

Mirna: prva žrtev kopanja

V ponedeljek popoldne se je v ribniku pod mirenskim gradom utoplil 10-letni Jože Zorenc iz Straže pri Šentjurju. Skupaj s še nekaj solarji je po uro prej končnem pouku namesto domov odšel k ribniku, skočil v vodo in utonil. Otroci mu niso mogli pomagati, starejših pa ni bilo v bližini. Čez dobro uro so ga potegnili iz vode.

To je resen opomin, da je treba otroke pri kopanju tudi nadzorovati.

Zborovanje jamarjev

Društvo za raziskavo jam Slovenije, Jamski klub Ribnica in jamska sekacija Kočevje prirejajo v teh dneh tretje jamsko zborovanje, ki bo v Ribnici in Kočevju. Jamarji bodo imeli jutri in pojutrišnjem, se pravi 13. in 14. junija, več predavanj v Kočevju in Ribnici. 15. junija popoldne si bodo ogledali Črno Jamo, popoldne pa bodo priredili pri jamaškem domu vselico. Do 15. junija bo v osnovni soli v Ribnici že razstava fotografij o jamaх, od 18. do 25. junija pa bo v Domu telesne kulture v Kočevju razstava "Jamarji in dolenjski podzemski svet."

Jurjevanje je belokranjski praznik

Kresni večer in zeleni Jurij sta v soboto in nedeljo privabila v Črnomelj na tisoče gostov - Bilo je 300 nastopajočih v nošah

Tudi letos je osoenna belokranjska folklorna turistična prireditev povsem uspešna. Več tisoč gostov je prihite na ogled starih plesov, kol in običajev in vse Belo krajine, veliko pa jih je bilo tudi od drugod. Vsako leto več je avtomobilov z registracijskimi tablicami LJ, KR, CE in KA.

Cigani, Cigani, vendar ne Cigani! Čim dalj stran od zaostalih navad, ki se jih nekateri Cigani še krčevito držijo. Ciganka s harmoniko (na sliki) ne ponazarja dovolj zgovorno ciganskega življenja, ki je vse drugačno, kot ga izpoveduje še kar vesela ciganska melodija. (Več o ciganskem vprašanju lahko preberete na 6. strani).

Brežice, Sevnica, Črnomelj: odlično!

Na jurjevanju v Črnomelu smo videli svatbene običaje iz več krajev. Na fotografiji je skupina iz Predgrada z ženinom in nevesto. (Foto: R. Bačer)

Vsebinsko bogat in organizacijsko razgiban teden je za nam: Brežice so gostile slovensko dramsko amaterje na njihovi XII. republiški reviji. Sevnica je privabila v nedeljo nad 10.000 gostov od bližu in daleč in mogočno je odjeknila beseda Spodnjega Posavja po vsej domovini — duh tabora kakor da nas je vse prevzel — in hvalezen spomin je veljal možem, ki so tod pred 100 leti budili narodino zavest. Črnomelj je s tisoč gostov spet pozdravil zelenega Jurija. Tu kot drugod je več sto ljudi v stevilnih odborih poskrbelo, da se je vse odvijalo kot treba.

Odličnim organizatorjem, skritim in skromnim sodelavcem, lepa hvala za dobre priprave. Praznili mince — dragocene izkušnje pa ostanejo.

T. GOSNIK

S PROSLAVE STOLETNICE TABORA V SEVNICI: mladinka pripenja Stanetu Kavčiču, predsedniku Izvršnega sveta SRS, taborški znak. Več o slavju na sevnische strani. (Foto: Marjan Legan)

OBISK PRI KMETIH, KI SESTAVLJAJO STROJNO SKUPNOST

Okrogliški primer - zadružna v malem

Pri nas bi bilo potrebno pospeševati razvoj zadružništva znotraj velikih zadruž - Strojne skupnosti so že ena izmed oblik sodelovanja

»Vi imate še čas, da premislite in ne ponovite naše napake,« pravijo avstrijski poznavalci kmetijstva. Avstrija, dežela s podobnimi naravnimi razmerami kot pri nas, dolga leta pravi simbol skrb za razvoj kmetijstva, je prišla v drugo skrajnost. Skoraj pol dohodka mora povprečna kmetija izdati za piačevanje mnogih strojev, s katerimi so se kmetije opremile, ne da bi njihovi gospodarji dovolj premisli, če bodo ti stroji tudi dovolj izkorisceni.

V tem so se pravzaprav spregrešili tamkajšnji kmetje in kmetijski pospeševalci? S pomočjo posojil države je vsakdo nakupoval strojno opremo, toda ko je potegnil črto pod letni obračun dohodkov in stroškov, je bil marsikdo neprijetno presenečen. Stroji, ki so lastniku omogocili lažje delo,

so mu »pojedli« tudi velik del izkuščka za prodane kmetijske pridelke.

Polavtomatski sadilnik za krompir na primer, ki sam črta vrste, pripravi jamicice, odlaga in pokriva gomolje, lahko posadi hektar krompirja prej kot v osmih urah. Sodobna skropilnica ne potrebuje niti pol ure dela in hektarski nasad je dodobra namočen z zaščitnim sredstvom. Podobno je s kultivatorji, izkopalkniki, komajnimi, milatilnicami in mnogimi drugimi kmetijskimi stroji, ki morajo vse leto čakati pod skedenjem, da opravijo nekaj din ali zgojiti nekaj ur dela.

Cas hiti: stroj se stara, če dela ali ne. Njegova vrednost se stalno zmanjšuje tudi zaradi tega, ker se pojavljajo boljši, polpolnejši stroji in druge delovne priprave. V takih razmerah niti večjemu kmetu skoraj noben stroj ne more biti donosen in prav to je tisto, zaradi česar so mnogi avstrijski kmetovalci v slabici.

Zadružništvo bolj potrebno kot nekdaj

Ničesar novega ne bomo povedali, toda vredno ponoviti: danes potrebuje naš kmet zadružništvo sodelovanje bolj kot kdaj prej, ko se je združeval predvsem zavoljo (Nadaljevanje na 5. str.)

Konec pohoda za zlati čeveljček

V nedeljo dopoldne se je na Bazi 20 v Kočevskem Rogu v lepi slovesnosti končal pohod za Zlati čeveljček na 100 km. V slovesnosti je sodeloval tudi pevski zbor Svobode Dušan Jereb iz Novega mesta. 100 km je prehodilo in pridobilo pravico do Zlatega čeveljčka 123 mladih in odraslih. Podetili so diplome najboljšim ekipam. Omeniti je treba ekipo slepih tabornikov, več ekipo mladih iz JLA, ekipo ESS iz Novega mesta in ekipo NOVOTEKSA, ki je bila edina iz podjetij. Na slavnosti je predala novomeški mladini delegacija iz Trnovega iz Banje prapor, ki potuje skozi zletna mesta v okviru X. zleta bratstva in enotnosti. Novomeška mladina bo predala prapor mladini iz Karlovca.

Delegacija iz Trnovca je Banje z zletno zastavo, ki v okviru X. zleta bratstva in enotnosti potuje skozi zletna mesta, na slovesni predaji te zastave novomeški mladini. (Foto: M. Jakopec)

VREME
OD 12. do 22. JUNIJA
Padavine pričakujemo okrog 12., 17. in 20. junija, v ostalem pretečno lepo vreme. Dr. V. M.

Generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze Brežnev je v govoru napadel Kitajsko, češ da pripravlja atomska vojna proti ZSSR. Malo prej pa je neki kitajski časopis objavljal Ruse, da so pojedli 30 Kitajcev — v 17. stoletju... »Katera šastja je vgrajena v najdaljši avto na svetu?« se sprašuje Bolgar v politični šali, ki baje kroži po Bolgariji. Odgovor se glasi: »Bolgarski avto, ker ima sajso v Sofiji, volan pa v Moskvi... Državni udar v Srednji je prišel po številnih primerih korupcije prejšnje sudanske vlade. Med drugim so prej poslanci odkrito pravljali orozne liste na ulici. Odkrili so tudi, da je bil sin prejšnjega premiera Azharija državnik nekega indijskega tekstilnega trgovca. Posej je cestel z občetovim blagoslovom. Azharijev sin ima 12 let... Polkovnik Aslanidž, ki je odgovoren za šport v Grčiji je tako zagrozil neposlušnim športnikom: »Tisti, ki se ne morejo ali nočejo ukloniti duhu revolucije, nimajo kar iskati v družini športnikov. Z revolucijo je mislite sedanj vojaško diktaturo... Študenti delajo preglavice tudi japonskim poslancem. Zaradi nemirov na univerzah, bodo morali podaljšati zasedanje parlamenta za dva meseca. Tako bodo poslanci ob počitnicah, študenti pa so si jih podaljšali, ker je na Japonskem zdaj zaprljih 30 000 študentov na spomenci... Brazilska vlada je opozorila urednike časopisov, naj ne dovolijo, da bi njihovi časopisi objavili vnetljive članke o očepljancu predsednika Nizone Rockefellerju, ki bo obiskal Brazilijo. Časopisi bodo morda močali, zato pa bo verjetno tem glasne spreporočila ulica, kakor je že v drugih državah Latinske Amerike, ki jih je obiskal Rockefeller... Predsednik kubanske vlade Fidel Castro je grajal Kubance, ker so pridele samo štiri milijone ton sladkorja. Očitno se nihče ne upa grajati Castra, ki postavlja nemogoče zahteve, da bi na Kubi do prihodnjega leta pridelali deset milijonov ton sladkorja...«

TELEGRAMI

NEW YORK — Izvolitev Kubu v pomembnem organ OZN — upravnim odboru agencije za razvoj — vabila splošno pozornost, tem bolj ker so latinskoameriške države kljub prejšnjemu dogovoru z ZDA glasovale drugače, kar so pričakovali.

VARSAVA — Poljski tisk je zadnjih dneh zelo pozorno spremljal politični razvoj v ZR Nemčiji, posebno v Gomulkovi tajavi, da bi Poljska izboljšala odnos s Bonnom, če bi ta priznal mejo na Odrji in Nisi. Tisk usodno ocenjuje prisadavanja zunanjega ministra Brandta in stražnje politične desne krise borbe koalicij.

LONDON — Britanski tisk je ostro napadel najnovješki ukrepanski viadukt proti Gibraltarju. Študija je popolnoma zapira kopensko zvezo z Gibralterjem, tako da morajo te britansko opozirčevati izključno po morju.

ATENE — Grška vlada je spodbila, da je iz zapora pobegnil stentor na predsednika vlade Papadopulosa, ki je bil najprej osušen na smrt in potem pomolčen na dosmrtno jebo. Sledil je bil za detritino nižji. A tudi to je veliko, saj bi znakovito moralne prispevati vse družine, ki se prezivijo pretežno z delom na svojih kmetijah, brez ozira, kakšen je njihov katastrski dohodek.

Računi so sicer točni, da upoštevamo sedanjo strukturo kmečkega prebivalstva. Upoštevati pa je treba tudi sedanje razmere. Ali naj starejši — skoraj ena petina kmečkih ljudi je stara nad 65 let — prispevajo še sredstva, da se starostno zavarovanje kmetov postavi na noge? Mnogi nimajo dovolj nit za lastne potrebe. Prispeti pa bi morali v sklad, od katerega ne bodo imeli nobene koristi, ker bodo prej pomrli, kot bo minila triletna čakalna doba za počojnino. Zato zlasti starejši kmetje predlagajo, da bi bilo treba poiskati sredstva za takojšnje izplačevanje pokojnin, ko bo zavarovanje uvedeno. Morda bi lahko vložili v sklad tudi svojega posestva ali dej njih, če so večja?

HOUSTON — Astronavti, ki so nedavno v Apollo-10 leteli okrog Lune in se ji približali na 16 kilometrov, trdijo, da pristanek na Luni ne bo dal posebnih tezav. Ce bi bilo predvideno, so izjavili, da bili se om lahko pristali na Zemeljino satelito.

TEL AVIV — V Izraelu menijo, da se je položaj na izraelsko-iranski meji hitro poslabšal. Opozorajo na spopade med izraelskimi vojaki in članji palestinskih komandošev, ki se ne menjajo za prepoved delovanja v Libanonu in se na svojo roko spopedajo z Izraelom.

HOLLYWOOD — V 57. letu starosti je 9. junija v bolnišnici v Santa Monici umrl eden največjih ameriških filmskih zvezdnikov Robert Taylor, ki je nastopal v kakih 70 filmih. Umrl je na rakom na pljučah.

tedenski notranjopolitični pregled - tedenski notranjopolitični pregled

■ KAKO DO KMECKE POKOJNINE?

Začelo so se razprave s kmeti o njihovem pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Po predlogu, ki so ga sestavili strokovnjaki, bi moralo biti kmečko zavarovanje obvezno za vse, sicer bi se izmikali prav mlajši, starejši pa nimajo sredstev za prispevke. Poleg prispevkov kmetov bi bila v začetku potrebna tudi pomoč družbe. Prispevki od vseh kmečkih gospodarstev naj bi bil enak, enake pa tudi pokojnine. Večjo pokojnino pa bi lahko dobil tisti, ki bi bil pravljiv placevanje večji prispevki za razširjeno zavarovanje. Pokojnina bo vezana na posestvo: ena kmetija, ena pokojnina. Zavarovali se bodo lahko le kmeti, ki jim kmetija daje večino dohodka za preživljjanje. Pravico do pokojnинe naj bi si — po nekaterih predlogih — pridobil kmet s 65. leti starosti. V tem primeru naj bi prispeval vsak zavarovanec letno 740 din. Če pa bi starostno mejo za pridobitev pokojnинe pomaknili na 70. leto starosti, naj bi letni prispevki znašali 250 din. Zavarovanec bi prejel 300 din mesečne pokojnинe. Pokojninsko zavarovanje kmetov naj bi uveli 1. januarja 1970. leta.

■ TRZASKI GLEDALISNIKI PRI TITU — Predsednik republike Tito z ženo Jovanko se je prejšnji tork tudi udeležil predstave Slovenskega gledališča iz Trsta, ki je v Beogradu prikazalo dramo Cehova »Tri sestri«. V odmoru med predstavo

je Tito sprejel vse člane tržaškega ansambla na prisredn pogovor.

■ LAZJE DO ZAPOŠLITVE — Letos bo samo gospodarstvo v naši državi zaposilo kakih 200.000 novih delavcev, mnogi pa bodo našli delo tudi v družbenih službah. Letos je lažje dobiti zaposlitev kot prejšnja leta, kar velja zlasti za kvalifi-

satel Josip Ribičič. Napisal je 42 knjig. Pred vojno je med drugim urejeval priljubljen mladinski list »Nas rode«, po vojni pa »Cicibanac« in »Pionirja«. Predsednik Tito je ob pisateljevi smrti poslal sožalno besedilo njegovemu sinu Mitji Ribičiču, predsedniku zveznega izvršnega sveta.

■ ZAMASEN »BECEJSKI OGNJENIK« — V petek se je zamolio in nehalo bruhati plin žrelo pri Becej, ki se je odprlo pred sedanji meseci. Plin, ki je tedaj napolnil okolico, je terjal štiri človeška življenja.

■ LETOS 1500 AVTOBILOV IZ LITOSTROJA — Ljubljanska tovarna Litostroj bo v sodelovanju s francosko tovarno Renault že v letošnjih zadnjih treh mesecih montirala in poslala v prodajo kakih 1500 avtomobilov. V ta namen bodo poslali več ljudi na specializacijo v tovarne Renault, večino delavcev, ki bodo zaposleni pri montazi avtomobilov, pa bodo izšolani s francoskimi instruktorji v Litostroju.

■ DEZ JE PRISEL PRAV — Prejšnji teden je vrhove gora na Gorenjskem pokrilo 10 cm novega snega. V nižinah je ves teden deževalo. V Vojvodini je dež pomagal pšenici, korizu in drugim kmetijskim kulturnam, da so si nekoliko opomogli. Pravijo pa, da bo pridelek pšenice kljub temu za 10 do 15 odstotkov manjši.

cirane in visokokvalificirane ljudi. Letos januarja je bilo prijavljenih v državi 326.000 nezaposlenih, vendar ugotavljajo, da je bilo med njimi dejansko nezaposlenih le kakih 215.000.

■ V KOZJEM BO SRECANJE MLADINE — Največja letošnja mladinska proslava bo 13. in 14. septembra v Kozjem. Posvečena bo 50-letnici SKOJ in ZKJ. To bo srečanje kakih 15.000 mladincov iz Slovenije in Hrvatske. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel predsednik republike skupščine Sergej Kraigher, na njej pa bo govoril Edvard Kardelj.

■ JOSIP RIBIČIČ UMRL — V Ljubljani je v soboto umrl v 83. letu starosti znani mladinski pi-

Kmetje pravijo, da bi predlagano pokojninsko zavarovanje bilo za mnoge le nova obremenitev, ne pa pomoč onemoglim — Zakaj so tako dolgo odlasali?

Pokojninsko zavarovanje kmetov bi uveli v začetku prihodnjega leta. Tega ne moremo vec odlasati, ker je veliko starih, onemoglih in slabih preskrbljenih kmečkih ljudi. Bilo naj bi obvezno za vse. Toda — prve pokojnine bi začeli izplačevati šele tri leta po uvelbi takega zavarovanja, in sicer le kmetom, starim 70 let, mlajšim pa po petih letih, če dopolnijo starost 70 ali 65 let, o kateri še razpravljajo. Od starostne do-

be bodo namreč odvisni tudi prispevki za tako zavarovanje.

Kmetje, ki so že obveščeni o najnovejših predlogih — pripravili so jih strokovnjaki z računi, kako zbirati sredstva za pokojnine — pa sprašujejo, ali ne bo to za stare kmečke ljudi še nova obremenitev, od katere ne bodo imeli koristi. Plačevati bi morali visoke prispevke, a mnogi bodo prej umrli kot dočakali pokojnino. Če je treba tako dolgo čakati, zakaj niso uveli pokojninskega zavarovanja že prej? Prispevki bi namreč — po računih strokovnjakov — morali biti visoki. Vsaka kmetija — velika ali mala — bi morala prispevati za pokojnino, invalidsko in družinsko zavarovanje letno 1013 dinarjev (101.300 Sdin) pri starostni dobi 65 let. Mesečna starostna pokojnina bi bila za vse enaka (300 din), družinska za določene odstotke nižja, kadar gospodar umre; invalidska pokojnina pa bi bila do gospodar, če bi bil popolnoma nesposoben za delo.

Ce bi pokojnino prejmal le gospodar in po njegovem smrti ne tudi žena, ki prispevki lahko bi za detritino nižji. A tudi to je veliko, saj bi znakovito morale prispevati vse družine, ki se prezivajo pretežno z delom na svojih kmetijah, brez ozira, kakšen je njihov katastrski dohodek.

Računi so sicer točni, da upoštevamo sedanjo strukturo kmečkega prebivalstva. Upoštevati pa je treba tudi sedanje razmere. Ali naj starejši — skoraj ena petina kmečkih ljudi je stara nad 65 let — prispevajo še sredstva, da se starostno zavarovanje kmetov postavi na noge? Mnogi nimajo dovolj nit za lastne potrebe. Prispeti pa bi morali v sklad, od katerega ne bodo imeli nobene koristi, ker bodo prej pomrli, kot bo minila triletna čakalna doba za počojnino. Zato zlasti starejši kmetje predlagajo, da bi bilo treba poiskati sredstva za takojšnje izplačevanje pokojnin, ko bo zavarovanje uvedeno. Morda bi lahko vložili v sklad tudi svojega posestva ali dej njih, če so večja?

Nekateri mladi kmetje pa so že izračunali, da bodo njihovi prispevki za pokojninsko zavarovanje hudo visoki, če bodo morali plačevati do 65. let starosti. Če b, toliko denarja vlagali v banko brez obresti vseh 40 ali 45 let, bi obresti samo od glavnice bile enake predvideni pokojnini.

Ob uvajanju pokojninskega zavarovanja kmetov bo treba tudi to upoštevati ali pa bomo kmetje nasprotovali.

JOZE PETEK

Novost: domača trajno goreča peč na premog

Podjetje SIGMA iz Zalca bo v kratkem začelo izdelovati trajno goreče peči na premog, v katerih bodo lahko kurili z domačimi vrstami premoga. Nove peči bodo izdelovali v obnovljenem delavnici rudnika Zubukovica. SIGMA sodeluje pri tej novi izdelavni tudi z GORENJEM v Velenu in z drugimi podjetji.

Kovinarjem obetajo letos največ

Po mnenju zveznega zavoda za statistiko naj bi bilo letošnje gospodarsko leto najugodnejše za kovinsko industrijo, v kateri naj bi se proizvodnja povečala kar za 24 odstotkov, izvoz pa za dobrih 32 odstotkov. Cene v tej gospodarski panogi naj bi ostale na približno letni ravni.

Kovinarjem bi sledili dejavniki v elektroindustriji, ki pričakujejo, da bo povečala svojo proizvodnjo za 23 odstotkov, izvoz pa za 37 odstotkov.

Nagrade AVNOJ tudi za gospodarstvo

Zvezna gospodarska zbornica je dala pobudo, da je odbor za nagrado AVNOJ skupaj z zagrebškim ekonomskim institutom sestavlja meritna mera po katerih bodo tudi gospodarske organizacije lahko kandidirale za to načelo najvišje družbeno priznanje. Pri tem gre zlasti za to, da bi bile tudi gospodarske organizacije deležne priznanja za najboljše dosežke glede kolektivnih pobud, ustvarjenosti in razvoja splošnega pomena.

V SPOMIN ROBERTA KENNEDYJA — Ob obletnici tragične smrti Roberta Kennedyja je bila na Arlingtontskem pokopališču pri Washingtonu žalna slovesnost, ki se je udeležilo na tisoče ljudi. Med njimi je bila tudi Jacqueline Kennedy Onassis s svojim sinom Johnom Kennedyjem mlajšim (spredaj).

Telefoto: UPI

tedenski zunanjopolitični pregled

V Moskvi je nekaj dni traja konferenca komunističnih partij oziroma posvetovanje, ki so ga dosegli zaradi raznih težav — posebno zaradi okupacije ČSSR — nekajkrat prečložili, a se je 5. juniju na posledje le začelo. Po besedah sekretarja KP ZDA Gusa Halla sodeluje na posvetovanju 75 partij »fizično«, medtem ko je udeležba 6 do 7 partij »politična«. Sem sodita predvsem severnonovarski in severnokorejski partiji, ki nista prisli v Moskvo, ker sta preveč zavzeti z bojem proti imperializmu.

Z bojem proti imperializmu je zavzeto tudi posvetovanje, saj nosi glavni osnutek dokumenta naslov: naloge boja proti imperializmu v sedanji etapi razvoja. Osnutek je razdeljen na štiri točke: ocena sedanega mednarodnega položaja; odnosi med komunističnimi partijami; odnosi med socialističnimi državami; in akcijski program boja proti imperializmu.

Pri zadnjih točki je največ pomislikov. Partije, kakor na primer KP Italije, ki so za boj proti imperializmu — in za ta boj so načelno vse partie — pa se nikakor ne strinjajo s tem, da je boj proti imperializmu to, če Sovjetska zveza zasede ČSSR. Ko to pismo, Italijani še niso prebrali svojega poročila in očitali svojega stališča. Značilno pa je, da so predstavniki KP Češkoslovaške odložili svoj referat na pozneje, da bi lahko odgovorili na Italijanske obtožbe. Kaže, da bodo morali Čehi zagovarjati sovjetsko politiko pri sebi doma kot obrambo pred imperializmom.

Na Midwayu, otoku v centralnem Pacifiku, ki leži nekako v sredini med Vietnamom in Zahodno obalo ZDA, sta se v nedeljo 8. junija sestala ameriški predsednik Nixon in predsednik saigonskega rezima general Thieu. Pred seankom je bilo slišati številna ugibanja o nesoglasilih med Poljakom, da so lahko tudi oni doživelj svoj oktober.

Posvetovanje se nadaljuje in je zdaj težko napovedati, kako se bo končalo. Vsekakor je pričakovati, da se precej burne seje in odkrite spopade, zakaj nasprotja so globoka in v bistu nepremostljiva.

Vsekakor je zdaj mogče reči, da moskovske posvetovanje ne bo ostalo brez globalnih posledic za mednarodno komunistično in delavske gibanje, a morda tudi ne brez posledic za politični razvoj v ZSSR.

Na Midwayu, otoku v centralnem Pacifiku, ki leži nekako v sredini med Vietnamom in Zahodno obalo ZDA, sta se v nedeljo 8. junija sestala ameriški predsednik Nixon in predsednik saigonskega rezima general Thieu. Pred seankom je bilo slišati številna ugibanja o nesoglasilih med Poljakom, da so lahko tudi oni doživelj svoj oktober.

Posvetovanje se nadaljuje in je zdaj težko napovedati, kako se bo končalo. Vsekakor je pričakovati, da se precej burne seje in odkrite spopade, zakaj nasprotja so globoka in v bistu nepremostljiva.

Vsekakor je zdaj mogče reči, da moskovske posvetovanje ne bo ostalo brez globalnih posledic za mednarodno komunistično in delavske gibanje, a morda tudi ne brez posledic za politični razvoj v ZSSR.

Na Midwayu, otoku v centralnem Pacifiku, ki leži nekako v sredini med Vietnamom in Zahodno obalo ZDA, sta se v nedeljo 8. junija sestala ameriški predsednik Nixon in predsednik saigonskega rezima general

Sodobnejše, učinkovitejše samoupravljanje in vodenje

Ko bomo izpopolnjevali statute, pobiže in ustrezne uredimo tudi odnos med temi funkcijami

Dandanašnji in še zahtevnejši jutrišnji dan terjata od delovnih organizacij, da postavijo na noge učinkovitejše urejeno samoupravljanje, hkrati pa kakovitnejše, gibečjše, sodobnejše vodenje. To pa hkrati pomeni pobiže opredelili odnos med temi organsko povezanimi dejavnostmi.

So menja, ki dajejo veljavno strokovnemu vodenju. Po teh minenjih je možno res uspešno gospodariti samo, če o vsem lahko, hitro, gibečno, autoritativno odloča elita strokovnih voditeljev, ki jim organi samoupravljanja ne vezejo roke. Zagovorniki takih stališč pri tem omenjajo, da se imajo delavci samo kratkoročne, sebične interese, da jih zanima samo sedaj osebni dohodek, vendar pa pustajo jutrišnji dan. Res je, da se nekateri delavci — kaj bi se stekli — ne zanima za jutrišnji dan svojega podjetja, vendar so med temi predvsem tisti, ki ne poznajo širše problematike ter posledic takšne ali drugačne odločitve. Toda — ali pa moremo trditi, da upoštevajo vsi strokovni in tudi vodilni ljudje samo dolgoročne interese, ne pa nekateri celo nekoliko birokratske težnje? In pa, zakaj dandas celo v kapitalističnem gospodarstvu ustvarjajo vsaj videz, da so odločajo pri nekaterih zadevah tudi delavci?

Strokovnjaki imajo v sodobnem gospodarstvu nedvomno izredno pomembno vlogo. Pri nas jih potrebujemo še mnogo mnogo več kot jih imamo in njihova vloga se mora povečati. V sodobnem gospodarjenju je nujno priznati zelo pomembno vlogo managerjev, kot imenujemo specjaliste za organizacijo oziroma vodenje dela. Toda celo za mnoge odločitve o organizacijskih, tehnoloških in podobnih zadevah ni dovolj, da so strokovno utemeljene, marveč je potrebno, da bi jih lahko učinkovito izvajali (zlasti kadar gre za delikatna vprašanja) — tudi sodelovanje in soglasje širokega troga delavcev. Se zlasti pa velja to seveda za odločanje o temeljnih vprašanjih delovne organizacije, kakor so denimo investicije, poslovni cilji, kadrovski politika, delitev dohodka itd.). Kjer to ne upoštevajo sicer ali prej pride do tržljajev in konfliktov, v takem ozračju pa ni mogoče dobro gospodariti.

Samoupravljanje, ki pomeni uresničevanje oblasti delovnih ljudi, je torej vsaki delovni organizaciji potreben kot človeku dober znak. Potemtakam samoupravljanje ni cokla sodobnemu gospodarjenju, marveč nasi velika prednost, ki jo imamo v primerjavi s kapitalističnim in administrativnim sistemom upravljanja. Naš problem pa je v tem, da te prednosti ne znamo dovolj uporabljati, prav zato, ker je samoupravljanje v marsikateri delovni organizaciji še zakrenejo, nerasvito, med drugim tudi zato, ker so odnosi med samoupravljanjem in vodenjem nejasni, delitev dela med temi dejavnostmi pa je včasih postavljena celo na glavo.

Cas postavlja pred nas zahtevo, da razvijemo, posodobimo in napravimo bolj učinkovito organizacijo samoupravljanja, kakršna ustreza potrebam gospodarjenja v posamezni delovni organizaciji. Samoupravljanje naj bo urejeno tako, da bo omogočalo, podpiralo in spodbujalo pol-

no pobudo strokovnih in vodilnih ljudi, hkrati pa uspešno spodrezovalo korenine vsakršnim težnjam, ki bi odrivale delovne ljudi od njihovih samoupravljalnih pravic ter dolnosti. Priložnost, da odnos med samoupravljanjem in vodenjem ustrezne uredimo, nam nudijo spremembe oziroma izpopolnitve ustaw. Pred nami je naloga, da tem ustavnim spremembam prilagodimo sistem in oblike samoupravljanja v posamezni delovni organizaciji. Pri tem nam omenjene ustavne spremembe pustajo mnogo bolj proste roke, da razna vprašanja (na pr. delovno področje in način delovanja upravnega odbora, komisij in odborov delavskega sveta, odnos med posameznimi deli podjetja itd.) uredimo tako, kot narekujejo potrebe posamezne delovne organizacije.

Centralni komite Zveze komunistov Slovenije, ki je pred dnevi obravnaval samoupravljanje in organizacijo dela v delovnih organizacijah, je prispeval k jasnejši idejnopolični opredelitev teh problemov. Pobiže pa si ta vprašanja, ki so tako ali drugače živo prisotna, a nedorečna v vseh delovnih organizacijah, lahko razjasnimo in uredimo seveda le sami, vsak v svojem kolektivu. M. Z.

Obetajoče leto za gradbine

Kar 411 izmed 494 delovnih organizacij gradbene stroke v Jugoslaviji meni, da bo letos skupna vrednost vseh gradbenih del v državi za 22 odstotkov višja kot je bila lani. Zlasti bo večja vrednost gradbenih del, ki jih nasa podjetja izvajajo v tujih državah: tu pricakujejo kar 45 odstotkov večjo vrednost del kot so jo dosegli lani.

Gredenik: tudi trdijo, da se bo letos zaposlenost povečala za 5 odstotkov, osebni dohodki za 10 odstotkov, medtem ko naj bi letos zgraditi stanovanj za vselitev kar za 28 odstotkov več kot so jih lani.

Karikatura iz beograjskega Jela

OSNOVA ZA NADALJNJI VSESTRANSKI RAZVOJ: CESTE

Ceste - vprašanje vseh Slovencev

Letos se začno dela za nove mostove v Metliki, Dravogradu in v Brežicah — Hitra cesta Ljubljana-Zagreb verjetno še dolgo ne bo dobila štirih pasov, dobila pa bo »polževe pasove« za hiter obvoz karteljevskih in višnjegorskih klancev — Osrednja naloga: zgraditi slovenski »cestni križ« z vzhoda na zahod in s severa na jug

Na željo uredništva pokrajinskih časnikov in radijskih postaj je bil prejšnji teden pri sekretariatu za informacije IS SRS v Ljubljani razgovor o izgradnji hitrih cest v Sloveniji ter o regionalnem prostorskem planiranju in razvoju regij. Razgovor je zacetel član izvrnskega sveta Boris Vadnjal, zelo nazorno in z vrsto zanimivih podatkov pa sta ga dopolnila Lojze Žokalj, predsednik upravnega odbora Čestnega sklada SRS, ter inž. Marko Slajmer iz biroja za regionalno prostorsko planiranje. Tu objavljamo predvsem nekaj vprašanj s področja slovenskega cestnega omrežja, medtem ko se bomo k načrtu o dolgoročnem ekonomsko-političnem razvoju Slovenije še vrnili.

Zdaj je menda že skoraj vsem znano, da je pogodba med predstavniki Mednarodne banke za obnovbo in razvoj ter Zveznega izvrnskega sveta o 30 milijonih dolarjev kredita za izgradnjo prvih avtomobilskih cest v Jugoslaviji podpisana. Gre za cesti Zagreb-Karlovac in Vrhnik-Poštanca ter za cesto I. reda Gostivar-Kičev. Od odobrenih 30 milijonov dolarjev odpade na Slovenijo žal le 16 milijonov (4 milijone posojila dobi Makedonija, 10 pa Srbija); žal pravimo zato, kerje 16 milijonov dolarjev posojila v Sloveniji namenjenih samo za tisti del nove avtomobilske ceste, ki bo tekla od Vrhnika do Postojne v dolžini 32 km. V jeseni si bodo strokovnjaki Mednarodne banke znova ogledali teren za odsek nove ceste od Hoč do Leveca pri Celju, ki kot glavni projekti zdaj še ni prišel v razpravo pri tej banki. Zato ima tu besedica včasih predvsem prizrok obžalovanja zaradi cepljenja sredstev, saj se nam v tujini upravičeno čudijo, da smo razdelili teh 30 milijonov dolarjev kar na tri zvezne republike ...

Ko je Lojze Žokalj razlagal novinarjem osredinja vprašanja slovenskih cest, je predvsem opozoril na veliko neskladnost med silnim razvojem gospodarstva v zadnjih 20 letih in ogromnim zaostanjem cestnega omrežja, v katerega nismo vlagali — v primerjavi z naravnost velikanskim vzponom gospodarstva — skoraj nič. V jeseni bo vprašanje celotne mreže slovenskih cest postavljeno pred našo skupščino. Ceprav je res, da je s sedanjimi načrti vzeta v obdelavo polovica »cestnega križa« Slovenije (zvezne od Maribora prek Ljubljane do Nove Gorice), obdelujejo strokovnjaki tudi že zvezno Podkoren-Ljubljana in Ljubljana-Zagreb. To pa je naloga, katere se mora lotiti ves slovenski narod z vsemi svojimi močmi. Zgrajite novih cest, obnova sedanjih hitrih cest ter sodobno zdrževanje vseh drugih cest v SRS je področje, za katerega se mora zavzeti naše celotno gospodarstvo, republika z vsemi svojimi zmogljivostmi. Začrtani nosilci križa povezuje vse Slovence. Nov, velik projektivni in operativni štab mora praviti osebno prometno študijo, ki obsegata čas 280 km programa (od 620 km križa), 360 km idealnega ter 45 glavnega projekta. V 3-4 letih bomo imeli celoten projekt za avtomobilsko cesto. Njen prvi odsek mora biti gotov sredi leta 1972, zato bo prišel na mednarodno licitacijo že ta mesec.

Ce se gornjim napovedim pridruži še dobra kmetijska letina, bomo doživelj leta izrednega gospodarskega razmaha. Dinar bi se ob vsem tem moral seveda še bolj utrditi — kar je ena izmed glavnih nalog reforma.

Ogromno naporov bo treba, da bomo v prihodnjih 10 do 15 letih vložili v slovensko mrežo 500 do 600 milijard starih dinarjev. Gre za našo osrednjo prometno hrbitenico

in za glavne priključke cest, saj promet skokovito naraste. Tovrst Žokalj je pred tem opozoril, da se je s so-delovanjem občin pri tudi v preteklih letih marsikaj le naredilo pri obnovi in asfaltiranju cest, tako zlasti v Prekmurju in na Dolenjskem, saj smo n.pr. zadnja leta obnovili po 500 do 600 km cest. Celje bo te dni dobilo po dolini Save naravno zvezo s Spodnjo Savo in priključek na sedanjih hitrih cest Ljubljana-Zagreb. Cestni sklad je letos namenil tričetrt milijarde dinarjev za obnovo asfalta na hitri cesti Ljubljana-Zagreb, kar 37 odstotkov vseh svojih sredstev pa vlagajo v večja dela za slovenski cestni križ. Etapna gradnja čake zvezo med Gorico in Razdrtim, v načrtovanju je predor pri Podkorenu in vrsta drugih del. Povsod ga gledamo na cestno omrežje kot enoten problem slovenske republike.

Ceste so končno le stopile v ospredje seznama naših najnujnejših nalog. Tg.

Letos izredno velik izvoz

Najnovejši podatki o gibaju izvoza v SFRJ so zelo ugodni: v aprilu je bil jugoslovanski izvoz za 22,4 odst. večji kakor lani v aprilu, medtem ko se je izvoz iz Slovenije v enakem razdobju povečal celo za 31,4 odstotka. Žal je bil izvoz v aprilu se vedno na visoki ravni letosnjega marca, kar smo že očenili kot veliko pretiranost. V prvem četrletju se je izvoz v primerjavi z lanskim povečal v celoti za 11,5 odst. V prvih 4 mesecih smo izvozili iz države že za 5.161 milijonov din, pri čemer je industrija zastopana z 81 odstotki.

Izvoz iz Slovenije se je do konca aprila dvignil na 285,5 milijonov din oz. za nekaj več kot 31 odst. v primerjavi z lanskim aprilom. V 4 mesecih smo iz Slovenije izvozili raznega blaga in pridelkov za 1.001 milijon dinarjev, kar je za 27,4 odst. več kot lani v enakem razdobju.

Tudi kmetije pridno varčujejo

Kmetijske organizacije v Sloveniji imajo 64.600 varčevalcev — kmetov, ki imajo nekaj nad 69 milijonov din hranilnih vlog. V zadnjem letu je sicer kakih 900 varčevalcev manj, medtem pa so vloge naraste v enem letu za 10 milijonov dinarjev. Žal so od tako privarčevanega denarja kmetijske organizacije posodile do konca decembra lani kmetom komaj dobro četrtino, lahko pa bi počidle do 60 odstotkov tega denarja.

Srečanje 415 domaćih in 291 tujih podjetij

25. maja so v Beogradu začeli XIII. mednarodni sejem tehnik, katerega se je udeležilo takrat 415 jugoslovenskih in 291 inozemskih podjetij (iz 19 držav). Priveditev je bila tudi takrat specializirana za izdelke osnovnih industrijskih panog. Srečanje je prineslo vrsto poslovnih dogоворov in pogibilo stike med kolektivi kovinske, kemične in elektroindustrije SFRJ s tujimi sorodnimi podjetji.

Kmetijski nasveti

Varstvo vinske trte

■ Peronospora je najbolj nevarna bolezen vinske trte, ki napada listje, grozdice in pogankje. Spoznamo jo po mastnih madežih ter po beli prevlekli na spodnji strani listov. Ko je bolezen že toliko napredovala, je škropljaj že prekasno, zato je nujno potrebitno upoštevati napovedi antiperonosporne službe, ki pravočasno opozarja vinogradnike, kdaj lahko pričakujejo izbruh bolezni.

■ Bolezni preprečujemo s škropljajem z bordojsko brozgo ali s kakim drugim škropivom, med katerim štejejo: tiozin, orthocid, dithan, phaltan, cuprabian, bordopin, bakreni delan, zineb in se nekatera druga. 1-odstotna bordojska brozga, ki jo pripravimo iz modre galice in apna, se pri nas se vedno najbolj uporablja.

■ Za drugo najbolj nevarno bolezen vinske trte — pepel ali oidiij je najbolj učinkovito sredstvo zlepilo. Zlepjanje z drobnim zrnetjem zlepila se obnese v toplem sončnem vremenu. Dalj časa so že v uporabi tudi zlepila škropiva, ki prihranjuje vinogradnikom dvojno delo, saj jih lahko primešamo škropivom proti peronospori. Taka škropiva so: sumporol, socan, kumulus, odiin, karatan itd. Pravilen se lotimo škropljenja, je treba natanko prebrati navodila, če se že ne posvetujemo s strokovnjakom.

■ Vinska trta pozna še nekatere druge bolezni in skodljivce, ki pa se zdaleč niso tako nevarni kot peronospora in oidiij. Mednje spada trsna pršica, ki povzroča brezavice in nabrekline na listih, kar lahko preprečimo z zlepjanjem proti oidiiju. Nevarni so lahko tudi grozdni sušaci, trtni zavijalcji, trtni pisarji, volci, ki jih uničimo z arzenovimi pripravki, pantukanom ali kakim drugim insekticidom.

Med nadlogami vinske trte, ki jih povzroči neprimerno zemljišče, pa je zelo neprijetna bledica ali klorozna. Pojavlja se, če je zemlja, na kateri raste trta, preveč vlažna in nepropustna ali če je v njej preveč apna. Odpravimo jo z grojenjem s kislimi gnojili in z drenažo.

Inž. M. L.

Žalostni sporočamo znancem, sorodnikom in prijateljem...

Promet je spremjevalec sleherne civilizirane družbe. Nepogrešljiv je v tehniki, industriji, trgovini, turizmu; brez njega ni napredka na vseh gospodarskih področjih, brez njega pa tudi ne bi bilo znanosti in kulture. Če uredimo prometna vprašanja, smo v prenekaterem primeru rešili nešteto percnih vprašanj, ki zadajo razvoj posameznih gospodarskih vej, vasi, trgov in mest, pokrajin in celo nerazvitih držav. Sodobno človeštvo promet modernizira, ga vedno bolj uporablja, razširja in izpopolnjuje. Velike moderne ladje, gliserji, nadzvočna letala, vesoljske ladje, ki že hite naproti planetom, na desetine in stotine milijonov motornih vozil — vse to prihaja vedno bolj izpopolnjeno iz tovarn, ladjedelnic, zmanstvenih kabinetov itd. Prometu so namenjena naj sodobnejša vozila vseh vrst, najvažnejši oz. najbolj razširjen pa je še vedno suhozemni promet. Prav cestni promet pa postaja vse gostejši in hitrejši ne le v tehnično razvitejših deželah, marveč tudi pri nas.

Ustavimo se za hip samo pri motornem cestnem prometu, ki se je v zadnjih letih neverjetno hitro razvil. Danes je v Sloveniji že nekaj nad 150.000 motornih vozil. Če prištejemo še turistična ter trgovska tuja in domača vozila, potem točo po naših cestah vsako leto ogromna reka osebnih avtomobilov, motornih koles, mopedov, kamionov, kombijev in drugih motornih vozil vseh mogočih oblik in vrst. Prištejmo jim še kakih 500.000 dvokoles ter na tisoče vprežnih vozil, pa bomo dobili nadvse pisano podobo izredno živahnega prometa, ki že vedno narašča. Prav Slovenija pa ima med vsemi jugoslovanskimi republikami glede na število prebivalcev najbolj gost promet.

Visok krvni davek na naših cestah

Ogromno število vozil vseh vrst, dostikrat slabe ali tehnično nepravilne zgrajene stare ceste, nizka tehnična kultura uporabnikov vozil in udeležencev v javnem prometu, pa še vrsta drugih vzrokov prispeva k naraščaju prometnih nesreč. Iz leta v leto jih je več, čedalje višji pa je tudi odstotek smrtnih žrtv. Mladina in

Samo lani: 35 mrtvih solarjev!

V lanskih prometnih nesrečah v Sloveniji je bilo udeleženih kar 628 otrok do 14. leta starosti:

- 123 jih je bilo na vožnji s kolesi.
- 4 na vožnji z mopedi,
- 501 pa je bil pešec.

Mer 628 otrok je bilo 500 solarjev — povzročitelj prometnih nesreč. Zalosten in hkrati prepridljiv dokaz, kako pomankljiva je prometna vzgoja otrok!

Samo lani pa je bila smrtna žetev med mladino zaradi posledic prometnih nesreč pretresljiva:

- 35 solarjev mrtvih,
- 300 solarjev hudo telesno poškodovanih,

■ 237 solarjev z lažjimi poškodbami.

Družba zdaj ve, kje je treba iskati vzroke za prometne nesreče, vemo pa tudi, kako jih je treba odpravljati in otroke zaščititi pred nevarnostmi, ki jih prinaša sodobni promet in kakršnih bo vedno več.

Stevilke pa so žal vedno hujše. Letos ne zaostajamo za številom lanskih žrtev. Motornih vozil je med ljudmi vedno več, promet narašča izredno hitro, saj tudi na tem področju skušamo dosegati tehnično razvitejše dežele in države. V Jugoslaviji pride zdaj 1 osebni avtomobili na 46 prebivalcev, v Sloveniji že na 16 prebivalcev, v Ljubljani pa celo že na 6 prebivalcev. Povprečje v ZDA znaša po najnovjih podatkih že 1 avtomobil na prebivalca. Pri nas slakota bo avtomobilus že ni nasičena. Če poleg tega se vemo, da predstavlja nasičenost z avtomobili pribl. 300 do 330 vozil na tisoč prebivalcev, potem si lahko predstavljamo, da bo nadaljnji razvoj avtomobilizma pri nas se vedno zelo skrovit. Vse to pa hkrati spet prinaša nove probleme, glede na naše doseganje izkušnje pa tudi nove nevarnosti za udeležence prometa.

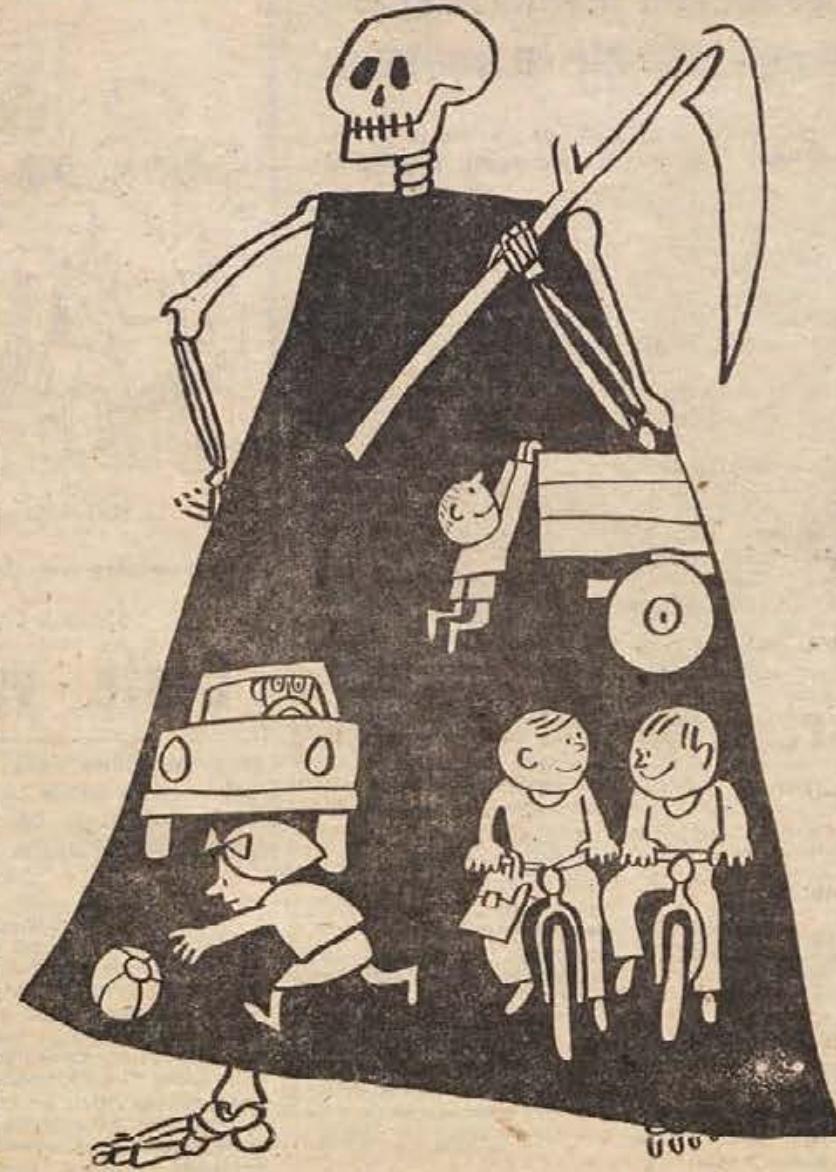
Karlovška prometna konferenca

Osmrtnice v časnikih in dnevna poročila v tisku, radiu in televiziji nas sproti seznamajo z vsomi žalostnimi posledicami prometnih nesreč. Gospodarska škoda, ki nastaja zaradi nesreč tako za celotno družbo kot za njen posamezne člane, je izredno visoka, čeprav o ajej po navadi manj govorimo.

Zaradi vseh teh in drugih vzrokov, predvsem pa zavojno visoke smrtnine žetve med mladino, ki je tako pogosto žrtev prometnih nesreč, je bila od 17. do 19. junija 1955 v Karlovcu zvezna konferenca s posvetovanjem o prometni vzgoji otrok in mladini. Iz vseh krajev države je takrat prišlo 340 delegatov, predstavnikov oblasti, družbenih organizacij in predvsem predavateljev — vzgojiteljev. Ko so ugotovljali vzroke vse prevelikega števila prometnih nesreč otrok, so predlagali, da bi v vse šole vpeljali prometno vzgojo. Družba kot celota naj bi šoli pomagala pri uresničevanju teh pomembnih nalog. Pionirska in mladinska dejavnost naj bi bila usmerjena tudi v to, da bi mladi rod rasteli v discipliniranim uporabnikom cest in da bi poznal promet.

V Karlovcu so sklenili, da naj postane 17. junij DAN VARSTVA OTROK V PROMETU. Ko ga letos znova pripravljamo, upoštevamo doslej znane dobre izkušnje prometne vzgoje otrok in mladine, pri tem pa nas naj vodi misel, da je večina vseh umrlih, ponesrečenih in invalidnih otrok iz prometnih nesreč žrtev v prometne nevagojenosti.

Otroki in mladino vzbujamo v vsestransko razgledanje bodoče ljudi. Prometna vzgoja je eden izmed pogojev, da bomo ta plemeniti namen tudi dosegli.

Dragi otroci!

17. junij bo dan varstva otrok v prometu. Po vsej državi se bomo ta dan z različnimi prireditvami, s tekmovanji, predavanji in posveti spomnili velikih prednosti, predvsem pa tudi nevarnosti, ki jih prinaša sodobni promet.

Tudi na vas, dragi naši cicibani, pionirji in pionirke ter mla- dinu, se obračamo s tem pismom in vam želimo v njem povedati, kako zelo skrbi naša domovina za svoj mladi rod. Mi, odrasli, vam želimo mirno in srečno pot v šolo in domov. Radi bi, da bi bila vaša varnost kar največja.

Mnogi izmed vas so že prizadevni člani prometnih družin ali krožkov v svojem pionirskem odredu. Nekateri so tudi že javno pomagali prometni službi in šoli, da je bila varnost vaših sošolcev zagotovljena. O tem so nam povedali mnogo pohvalnega tovariši miličniki, marsikaj pa ste sami lepega napisali ob nedavnih tekmovanjih o poznavanju prometnih znakov. Mnogi med vami že dobro vedo, kako je treba zavestno in disciplinirano uporabljati ceste. Žal pa je število mladih pionirjev — prometnikov še vse premajno, da bi lahko še učinkoviteje sodelovali pri reševanju nalog, ki jih vsak dan uresničujejo prometni miličniki.

Na tej strani posebej omenjam tudi nekaj žalostnih prometnih nesreč iz zadnjega časa. Želimo, da jih preberete in da bi bili vi vsi na cestah še bolj previdni. Svetujemo vam, da upoštevate na vsaki cesti in povsod v prometu potrebno disciplino. Želimo, da bi vi vsi pri pouku prometne vzgoje v šoli, v raznih krožkih in še posebej v družinah prometnikov v okviru pionirske organizacije sodelovali, tekmovali in pomagali! Vaši vzgojitelji in prometni miličniki vam bodo za pomoč zares iz srca hvaležni.

Starši, vsi odrasli in zlasti vozniki!

Sreča naših otrok je naša osrednja skrb in dolžnost. Prosimo vas, da nenehno vzbujate mlade ljudi, da se bodo na cestah, pri vožnji in sploh v prometu pravilno vedli. Navajajte jih na potrebno disciplino, pazite na otroke na cestah! S takim skupnim delom pomagajmo ljudski oblasti in prometni milici tudi preko AMD, Ljudske tehnike, društva šoferjev in amaterjev, da bi člani vseh teh in drugih organizacij kot disciplinirani uporabniki cest hkrati vedno skrbeli tudi za varnost in zaščito otrok v prometu.

ZAHVALUJEMO

se vsem, ki bodo sodelovali pri sedanjem akciji v prometni vzgoji! Iskrena hvala tovarišem miličnikom, staršem, vzgojiteljem v šolah in drugje, članom AMD in vsem drugim, ki boste mladim občanom, našim solarjem, v vseh občinah prenesli misli in želje, izrečene ob dnevu varstva otrok v prometu. Dokazujmo vsak dan na cestah s svojo discipliniranostjo in z zgledi, da želimo imeti vredne in sposobne cicibane, pionirje in mladino vzgojene tudi v duhu sodobnega prometa!

**KOMISIJE ZA VARNOST PROMETA
V DOMAČIH PODROČNIH OBČINAH**

KMET PREPRICUJE KMETA. Ob obiskih na Okroglem niso potrebeni vodiči; domačin, član strojne skupnosti, pove najbolj prepricljivo.

Okrogleški primer - zadruga v malem

(Nadaljevanje s 1. str.)

zdržanega nastopa pri prodaji pridelkov in živine ter nakupa stvari, potrebnih za kmetijo. »Danes se bo moral kmet zdrževati, da bo lahko sodobno prideloval, da bo zmanjševal fizični napor in posredoval živega dela.

Okrogleški primer je privlacen prav za Dolensko. Mnogi pridelovalci krompirja, ki se spominjajo minulih jeseni, ko so se odjemalci malone norčevali iz obilnega pridelka krompirja, upajo v tovarno, želec predelavo krompirja, ki bi pobrala vse tržne presečke, pa bi bilo pridelka še premalo za načrtovanou zmogljivost.

Tovarna bo ob nespremenjenih drugih stroških dočasna, če bo dobivala razmeroma poceni surovino — krompir. Poceni krompir pa ne pomeni zasluga za kmata, če se pridelovalni stroški ne bodo zmanjšali. Okrogleška strojna skupnost je začela prav pri krompirju.

Prav nič težko ni izračunati, da 10 ha velika

Naše zadružništvo je v krizi. Veliike zadruge ali celo kombinati so predaleč od kmetov. Strojni odseki so povečani slabotnejši, kot so bili nekdaj, obrati za kooperacijo ponavadi ne morejo svobodno razpolagati z ustvarjenim presežkom. Zadruge in kombinati morajo poslovali kot druga podjetja in niso več deležna nekdanjih družbenih olajšav.

Z zapisom o strojne skupnosti v vasi Okroglo, ki spada od KZ Naklo, želimo zbuditi zanimanje za razvijanje novih oblik zadružništva znotraj velikih zadrug. Danes je to v Sloveniji primer, ki je dosegel rezultate, vredne posmemanja.

kmetija s povprečno površino krompirja ne izrablja, ugodnejši kot so pričakovali. Ročno delo se je zmanjšalo za 58 odst., zmanjšal se je telesni napor pri delu, dohodek pri pridelovanju krompirja pa se je povečal. Stroški napuka strojev so porazdelili po površini krompirja pri posameznem kmetu in s tem izločili zapleten obračun in evidenco. Kdor je več plačal, mu je stroj obdelal tudi več krompirja. Za čas posameznega opravlja so se sosedje dogovorili med seboj.

Zakaj primer vasi Okroglo

Ni naključje, da danes prihajajo kmata v vas Okroglo pri Kranju, da bi se sami prepricati in pogovorili s tamkajšnjimi zadružniki, če je tisto vse res tako dobro, kot se govori. Obiskovalci so presečeni, Okrogleščani pa ponosni in zadovoljni, da so prišli na to misel.

Že videz vasi pove veliko. Vsaka hiša — v vasi jih je 11 — ima svoj traktor, ki je nadomestil dražje konje; stroji za pridelovanje krompirja pa so skupna last in varstvu pri posameznih gospodarjih.

KZ Naklo in Kmetijski inštitut Slovenije sta spodbudila vaščane, naj naredijo ta poizkus. Za kaj več kot 2,5 milijona starih dinarjev, ki jih vsakdo sam ne bi zmogel, so kupili zelo uporabno Rau — Kombi linijo za pridelovanje krompirja ter z njim posadili in gojili ves krompir v vasi.

Obračun je bil presenet-

Nič ni brez zaupanja in razumevanja

Samo na nekaj ne smemo nikoli pozabiti pri takem sodelovanju, ki je dobito ime strojna skupnost. Zaupanje in medsebojno razumevanje je edino dobro vezivo take strojne skupnosti. Če sosed zavida sosedu kozu v hlevu — in takih je prav pri nas še veliko — strojna skupnost ne bo imela dolgega življenja, razpadla bo zaradi razprtij med sosedji.

Stalen boj za obstanek, živiljenjska stiska in občutki ogroženosti, to so običajni vzroki za slabe sosedske odnose. Ti niso v naravi našega človeka, in če bi posamezniku lahko zagotovili obstoje in dostojnost kmetovega poklica, bi nastalo več plodnih tal za nove oblike zadružništva in sodelovanja na vasi.

Inž. MARJAN LEGAN

ČLAN VLADE O RESOLICIJI O KMETIJSTVU

„Trezno in v okviru možnosti“

Iz razprave inž. Milovana Zidarja, član IS, na seji občinske konference ZK v Trebnjem — Preveč kapitulantstva in premalo združevanja — Položaj kmetijstva sa izboljšuje — Denarja od zgoraj ne moremo pričakovati

Na seji občinske konference ZK v Trebnjem, posvečeni kmetijstvu, je govoril tudi inž. Milovan Zidar, član republiškega izvršnega sveta, ki je navepel nekatera stališča o kmetijski politiki.

Za tem, ko je izčrpno obrazložil položaj kmetijstva v letih po gospodarski reformi, ki ga je otežilo zaostajanje kupne moći pribivalstva, manjše možnosti izvoza in povečanje cen reprodukcijskega materiala, je dejal, da je treba na probleme kmetijstva gledati bolj trezno in v okviru možnosti. Tredit je, da je problem kmetijstva v Sloveniji, ki skoraj nima nezaposlenosti, manjši kot v celotni Jugoslaviji.

V nadaljevanju je izjavil: »Sodim, da se zadnje mesecu položaj kmetijstva že izboljšuje. Raste kupna moč, oživlja izvoz, obeta se bogata turistična sezona, ugodno kaže tudi razprava o pokojninskim varovanju kmetov itd.«

Glede oddajanja družbenih zemljišč v zakup je dejal, da je dobro ohraniti najboljša zemljišča, če pa že kaže oddajati družbeno zemljo v zakup, pa je nujno zagotoviti cestistični zakup v skladu z našimi načeli o osebnem delu z zasebnimi redstvi. »Prav na Dolenskem pogresam ved integracijskih teženj, k bi zdrževali kmetijske proizvajalce za enotnejši nastop in iskanje novih možnosti. Moti me preveč kapitulantski odnos in kazanje na višje organe. Zavedati se je treba, da takе družbenе nadgradnje, ki bo podeljevala denar, ne bo več, je menil tovaris Zidar.«

Kmetijski zadrugi Trebnje in s tem tudi drugim je priporočil, naj razvijajo hranično kreditno službo in naj se ne bojijo vključevati kmata v vedenje zadrug. Dodal je tudi, da je zadružništvo vedno nosilo obeležje trgovine in da ni prav nič napačno, če kmetijska zadruga razvije tovrstno dejavnost.

Pomanjkanje šivilj in krojačev ne more biti več vzrok, da ne bi bili lepo oblečeni.

Velika izbira letnih, ženskih in moških oblek ter diolenov z 20-odst. popustom pri

„Deletekstil“ ČRNOVELJ

MOŽNOST NADAVE DODATNE OPREME ZA ZETEV PRODAJA ZA DINARJE: 4.680,— DIN

COSMOS

Ljubljana, Celovška 32, tel. 313-062, 313-770
Maribor, COSMOS, Grajska 7, tel. 22-654
Celje, AVTO CELJE, Ljubljanska 11, tel. 21-80
Koper, TRGO AVTO, JLA 25, 21-620

Kmetijske zadruge v korak s kmeti

V torek so se zbrali predstavniki kmetijskih zadrug iz črnomajske, metliške in trebanjske občine na medobčinskem posvetovanju v Novem mestu. Posvetovanja so se udeležili tudi družbeno-politični delavci in poslanci. V uvodnem govoru je vodja kmetijske službe pri gospodarski zbornici Rado Dvoršak spregovoril o velikih težavah, v katere je v zadnje čase zašlo zasebno in družbeno kmetijstvo, opozoril pa je tudi na neurejena tržna globanja za kmetijske pridelke. V živahnih razpravah so udeleženci ugotovili, da bo od slej potrebno večje sodelovanje med kmetijskimi zadrugami, tesnejši pa bodo morali biti tudi stiki z zasebnimi kmeti. Poudarili so, da bo treba v letošnjih zimskih mesecih ved skrbti posvetiti izobraževanju kmečke mladine.

Veliko jih je dobre srca

V akciji zbiranja oblačil, ki je bilo v Metliki in v Gradcu konec maja, so ljudje priseli več kot 700 kg oblačil in obutve. Ponovno se je izkazalo, da je voliko občanov doberga srca, medtem ko nekatere, ki bi lahko dali, ni bilo zraven. Občinski odbor RK v Metliki pa je pred dnevi dobil še darilno pošiljko iz Tržiča na Gorenjskem. Pettonski polno načesen kamen je pripeljal oblačilo in obutev, ki so jo za Metliko zbrali občani Tržiča. Zamenjal je vse darovano blago uskladisceno na Vinomeru. Nekaterim najpotrebljšim občanom bodo v kratkem poslali pakete, ostalo pa bodo pustili v skladisih za primer elementarne nekreče.

Sprememba naslova!

Naročniki, ki spremembo svojih starih naslovov, na sporočilo ob naslovu. Dogaja se, da sporočilo samo novrega, ker pa imamo pri nas včasih ved na rednikov z enakim primikom in imenom, soveda ne moremo vedeti, kaj naslov je treba spremeniti.

Živila in vprege čez most pri Otočcu

Novi most na obvozni cesti pri Grabnu bo razbremenil novomeške ulice težjega prehodnega prometa, ne bo pa rešil vprašanja vpreg in živine, ki zlasti na semanje dni zelo ovirajo promet. Cez novi most namreč ne bo dovoljen prehod vpreg in živine. Rešitev je v prestaviti sejmische, o kateri tokrat razgovor je vrsto let. Vprege in živila bodo lahko uporabljale za prehod čez Krka samo most v vasi Otočec ob Krki, ki ga bo trčala popraviti. Upamo, da na prestavitev sejmische ne bomo pre dolgo čakali.

Sejmische

Na sejmu v Novem mestu

9. junija so pripeljali kmetovalci na sejem v Novem mestu 717 prasičkov, prodali pa so jih 615. Za manjše pujiske so zahtevali 160 do 220 din, za večje pa 230 do 320 din.

Na brežiškem sejmu

V soboto, 7. juniju, je bilo na brežiškem sejmu naprodaj 365 pulskov, prodali pa so jih 318. Za manjše so rahtevali 9,50 din, za večje pa 6 din za kg žive teze.

Izredna prilika za kmetovalce

ALPINA ROCNE MOTORNE KOSILNICE

Tehnični podatki tipa Export
Moč 4,5 KS — dvotaktni motor
poraba 0,8 kg na uro
PRESTAVE:
1. brzina 1,5 km na uro
2. brzina 3 km na uro
3. brzina 6 km na uro
dolžina noža 90 cm
teža 48 kg
učinek košnje do 4000 m² na uro

CIGAN SEM, VENDAR NOČEM BITI CIGAN...

Cigani izhajajo iz Kašmira v Aziji. Pri nas so se naselili približno v 15. stoletju, za časa turških vpadov. S seboj so prinesli svoje navade, jezik in marsikaj takega, kar še danes uporabljajo. Cigani so bili več ali manj vedno kamen spotike in o tem smo že dosta pisali. In vprašanje, kaj narediti s to narodnostno skupnostjo, ki zahteva svoj življenjski prostor in človečanske pravice, postaja vsak dan težje.

Cigani, Cigani... Dosti, puštite jih pri miru, bo marsikdo pripomnil. Ker pa se nameravamo zadeve lotiti pri glavi in ne pri repu, bomo ponovno vzel v roke težko cigansko problematiko in jo razgrniti. Seveda takrat nekoli drugače kot doslej; pisali bomo o izjemah, ki jih je med Ciganji tudi nekaj.

Vsi Cigani niso enaki, ljudje pa jih kažu radi mečajo v isti koš. Takemu, ki je zapustil nomadsko življenje, si močel dobiti, sežidal hišo in nekad beraciti, naredimo krivico, če bi ga primerjali z drugimi. Zar pa je večkrat tako. Cigani obutijo krivico; od tu tudi tisti odpor proti vsemu, pa naj bo že tako dobro in koristno. Ko se je hotel Cigan zaposlit, so utemeljili odlikonitev takole: »Ne homo sprejeli, s Ciganji imamo predobre inkušnjave!«

Kako naj živim družino?

Cigan Drago je bil zaposlen. Zbolel je in dobil zdravniško spričevalo, da je za težje dela ne sposoben; zaposlitve ne najde, ima pa petčansko družino. Odkrito je

priznal, da živi od tistega, kar sam zasluži s priložnostnim delom, oziroma kar žena pribera. »če dobim zaposlitev, si bom dokončno uredil barako, žena pa bo nekata beraciti, kot so to naredile druge Ciganki,« nam je povedal Drago.

Naj grem spet pod šotor?

Cigan Stefan, ki je bil borec naše revolucije in si je s poštenim delom ter s pokojnino prigradal skromno hišico in nekaj zemlje, je potozil, da tako hudo, kot je sedaj, še nikoli ni bilo. Pravi, da je bolje pred leti, ko je občina načrtno reševala cigansko vprašanje. Boli ga, da zaradi posameznikov, ki delajo prekriske, trpi ves ciganski živej. Še hujše je, da ne najde zaposlitve na tiste, ki želijo delati. Cigani brez dela ne bodo mogli živeti! Cigan Stefan ima 17-letnega sina, zdravega kot dren, vendar dela zanj ne najde. »če ne bom dobil zaposlitve za svoje otroke, ki jih vzgajam v poštene ljudi, mi ne preostane drugega, da prodam hišo in jo spet mahnem pod šotor,« nam je zaupal razčaran Stefan.

Živimo kot ljudje

Cigan Edo se je nazpel delovnih navad pri ocetu, ki je prišel do pokojnine. Ko je oče sežidal hišo in kupil zemljo, Edija ni več vlekel pod šotor. Odslužil je vojake, se zaposli in je danes priden in spoštovan delavec. Življenje si je uredil, družina živi pošteno življenje. Ljudje jih spoštujejo; prejšnje cigansko življenje so obesili na klin.

Ni se jim treba sramovati

V Stranski vasi živijo tri ciganske družine. Dve sta si sežidali lepi hiši, tretja pa živi v baraki. Cigan Miha, ki si je z delom na cesti prislužil pokojnino, je daleč naokrog znan kot dober, pošten in delavec človek. Nikoli ne ni branil delati. Še vedno giblje, ker mu ni vseeno, kako bo živila njegova družina. Stanovanjske prostore in okolico hiš imajo tri družine takoj urejeno, da bi se lahko ogledovali po njih.

S. DOKL

Kaj menijo ljudje ...

Preden smo obiskali ciganske družine, smo se vedno ustavili pri njihovih sosedih; želeli smo zvedeti, kakšno je to skupno življenje. Vsi brez izjemne so odgovorili, da sploh ne vedo za svojega ciganskega sosa.

»Saj to niso ved Cigani, živijo tako kot mi, spremenili so svoje navade, so mi marsikje zatrejavali. Seveda ni tako idealno v okolici Zabjeka, zloglasnega ciganskega taborišča. Dobro vzdružuje je samo tam, kjer se je Cigan odpovedal klanjenju, prisel do zaposlitve, svoje semije, skromne strehe itd.«

S šolanjem otrok so težave

Klub napredku otroci vseh obiskanih Ciganov ne hodijo v šolo. Zatrjevali so, da se njihovi otroci težko prilagodijo okolju, ki jih še ne sprejema kot ljudi. Povedali so, da v Šoli in zdravstvenih ustanovah preveč poudarjajo, da so vsi Ciganji enaki. Njihove navade, ki se jih počasi, vendar zavestno otresajo, preveč razpljujejo, in to Cigane boli. Nekateri so celo menili, da so njihovi otroci preslano oblečeni, da bi lahko sedeli v isti klopi z mestnimi otroki in podobno. Prosvetni delavci (na Otočcu in v Birčni vasi), s katerimi smo govorili, so menili za ciganske otroke, da se ti res nekoliko težje učijo kot ostali, vendar s prizadenvostjo lahko vse nadoknadijo. Povedali so nam, da pri njih otroci ne kažejo s prsti na svoje sošolce, ki prihajajo iz hišic ob gozdu.

Cigani so tenkočutni

Zdravnik, ki dela s Cigani, trdi, da je ta narod zelo tančocuten in hitro opazi in spozna svojega pravega prijatelja. Razgovori so nas napredku, zato postajajo nestrenjni. Če nas občutek ne var, želijo »čarobno roko«, ki bo na redila red. Vendar — čudeža ne bo! Red in rešitev zadeve lahko prinese samo načrtina, vztrajna in dosledna politika občinskih skupščin na Dolenskem, katerim pa mora obvezno prisločiti na pomoč tudi širša družbenega skupnosti. Cigansko vprašanje je stvar slovenske republike; z združenimi močmi ga je moč rešiti.

S. DOKL

Rojena pod šotorom, živi v stanovanju

DARINKA HUDOROVAC šteje že 22 pomladi. Rodila se je v gozdu pri Skrjančah; danes je delavka v tektinilni tovarni NOVOTEKS in stanuje v tovarniškem stanovanju. Tudi mož je bil do nadavnega zaposlen v istem podjetju, vendar je odšel na delo v Nemčijo. Ker želite imeti svoje stanovanje, sta pričela graditi hišo. Ce bo šlo po sreči, se bosta drugo leto že vselila. Darinka nima občutka, da je Ciganka; napredna družba jo je sprejela.

V življenju ni okusil nič dobrega!

Obraz 77-letnega Cigana Jožeta Brajca pove vse. V svojem, za Cigane dolgem življenju ni okusil nič dobrega. Pekli ga je težko življenje, ki se nikoli prav ni začelo, da bi lahko resnično ugasalo. Izmučeni obraz starca riše dolgo zgodovino ciganskega življenja, ki bo šlo v pozabo tako kot on sam.

Ušla bi, samo kam?

ZVONKA BRAJDIC, ki je stara 18 let, nima strehe nad glavo. Mati je zapustila 11-člansko družino, otesla se je odgovornosti za otroke. Samo že zna živeti, samo kako? Zaposlitve ne najde, z delom pri kmetih pa ne zasluži toliko, da bi lahko živel. Ko smo jo vprašali, zakaj ni ved v Zabjeku, je odgovorila: »Bolje je v Stranski vasi, tam želim živeti. Le malo truda bi bilo treba, da bi zdravila in živahna Ciganka Zvonka zapustila šotor in šla na pot civilizacije.«

Najbolj srečni so Cigani, kadar se zberejo okoli ognja in kramljajo o svojih dnevnih opravlilih. Večkrat se ob takih priložnostih rodijo tudi načrti za dejanja, ki so v nasprotju z zakoni naše družbe.

Tako nasmejanih in živahnih Ciganov, kot sta EMICA in EDO KOVACIC iz Otočca, je malo. Ta dva, ki sta okusila slast kulturnega sveta, pogumno gledata v svojo prihodnost. Zato je njun pogled jasen in ohbrabrujoč. Edo dela pri PIONIRJU; z delom je zadovoljen, njegov oče je pri istem podjetju zaslužil pokojnino. Emica je sicer nekoliko v zaostanku, vendar uspešno obiskuje 5. razred na Otočcu (slika zgoraj).

Kako priti do konca?

Cigani bres izjeme oddobravajo nekdajno novomeško občinsko politiko, ki je bila zanje dobra: občinski organi so pred tremi leti prideli razseljevanjem ciganskih družin. Ce bi nadaljevali z zacetno vmeno, bi bila danes rešena že marsikatera družina.

Kaj sploh hočajo Cigani? Sami menijo, da bi njihove težave rešili nekako takole: občinska skupščina bi morala zagotoviti prek svojih služb in organov, da vendarje dokončno uredimo tale odprtva vprašanja oz. na loge:

1. vsi moški brez izjeme bi morali delati; delo bi jim ObS morala zagotoviti;

2. vsi ciganski otroci bi morali obvezno obiskovati šolo;

3. vsaki družini naj bi dala občina kos obdelovalne zemlje;

4. vsakemu bi dodelili primerno posojilo;

5. delo Ciganov naj bi nadzorovali za to določeni ljudje, ki bi imeli smisel zanje;

6. skliče naj zbor vseh Ciganov in se z njimi pogovori.

Cigani se zavedajo, da postajajo zapleti z njimi vse resnejši. Nekateri so že pokazali lastno pot in izhod iz težav, zato se bo moral občinska skupščina zavzeti za rešitev še ostalih, ker drugače nihče ne bo temu kos.

Takih ciganskih primerov, kot smo jih omenili, pa je na žalost še vedno malo. Tudi tisti Cigani, ki nimajo stalnih dohodka, morajo jesti. Življenje je torej vezano na delo. Ker dela ni, jim preostaneta samo še beracanje in kraja. Nad takimi vsemi pa se upravičeno jezijo občani — sosedje Ciganov nomadov. Nekateri celo trdijo, da tudi med okupacijo ni bilo takto hudo, kot je zdaj pod slovensko zasedbo.

Nam to res ne odpre oči! Kaj je pot do Stafana, Mihe, Edija, Marijana in drugih res tako zelo težka? Morda so ti kakšne posebne izjeme? Trdimo, da bi njim podobne našli tudi v Zabjeku. Milica in organi UJV sami ne bodo rešili problema. Res ga lahko samo občina s pomočjo republike in družbeno-političnih organizacij.

Rekli so...

Roke imamo zvezane

Podpredsednik občinske skupščine Novo mesto Avgust Avbar je povedal: »Cigani se dobro zavedajo svojih pravic, manj pa dolnosti, zato jih ne moremo obravnavati enako kot ostale občane. Vemo, da je ciganska problematika težka, zato bomo prek kluba poslancev predočili težave republiški skupščini. Do zdaj smo imeli tedno zvezane roke, zato tudi posebnega uspeha ni bilo!«

Ni denarja in lokacij

FRANC BARTOLJ, tajnik komisije za reševanje ciganskega vprašanja pri novomeški občini, je očenil resa pričakovanja brez haska, ce se ne ločijo vse resno probleme. Razen dobre volje je treba imeti tudi denar in lokacije, to je osnova za rešitev. Po Bartoljevem mnenju je treba Cigane na določenem ozemlju zbrati in jim omogočiti pogoje za življenje.

Poslanci so se posmehtovali

Poslanka v socialno-zdravstvenem zboru RS Milica Salij je 1966 razpravljala o perečih ciganskih vprašanjih v republiški skupščini. Razen poslanca te Murske Sobote, ki je podprt njena prizadevanja, so se nekateri celo posmehtovali. Lahko njam, ko ne občutijo tega problema na svoji koži!

To stran ste napisali sami! – To stran ste napisali sami! – To stran ste napisali sami!

Koga je treba obsojati?

Tovariš uredi!

Res je, da gre v danem času vse s strahovito naglico naprej. Znanosti, tehniki, odnosom med ljudmi z veliko naglico sledi tudi spolnost, ki je bila včasih dovršljivi mladini nejasna.

Ne mislim, da je to slab, kajti tudi po moje je prav, da se dorascajoči mladini pove vse o ljubezni in spolnosti. Nekateri ljubezen in spolnost prehitro doživljajo in tu tukaj se ni največje družbeno zlo. S svojim prispevkom želim opozoriti na spolno izrabljivanje osnovnosskok, 12 ali 13 letnih deklet, ki jih zavabijo polnoletniki. To je pri nas kaznivo dejstvo, ki se strogo kaznuje.

Dejaj ji je, da jo imarad, ji kupil bonbone, jo peljal z avtomobilom in jo zlorabil. Komaj 13-letno dekle! Seveda ni mislil resno. Kaj bi odrasel moški z osnovnosskok? S svojim uspehom se je poslušal pred drugimi. Tudi oni so poskusili srečo, saj tako težko ostroviti nedoljnega otroka...

Ker ima seznam ljubokon, jo obsojajo in jo grajajo. Da se slabo uči, piše v soliskem spricavalu. Slab in pokvarjen dekle. Tako mislijo doma in tako menijo sosedje. Sola in socialna služba pa sta pogledali tudi drugo plat. Ce pridev stvari do ana, ti ni težko porezati vzrokov s posledicami...

Skoraj povsod se začenja takole:

Deklica živi v družini, kjer je zakon staršev na robu propadla. Dom se je spremeni v prostor, kjer se pogosto dogajajo najrazburljivejši prizori, padajo teške besede, njeji izognegna ne spodbudnega in tudi pomirjevalnega. Cestra zakoncev so razrahljana, otrok pa je obsojen za družinsko ljubezen in srečo. Imata ga rada in mu posvečata svojo skrb. Zakurjena soba pa ne pomeni topela doma in polna sklepa se zdalec ne izpolni vseh potreb. Prizadeva ostajajo predvsem socialne potrebe.

Strokovnjaki za psihohigijeno podtarjajo, da so prav socialne potrebe silno zapletene. Otroci namreč čutijo močno potrebo po tem, da nekomu nekaj pomenijo in da nekaj predstavljajo, da so ljubljeni in da imajo radi druge. Čutijo potrebo po razumevanju in socijalni. V osnovnosskokski dobi so usmerjeni s temi po-

trebami predvsem na solo in dom. Doma so neprestano prica ogroženim preprirom, medsebojnemu obsojanju in zagrizeni borbi za otrokovo ljubezen. Prav gotovo je, da ostane otrok zbegam in da ne ve, kaj je prav in kaj ni. Porusi se mu občutek varnosti, če popusti tudi v šoli, se ne more normalno uveljavljati in zlahka zaide na stranpot.

Ni čudno, da zato dekle, ki potrebuje pozornost in pomoč, razumevanje in sočutje, nasede lačnemu laskanju in nežnim besedam neodgovornih zapeljivev. Tako mlado dekle ne more vedeti, da je ponovno obsojen za dobro ime, za srečo in bodočnost, ce pravočasno ne najde pomoči.

Marija-Jana Potočnik, socialna delavka
Trebnje

Građna trgovske hiše NAMA v Kočevju lepo napreduje. Proti građnji na tem mestu, se pravi pri spomeniku Svobode, pa imajo nekateri domačini, pa tudi tuje, pomisleke. Urbanisti trdijo, da so pomisliki neupravičeni in da spomenik ne bo zaradi bližine poslovne stavbe ničesar izgubil, pač pa da bo še pridobil (Foto: Mohar)

»Dovolj nam je mučne vožnje po prašni in jamasti cesti!«

Pred prvim marcem se je veliko govorilo o tem, da bo cesta Krško–Brežice kmalu asfaltirana. Zdaj je vse utihnilo. Delavci in kmetje brez upanja vsak dan požiramamo obitake prahu. Po tej cesti hodi na delo v Krško okoli 400 zaposlenih.

Prebivalci, ki stanujejo ob njej, so pripravljeni za cesto prispremati del denarja iz svojih žepov, ce bi nas le kdo spodbudil k temu. Cutilimo se prizadete, ker v Krškem asfaltirajo ulice do hirsnih pragov, mi pa zmanjšamo na odgovor. Tudi nas denar se steka v občino, torej smo enakovredni drugim občinom. Hobemo javen odgovor o tem, kaj bo z našo cesto!

F. R. Spodnja Libna

Samo delo je rešitev!

Zakaj bo NAMA pri spomeniku?

Na cesti od hotela Otočec proti Šentjerneju smo se srečali. 25. jih je bilo. Moški v bolj zrelih letih, med ženskami tudi mladostne, kopica otrok, ki so me začudeno gledali, in dojenčki, ki so kučali iz eul, obešenih okoli vrata svojih mater. Večina v sprevodu je bila bosa, mnogi moški gologlav, vsi pa oblečeni v cunje, sestrani, lačni in suhi. Nekaj žensk je začelo takoj hrebiti za dir.

Najbrž sami ne vedo, kje se bodo ustavili, ne vedo, kje, kdaj in kaj bodo jedli. Otroci, hodite v solo in učite se! Z delom si boste zasluzili kos kruga in ne bo vam treba stikati po odpadkih kot njim!

Presodil sem, da je to truma Ciganov, ki jih je oblast prisilila, naj se preseljati drugam. Brali smo, da so jim že prej pobrali orožje, da ne bi ogrožali ljudi in se klanj med seboj. Gorje kraju, kjer se bodo zdaj ustavili! Prostovoljno ali neprostovoljno jih bodo morali tam nahraniti! En kraj se jih je znebuli, drugemu se bodo obesili za vrata. Pomilujemo bedo v nekaterih afriških deželah in drugod po svetu in zbiramo pomoč zanje. Doma pa smo prav pri Ciganih priča se veci bedi. In kaj smo storili, da bi jo odpravili?

A.H.

Pomota ali zapostavljena „DARKA“?

Razstava svoj rjavega goveda v Lipici je bila res enkrat dočivetje. Domačini in inozemski obiskovalci smo izrekli organizatorjem vso počevalo. Pa vendar se je nekaj zataknilo prav pri moji kravi »Darka«, ki je bila tudi na razstavi.

Strokovna komisija je še

pri prvem izboru določila, da je moja krava »Darka« s katolsko številko 38 prea v skupini B. se pravi v skupini srednje starih krav. Tudi v nadaljnji treh izborih je bila »Darka« določena za prvo. In se med sprevodom pred tribuno gledalcev je bilo po zvocniku objavljeno v sloven-

ščini: »Najlepša krava v

skupini B je krava številka 38. DARKA.« Potem pa se je nekaj zamešalo, saj je bilo komaj nekaj sekund kasneje o nemškem, italijanskem in francoskem jeziku po zvocniku povedano, da je najboljša krava v skupini B PURA, številka 82, last Poljoprivrednega kombinata Labin.

Tako je moja Darka v nekaj sekundah iz nepojasnjene vzroka zdrknila s prvega mesta. To me je zelo potrilo in se danes si ne znam razložiti, kako je prisko do tega neljubega dogodka.

RUDE LOVŠIN

Sodražica, KZ RIBNICA

N. N. Kočevje

OPOMBA: Za odgovor sem vprašal pri pristojnih organih na občinskih skupinah in zvezel, da se je za to lokacijo NAME odločil Urbanistični zavod iz Ljubljane, val pristojni občinski organi pa so to lokacijo potrdili. Trgovska hiša NAME bo lepa zgradba, ki bo v okras mestu, zato je ne bi kazalo postavljati na manj vidno mesto. Razen tega bo spomenik dobil s to zgradbo tudi primerno in lepo ozadje. Spomenik, ki so blizu lepih poslovnih zgradb, je tudi v drugih državah veliko. Zaradi vsega tega je odveč bojanjen, da bo stavba NAME kazila spomenik.

JOZE PRIMC

Ne zamerite, radi bi se predstavili vašim bralcem

V nedeljo, 25. maja, je bil v dan, v sprevodu smo krenili z rudarsko godbo skozi Senovo na igrišče. Tam smo pripravili telovadni nastop. Mališi pionirji so pokazali v igriči vse, kar so videri na izletu, pionirke in pionirjički in petih razredov so zaplesali kolo, starejši pa so pokazali telovadne vaje. Zares smo se potrudili in ne zmanj, Navdušili smo številne Senovčane in goste. Veliko priznanja je požela folklorna skupina s programom, ki ga je prikazala na zletu bratstva in enolnosti jugoslovanskih pionirjev v Prizrenu. Srečni in veseli smo počastili 77. rojstni dan našega dragega maršala in naš praznik – praznik dneva mladosti.

31. maja smo pevci pio-

nirskega in mladinskega pevskega zvora imeli samo stoven koncert. Zapeli smo slovenske ljudske in umetne pesmi ter pesmi drugih narodov. Bili smo zadovoljni, ker nas je polna dvorana nagradila z aplavorom. Pa ne samo nas, tudi našega pevodenja prof. Ceglarja.

Ceprav se šolsko leto izteka, ne mirujemo. 6. junija smo sodelovali na pevski reviji v Krškem z mladinskim pevskim zborom; za 8. junij pa so člani lutkovnega kroščka pripravili uprizoritev igre MEDVEDA LOVIMO. Ob koncu šolskega leta bomo na zaključni prireditvi za stare podelitev odličenja kom značke bratov Ribarjev in pohvale. Posredujamo vas.

PIONIRJI IZ SENOVEGA

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA, NOVO MESTO,

s podružnico v KRŠKEM in z ekspoziturama v METLIKI in TREBNJEM

OBVEŠČA lastnike deviznih računov

pri NARODNI BANKI JUGOSLAVIJE,

da bo Narodna banka Jugoslavije v najkrajšem času prenehala voditi osebne devizne račune. Zato jih lastniki lahko prenesejo na DOLENJSKO BANKO IN HRANILNICO NOVO MESTO tako, da

zahtevajo sami od Narodne banke Jugoslavije prenos osebnega deviznega računa na DOLENJSKO BANKO IN HRANILNICO NOVO MESTO ali pa da izročijo svoje pooblastilo DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI NOVO MESTO, da ona sama uredi prenos njihovega osebnega deviznega računa.

OBCANI:

Za vaša devizna sredstva vam nudimo najugodnejšo obrestno mero:

- za avista sredstva: 4% v devizah in 2,5% v dinarjih;
- za sredstva, vezana na odpovedni rok nad 12 mesecev: 6% v devizah in 1% v dinarjih;
- za sredstva, vezana na odpovedni rok nad 24 mesecev: 6% v devizah, 1,5% v dinarjih.

Varnost, tajnost, hitro in načančno bančno poslovanje, najugodnejše obrestne mere na hranične vloge in sredstva na deviznih računih nudi

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA
NOVO MESTO

Vsi ne moremo odločati o vsem!

Komisija za družbeno-ekonomske odnose pri ObK ZKS Novo mesto že deluje v smislu smernic, ki jih bo sprejel VI. plenum CK ZKS

Samoupravljanje je velika vsebina naše družbe ureditve in kot vse drugo se mora sproti prilagajati hitremu razvoju. Posodobljena v proizvodnji, vse večje in pogostnejše uporabljanje znanosti in znanstvenoraziskovalnega dela v proizvodnji, sodobnejši načini vodenja in upravljanja terjajo prilaganje tudi v samoupravljanju in v njegovih oblikah. Današnji čas zahteva hitrih odločitev, vsiljuje nam vedno večjo delitve dela in zato ne moremo več vsi odločati o vsem, kar smo morda lahko še pred 10 leti. Komisija za družbeno-ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK Novo mesto se je lotila občanca anketiranja v delovnih organizacijah. Kaj želi ugotoviti in kakšne podatke išče komisija, nam bo povedal v razgovoru njen član Andrej Rous.

— Anketa je ena izmed oblik radovedenja; povejte, prosim, na kaj je bila radovedna vaša komisija?

S vprašanji se najdejamo dobiti odgovore, ki bodo prikazali odnose med upravljanjem, samoupravljanjem in vodenjem v delovnih organizacijah. Precešen pouparek smo dali organizirano podjetju in odgovornosti celotnega vodilnega kadra. Ugotavljamo pa predvsem odgovornost, ki izhaja iz

sklepov samoupravnih organov.

— Koliko vprašanj je v anketi? Ali bi jih lahko razvrstili v skupine?

— 37 vprašanj, kolikor jih je, bi lahko razdelili v 6 skupin. V prvi so vprašanja, s katerimi ugotavljamo vpliv samoupravnih organov na posodobljene proizvodnje; v drugo skupino bi razvrstili vprašanja, ki ugotavljajo kvalifikacijski sestav članov samoupravnih organov in vpliv posameznih organov na posodobljene proizvodnje; v tretjo skupino bi razvrstili vprašanja, ki ugotavljajo kvalifikacijski sestav članov samoupravnih organov in vpliv posameznih kvalifikacijskih skupin na sklepe; v tretji skupini so vprašanja o izobraževanju, zlasti o izobraževanju članov samoupravnih organov; v četrto so vprašanja o nagrajevanju naselj in o nagrajevanju vodilnih delavcev, v peti vprašanja o obveščanju in v sesti o načinu imenovanja direktorja in njegovem vplivu na nameščanje vodilnih delavcev.

— V začetku ste govorili o odnosih med vodenjem,

samoupravljanjem in upravljanjem. Skupine vprašanj, ki ste jih pravkar našeli, pa ne govore o tem?

— To je samo navidezno, dejansko pa vsako izmed

Mladina se bo zbrala v Kozjem

Osrednja proslava ob 50-letnici SKOJ bo 13. in 14. septembra v Kozjem. Na nedavni tiskovni konferenci so člani predsedstva republike konference ZMS povedali predstavnikom tiska, radija in TV, da se o poteku proslave posvetujejo z občinskim organizacijami ZMS in tudi drugimi organizacijami, v katerih je mladina vključena.

Na Kozjem se bo srečala mladina iz cele Slovenije, na proslavo pa bo prišlo tudi kakih 2000 hrvaških mladičev. Pričakujejo, da se bo proslave udeležijo približno 15.000 ljudi. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel Sergej Kraigher, predsednik republike skupščine, govoril pa bo Edvard Kardej. Te velike stovesnosti se bodo udeležili tudi borce Kozjanskega odreda, udeleženci II kongresa USAOJ iz Slovenije, stari brigadirji in revolucionarji. Srečanje bo trajalo dva dne.

Lutke počasi oživljajo

Pred kratkim so solarji nastudirali lutkovno igrico »Rdeča kapica« in jo kar dva krat zaigrali pred polno dvorano mladih gledalcev. Kočevski otroci si lutkovnih predstav žele. Zal pa so predstave le občasno, čeprav bi z njimi lahko pogosto razvedeli naše najmlajše in z lutkovnimi igricami manje tudi vlogo vplivali.

V Kočevju je precej pogovor za uspešno delo lutkovnega odra oziroma krožka. Imamo dvorano, oder, lutke in znanega neutrudnega lutkarja Matijo Glada, ki skrbi za oder in tudi izdeluje lutke.

Za oživitev lutkovnega krožka pa bi morali najti še pravo organizacijsko obliko, mentorja in nekaj dečnjarja.

O vsem tem bi se morali vsi, ki jim je pri sreči kulturni in vzgoja mladine, čimprej pogovoriti in poskrbeti, da bo lutkovni oder oziroma krožek v veselje mladih in odraslih jeseni že redno delal.

ANDREJ ARKO

vprašanj v anketi načenja prav odnose, ki sem jih omenil v začetku. Vzemimo npr. vprašanje o posodobljenju proizvodnje: iz tega, na kakšen način načenjajo to vprašanje v nekem podjetju so razvidni tudi odnosi, ki vladajo med vodenjem upravljanjem in samoupravljanjem. To velja tudi za vprašanja, ki poizvedujejo o nagrajevanju, čeprav bi domala vsakdo menil, da to ni mogoče. Iz tega, kako v podjetju nagrajevajo in kaj nagrajevajo, se dajo razbrati tudi pravkar omenjeni odnosi. Stoer pa se vprašanja prepletajo skozi vse skupine, in ko bodo odgovori zbrani, bomo imeli dokaj jasno sliko o tem, kje so pri nas odnosi med upravljanjem, vodenjem in samoupravljanjem.

M. JAKOPEC

V soboto sklenjeno pobratimstvo v Črnomlju

Glasbena šola Franca Sturma iz Bežigrada v Ljubljani je 20-letnico delovanja praznovala v Beli krajini. V soboto, 7. junija, so priredili koncert v Metliki, ob 17. uri pa tudi v Črnomajskem prostvenem domu. Po kvalitetni prireditvi, ki je navdušila poslušalce v Črnomlju, so ljubljaničani obiskali novo šolo v LOKI. Mladina oben šol je imela ob tej priložnosti prisreno srečanje, nočeljska zborna pa sta prav tako v prijetnem pomenku naveza prijateljske stike. Obe šoli sta v soboto sklenili pobratimstvo, dogovorili pa sta se tudi za trajno in tesno sodelovanje v prihodnje. Ravatelj glasbene šole iz Ljubljane prof. Bitenc je Črnomajcem izročil za spomin umetniško reprodukcijo. Črnomajci pa so podarili ljubljanskemu glasbeniku narodno nošo.

Delegacija Metlike v Wagni

7. junija je delegacija metliške občine odpotovala v avstrijsko mesto Wagna, kjer je prisostovala svečanemu pobratimstvu med občino Wagna in italijansko občino Ronchi, s katero so pobrateni tudi Metličani. Za večkrat so Avstrijci predlagali, naj bi se tesnejše sodelovanje in kasnejše pobratimstvo odločili tudi v Metliki, tokrat pa je prišlo do prvih uradnih stikov in pogovorov. Metliško delegacijo, v kateri so bili predsednik Ivan Žele, podpredsednik inž. Ivan Košičec, tajnik Martin Mošek in odbornik Janko Bratčič, so zelo lepo in prisreno sprejeli. Metličani so odnesli z obiska v Avstriji najlepše vtise.

Po potek kurirjev in vezistov

V Črnomlju bo v soboto, 14. junija, pred početkom poslopnega sestra majhna slovenskost. Po potek nekdajnih kurirjev in vezistov bosta v soboto

krejili tudi dve dolenski mladiški ekipi, ki ju bodo spreminjali poštni delavci.

Transverzala kurirjev in vezistov bo odslej vsakoletna manifestacija mladih in poštnih uslužencev, posvečena spominu na nekdajne kurirje in veziste. ZPTT podjetje je prevzelo pokroviteljstvo nad kurirji in vezisti, in ker je želelo ohraniti tradicijo NOB in nadaljevati herojstvo nekdajnih kurirjev in vezistov, je planinskim transverzalam priključilo novo, ki nosi naziv: »Transverzala kurirjev in vezistov.«

Pot bo potekala od Gančanov v Prekmurju do Slavnika nad Koprom in bo zajemala tudi dolenske kraje in Belo krajino.

Novo pomembno društvo

Pred kratkim je bilo v Kočevju ustanovljeno Društvo za pomoč duševno nezadost no razvitim osebam, ki bo delalo za območje kočevske in ribniške občine. Društvo bo skrbelo predvsem, da bodo duševno nezadostno razviti lahko uveljavljali pravice, ki jim pripadajo; med temi so posebno pomembne: spremem otrok v posebno šolo, usposabljanje za delo in pomoč pri iskanju zaposlitve, primernih šolskih prostorov, delavnic in drugih prostorov.

— V začetku ste govorili o odnosih med vodenjem,

Na Hvar bodo potovali: „Hlapci“ in „Vražji fant“

Zavesa na XII. srečanju v Brežicah spuščena

7. junija zvečer se je v Brežicah končalo XII. srečanje amaterskih dramskih skupin Slovenije. Zirija je za najboljši predstavi proglašila honjulsko uprizoritev Syngevega »Vražjega fantja« in »zadnje strani« in zvezbo Kanjarjevih »Hlapcev« kranjskega Prešernovega gledališča. Ti deli bosta slovensko gledališko amaterstvo zastopali tudi na letosnji zvezni reviji 1. julija na Hvaru.

Od ponedeljka, 2. junija popoldne, do sobote, 7. junija zvečer, se je na odru brežiškega prosvetnega doma zvrstilo 12 predstav dveh najstarih dramskih skupin iz krajev širok po Sloveniji. O vsaki uprizoritvi so bili naslednje dopoldne v Cateških Toplicah pogovori, v nedeljo, 8. junija dopoldne, pa je pisatelj in član žirije Mihael Miklein dal se sklepno besedilo.

nočah, razen teh pa je bilo med gledalci in po mestu precej ljudi, običenih po starih šegah.

Po prireditvi se je minozica zgurnila okoli stojnic, na katerih so domači gostinice in gasilska društva prodajala odojke, jagenjcke, čevapčice in druge specialitete. V vseh gostiščih, v hotelu in na prireditvenem prostoru se je tvoj gostov in od povsed je

bil slisati veselih glasbo za pleš.

Ozvočenje je bilo letos znatno boljše kot stoer, program je potekal brez zastojev in občinstvo je bilo zadovoljno. Nekaj pričemb je padlo edinote na račun gostinskih uslug. Cakanje na hrano in pičajo je še ena izmed slabosti, ki bi jo kazalo prihodnje leto dokončno odpraviti.

RIA BACER

OBVESTILO

Vse borce I. slovenske artilerijske brigade obvezamo, da bo v nedeljo, 15. junija, ob 11. uri na JAMI pri DVORU (Zužemberk) proslava 25-letnice ustanovitve brigade.

Avtobusi za prevoz na Jamo bodo stali na avtobusnem postajališču v Novem mestu. Odhod točno ob 10.30.

Pripravljalnemu odboru niso znani točni naslovi vseh pripadnikov brigade. Zato naprosto tiste borce, ki vabilo ne bodo prejeli, naj sporočijo svoj točni naslov stalnemu odboru I. SAB — Ljubljana, Miklošičeva 8a/III.

Vabljeni!

PRIPRAVLJALNI ODBOR

PIPS

USPEŠNO UNIČUJE MUHE, KOMARJE, BOLHE, MOLJE...

KRKA, TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO

ROLOPLAST, Brežice, Črnc 31

izdeluje in montira

plastične esligner rolete in žaluzije (polkna)

Tako izdelujemo tudi zidne prevleke — uvozni material — najkvalitetnejša izdelava — solidne cene — garancija kvalitete in montaže.

RENAULT

ZASTAVA

TAM

PIONIR NOVO MESTO TEL. 21-243

SERVIS

- Opravljamo servisne pregledne in garancijska popravila na vozilih FIAT-ZASTAVA, RENAULT, TAM in MAN

- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst

- zamenjujemo motorje na vozilih ZASTAVA in TAM

- opravljamo kleparska, avtoličarska in druga dela

- NAJNOVEJŠE:

Vse lastnike vozil FIAT-ZASTAVA 850 in 1100 R obveščamo, da odslej opravljamo vsa garancijska in servisna popravila tudi na teh vozilih.

OBIŠČITE NAŠ SERVIS!

Samoprispevek je človekoljubna dolžnost

■ Maks Babič, komercialist in sekretar osnovne organizacije ZKS v AGROKOMBINATU:

Moji otroci so osnovno šolo že končali in so že na poti do poklica, zato, vidite, bi lahko rekel, da se me prizadevanje za novo šolo v Krškem nič ne tiče. Toda ali imam pravico, da bi to rekel? Če se zanimalim v šolske razmere, v tisto nevzdržno stanje, v stisko in brezizhodnost v samskem bloku pa še posebej, me že preprosta človekoljubna dolžnost primora, da vse drugo odmislim in mislim samo na to, kako bi sam kar največ prispeval za novo šolo. Zame je skrb za novo šolo akcija, ki jo je treba najprej uresničiti, vse drugo pa lahko počaka. Deset let se je govorilo, da šola lahko počaka, da za šolo ni denarja, zdaj pa naj bo tega konec! Gre za otroke, tudi za otroke delavcev naše delovne organizacije. Glasoval bom samo za samoprispevek.

Mesto se je širilo, šola je ostala

■ Jože Knez, vodja izobraževalnega centra v CELULOZI:

»Sedanjim učencem in bodočim rodovom želim, da bi se šolali v prostornih, svetlih in sodobno opremljenih učilnicah, zato bom glasoval za samoprispevek. Družba je na šolo predolgo pozabljala. Mesto smo širili, šola pa je ostala tako kot pred mnogimi desetletji. Vanjo smo spremenili potem še samski blok. Poznamo ga vsi, ki smo imeli otroke v tej zgradbi, zato ne želim, da bi morali kdaj vnuki v tako šolo.«

Materam ni vseeno

■ Stefka Kužnik, uslužbenka v tovarni celuloze:

»Imam dva otroka: eden bo šel v jeseni v šolo, eden pa ima še dve leti in pol. Solske prostore precej dobro poznam, videla pa sem tudi razred v samskem bloku. Neznosno! Želela bi si vse prej kot to, da bi morali tudi moji otroci tja. Prepričana sem, da tudi drugim materam ni vseeno, kam hodijo in kje se učijo njihovi otroci. Nova šola je nujna, zato je naša dolžnost, da referendum podpremo. Gre za naše otroke, otroke delavcev in delavk naše tovarne.«

Sam služim kruh, a bom plačeval

■ Jože Skinder, mojster v belinici:

Imam petčlansko družino, dva otroka sta še v osnovni šoli. Kruh služim samo jaz, zato se mi zdi, da bo prispevek 1,5 odst. osebnega dohodka za novo šolo, ki ga bomo morali zaposleni vsak mesec odšteti, če bo referendum uspel, za mojo družino malce prevelika dajatev. Kljub temu pa bom glasoval za novo šolo! Vem, da mojim otrokom to ne bo koristilo, bo pa njihovim otrokom. Pa tudi drugim otrokom je treba pomagati.«

V obratu za predelavo papirja v CELULOZI dela jo večinoma ženske. Pogovor sem začela z Viktorijo Valentincijevou, ki ima doma tri otroke in jih sama preživlja.

»Ste že zvedeli za referendum o samoprispevku za šolo?«

»Sem. Povedal mi je sin, ki obiskuje zdaj sedmi razred osnovne šole.«

»Kako se boste odločili?«

»Težko bom dala denar od svojega zasluga, vendar se zaradi tega pri glasovanju ne bom premisila. Nikomur ne pričujim, da bi se šolal v samskem domu. Predobro ga poznam! Moji otroci so že odrasli osnovni šoli. Cez leto bodo šli v šolo njihovi sinovi in hčere, torej bo moj prispevek namenjen tudi vnukom.«

Zaupam Krčanom!

■ MATKO MATJAN, prosvetni in kulturni delavec, upravnik dijajskega doma in predsednik krajevne skupnosti Krško:

»Kot prosvetni delavec poznam šolske prostore, v samskem bloku pa sem tudi že učil. Na več sejah sem izjavljal, da v take prostore, kot so v samskem bloku, ne bi posiljal svojih otrok, četudi bi jim želeli najslabše. Verujem v razumnost, razsodnošč in dobroto Krčanov, da bodo brez odpora glasovali za samoprispevek!«

Posnemajmo »NOVOTEKS«!

■ TONE ZALOKAR, predsednik sindikalne podružnice v tovarni celuloze:

»Od vojne sem se je prebivalstvo v Krškem podvojilo, mesto se je povelo za nova naselja, podjetja niso napredujejo, nov most smo dobili, in se bi lahko našteval, otroke pa še vedno pošiljam tja, kot naši predniki pred sto leti. Padli smo na izpit iz skrbi za svoje otroke. Preprosto ne razumem, kako more biti Krško, ki se ponaša z močno proizvodnjo, brez sodobne šole! V našo zavest mora priti, da sodobne šole ni brez sodobnih učil, delavnic, laboratorijev, da brez sodobnega pouka ni sodobnih učencev. Bomo morali dovoliti, da bodo naše otroke poučevali tam kot pred 100 leti? Ne, ker bi naredili usodno napako. Že zdaj je marsikaj zamulenec, če pa propade referendum... V okviru naše sindikalne podružnice bomo to povedali članstvu, proizvajalcem, povedali jim bomo, da je v vsakem našem proizvodu vtkan tudi delček učiteljevega dela z učencem, ki se pri nas zaposlujejo. Računam samo na uspeh. Po mojem bi morala dati začetni kapital za novo šolo podjetja. Pri tem se mi zdi potrebno navesti novomeški primer, spodbudo NOVOTEKSA, ko je šlo za to, ali dobri Novo mesto še novo šolo ali ne. Zgledov je torej dovolj, naša skupna dolžnost pa je, da se izkažemo pri reševanju našega problema!«

Razmislimo, da ne bo prepozno!

Kdo bo odgovoren, če bo samski blok v Krškem, kjer ima šola učilnice, zajel požar ali ga razmajal potres? — Rešitev je le v novi šoli!

Zadnje čase se vse pogosteje govorja starši, kakor tudi ostali občani, ki z zaskrbljenostjo spremjamajo boljšanje otrok v tako imenovanem samskem bloku, kakšna bo njihova usoda. O pogojih dela v tem bloku smo že brali v sestavku, ki so ga napisali učenci petih razredov in je bil objavljen v zadnjem številki Dolenskega lista. Zato je namesto tega sestavka le odgovoriti na vprašanje, ki že več let kljuje v srdci vseh staršev in ostalih prijateljev mladega rodu, kdo lahko prenese odgovornost za usodo naših otrok, če bi prišlo do najhujšega.

Učenci, ki obiskujejo pouk v samskem bloku, si ne le kvarijo oči in zdravje nasipom, temveč so tudi stalno izpostavljeni nemajnji nevarnosti. Učilnice, ki so tudi v tretjem nadstropju, so tesne in prenatrpane s šolsko opremo. Vrata se odpirajo navznoter, stopnišče pa je skrajno ozko, ker je bila stavba zgrajena za stanovanja.

Kaj bi se zgodilo z učenci in tudi

z učitelji v tem bloku, če bi izbruhnil požar? Kaksna bi bila njihova usoda, če bi zajel Krško, ki je na potresnem področju, že manjši potresi sunek? Se in še bi lahko spraševali, a je bolje, da ne odgovorjamemo... Sreča je v tem, da se otroci vseh teh nevarnosti ne zavedajo.

Da bi lahko resil te probleme, nam preostane le izgradnja nove šole ali pa uvedba tretje izmenje pouka, o kateri smo razpravljali na zadnji učiteljski konferenci. Po izpravnitvi samskega bloka bi se pouk odvijal takole:

V šolskem letu 1969-70 bo obiskovalo našo šolo 851 učencev. Vseh oddelkov bo 30. V obeh šolskih stavbah, to je v Krškem in na Vidmu, imamo na razpolago 12 učilnic. V dveh izmenah lahko uporabljamo le 22 učilnic, ker potrebujemo po eno učilnico na vsaki strani za čakanico učencev-vozarca, za poučevanje abornega petja in še drugih fakultativnih predmetov. Za

to bi moralo 230 učencev obiskovati pouk v tretji izmeni, od tega 82 učencev z videnske strani (po en tretji, četrti in peti razred) v stavbi osnovne šole v Krškem, to je na desnem bregu Save. Pouk v vseh učilnicah bi se začel ob 7. uri, končal pa ob 21. uri, ostroma ob 20.30, če bi se skrajšal odmor. Zatem bi nastopile delo šolske snanilke, ki bi v zimskem času s težavo pravobaročno očistile in prezračile prostore, ker bi bilo potrebno najprejne ob 4. uri zjutraj zakriti peci, da bi bile učilnice do prihoda učencev v šolo že tople.

Navedeni podatki nam pojasnjujejo, v kakšnem položaju se je znašla šola, ker smo se vseh zadnjih 10 let le pogovarjali o potrebi gradnje nove šole v Krškem, ostalo pa je pri besedah.

Zato je prav, da imamo 22. junija, ko se bomo izrekli za novo šolo, v mislih tudi te podatke!

SLAVKO SMERDEL
ravnatelj osnovne šole Krško

„Težko dam pa ne bom odrekla“

»Koliko so stari vaš fantje? Ali so hodili v samski dom k pouku?«

»Najstarejši je določil 18 let. Ta je že izučen. Drugi je leto dni mlajši in obiskuje poklicno šolo, za zadnjega sem pa že omenila, da je v sedmem razredu osnovne šole. Ta je obiskoval pouk v samskem domu. Ko sem sama prvč prestopila prag ene izmed učilnic, sem bila zaprepadena. Sploh ni bila niti malo podobna razredu. V prostoru ni bilo nobenega pravega okna, pred razredom pa so bile takoj stopnice in še te zelo ozke. Nova šola je potrebna v Krškem bolj kot karkoli drugega.« J. T.

Krivični smo do otrok

■ ZDENKO PICELJ, papirničar:

»Moj fant hodil v drugi razred — v samski blok. Povejam vam, da to ni šola, ampak pravčata kazničnika! So naši otroci zaslužili, da jih tako kaznujem? Enkrat samkrat sem šel v ta blok, na roditeljski sestanek, drugič mo ni bilo, ker sem se počutil kot v arestu. Žalostno bi bilo od nas, če ne bomo glasovali za novo šolo. Poglejte: zgradili smo tovarne, mostove, ceste, nova stanovanjska naselja, za otroke pa nič. Se tisti malo prostor med dvema blokoma, ki bi bil lahko igrišče ali kaj podobnega, jih vzamemo. Potem pa zahtevamo od otrok, da se morajo učiti, da ubogajo, da bo kdaj kaj iz njih... Sprašujem se, ali nismo do njih krivični, ko jim v vsem času po vojni nismo bili sposobni dati niti šole?«

Kar pojdimo gledat!

■ MIMICA ROZMAN, gospodinja, predsednica sveta staršev podružnične šole v Zdolah:

»Imam tri otroke. Zdaj hodijo še vsi v Zdole, jeseni pa bo moral eden, ki dokončuje zdaj četrти razred, v Krško. Peti razred v Krškem je v samskem bloku, kjer pa je tako malo zraka, da se komaj diha. Ljudje tukaj premalo vedo, kako je tam. Mislim, da bi bilo najbolje, ko bi vsi starši, ki bomo jeseni poslali svoje otroke v Krško, sli skupaj gledat tisti samski blok. Prepričana sem, da si ne bi potem nihče poslušal, kako bi glasoval na referendumu!«

Solskih prostorov je manj, kot so jih imeli pred vojno

■ KRISTIJAN PAVLIHA iz Celuške:

S samoprispevkom smo se precej zakasmili. Šola bi morala že stati. Kdo pozna okolje v samskem domu, mi bo pritrdir. Verjetno, da je akcijo zavrnja gradnja mostu, ki je bila seveda tudi potrebna. Skoda, da se šole nismo lotili pred leti, ko je bilo lažje priti do denarja. Pri načrtovanju naselja na Vidmu bi jo morali že zdavnaj predvideti.

Tovarna papirja je sezidala na levem bregu Save v 24 letih blizu 300 stanovanj, razen tega pa je zraslo tukaj veliko zasebnih hišic. Zmogljivosti šole pa so zdaj manjše, kot so bile pred vojno. Veliko šolskega prostora zavzema zdaj tehniška sredina šole. Ni človeka, ki ima svojega otroka v samskem bloku, da bi glasoval proti samoprispevku. Pa tudi sicer ni razlogov, ki bi nasprotovali zbirjanju prispevkov za novo šolo. Vsak kmet napravi hlev za živilo, torej bomo tudi mi poskrbeli otrokom primerno šolsko poslopje.

Najbolje je, da se vsak na svoje oči prepriča

■ Učiteljica Staša Šoba iz Zdol o referendumu:

»Preden bodo naši ljudje glasovali za novo šolo, bi morali videti samski blok v Krškem znotraj. O njem nimajo prave predstave, čeravno jim otroci pripovedujejo o stiski, ki je tukaj seveda niso bili vajeni. Roditeljske sestanke imamo vedno na Zdolah, da staršem ni treba v Krško. Prepričana sem, da se bo tukajšnji okoliš na referendumu odločil za samoprispevek, če bodo vsaj matere spoznale, da otrok ne moremo več siliti k puku v tako okolje. Solnikom bodo tokrat morale priskočiti na pomoč politične organizacije. Njihov vpliv moramo občutiti vsi, šele potem bodo lahko vpraševali po sadovih.«

Politika, rožice in - varčevanje

Vsa stvar se je začela na ustanovnem občnem zboru združenja zasebnih obrtnikov v Novem mestu, letos spomladi. Tam so obrtniki ternali, da nimajo enakih pravic kot drugi. To trditev so podkrepili z dokazom: obrtnik ne more dobiti posojila, ne more iti nikomur za poroka pri posojilu, skratka: ni enakopraven! Pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI so menili, da to ni res. Svetovali so nam, naj obiščemo Toneta Kerina v Krškem. Tako smo prišli do politike in rožic: tovariš Kerin je bil namreč včasih politični delavec, danes pa je cvetličar. Da, cvetličar je — in hkrati edini obrtnik na našem območju, ki načrtno varčuje pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI. Pri njej bo kot varčevalec dobil posojilo za gradnjo svoje obrtne delavnice.

Ko smo že pred vratim Kerinove cvetličarne na Cesti krških žrtv v Krškem, prepustimo besedo njemu. Njegrej se bo predstavil, nato pa povedal kdo vse so ga nosili valovi življenja in kako je začel varčevati.

PUSTIL SEM POLITIKO IN SE PO-SVETIL ROŽICAM

Nasa rodbina izvira iz krške okolice. Otče je bil doma iz Senoš, mama pa iz Velike vas. Do 1950. sem delal kot politični delavec na okrajnem komiteju ZMS v Krškem. Tega leta bi moral v visjo partizansko šolo. Ni se mi dalo, ker sem se političnega dela že prenajdel. Avtomobilov se ni bilo, s kolesi in pog smo se podili takrat po hrribih za odkupe, za davke, za ljudsko posojilo, za obvezno oddajo in se zamerjali ljudem.

Naveljal sem se tega. Vse življenje sem imel rad cvetje. Zato sem se odločil, da pojdem raje kot v partizansko šolo v vrimarsko šolo v Medlog pri Celju. V dveh letih sem jo končal in se nato zaposlil kot vrtnar v bolnišnici v Novem Celju. Šola je bila blizu in še vedno sem zahajal tja po nasvetu. 1955. sem odšel v Bosno, v Bijelino za upravnika mestnega parka.

Od tam sem po 3 letih odšel na praks v Nemčijo v pokrajinijo Schleswig-Holstein, ki je znana po vsem svetu po velikih drevesnicah okrasnega drevja.

PRI NAS TAKRAT ŠE NI BILO ZANI- MANJA ZA ZELE- NJE V MESTIH

1960 sem se vrnil v Krško. Zaposlil sem se pri Komunal-

Dobro je, da veste!

Vsek vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vloženih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbib DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

ni upravi, kjer naj bi po dogovoru začel z vrtnarjo. Urejali sem okrasne gredice in

nasade po mestu, toda pravega zanimanja za moje delo ni bilo. Zdelo se mi je, da mu mineva čas brez pravega haska.

Napolnil sem kovček in 1961 odšel v Švico k firmi Hanenstejn v bližini Zuricha. Tam sem se veliko naučil in veliko videl. Prepotoval sem vse švicarske pokrajine, preplezal veliko gora, si ogledal veliko izletniških točk, jezer, spomenikov in nakupil veliko strokovnih knjig. Temeljito sem uporabljal strokovno knjižnico podjetja Švica je dežela cvetja, je dežela, kjer ljudje ljubijo cvetje! Sestavljen del vsakega načrta za gradnjo je tam tudi načrt za ureditev vrta in okrasnega drevja, ki ga izdelal poseben arhitekt!

V ŠKOFJI LOKI JE ŠLO BOLJŠE, A SMO SE TUDI RAZŠLI

1962 sem se vrnil iz Švice v Krško in ker v Krškem se vedno ni bilo pravega zanimanja za moje delo, sem odšel v Škofijo Loko. Pri podjetju Remont je tam že bila majhna vrtnarija. Začel sem z nasadi, okrasnim grmičevjem in s cvetjem po mestu, pozneje pa sem v okviru vrtnarije odprl prodajalno cvetja v mestu.

Ker je prodajalna nosila veliko denarja, so jo hoteli odcepiti od moje vrtnarije. Temu sem se upiral in nazadnje zaradi tega skregal in odšel. Junija 1964 sem prišel v Krško z odločitvijo, da odprem tu zasebno cvetličarno. Vsak začetek je težak in tudi moj je bil! Se danes nimam vrtnarije, lokal imam v najemu, nimam hiše, vse rože pa kupujem in nato prodajam.

Ko sem začel, sem nemajokrat jokal: nageljni so ostajali in metali sem jih na gnoj, ljudje pa so iskali samo suhe rože. Zdaj je že bolje, vedeni več prodam svežih rož.

DOLENJSKA BAN- KA IN HRANILNI- CA MI JE POMA- GALA

Povedal sem že da nimam ničesar. Stanujem ko najemnik, po prihodu v Krško sem kupil na kredit pohištvo in vse kar sem potreboval. Moja velika želja je, da bi si uredil vrtnarijo, v kateri bi sam gojil lončnice in okrasno grmičevje in da bi si zgradil hišo, v kateri bi imel cvetličarno. Za to bi potreboval

okoli 250.000 dinarjev. To je veliko denarja.

Pred treh leti sem zvedel za možnost hranilne vezane vloge, na katero dobil pri banki kredit. Julija predian sem z novomeško Dolenjsko banko in hranilnico sklenil pogodbo na 2 leti in začel vlagati po 2.000 din na mesec. Živim zelo skromno in se odpovedujem vsemu.

Julija letos se mi bo stečla prva pogodba z DBH. Dvignil

bom 50.000 din kredita za gradnjo lokalja v trgovsko poslovni središču pri hotelu Sremč. Privarčevani denar bom pustil še naprej na hranilni knjižnici in ga bom vzel na 3 ali 4 leta. Tako se mi bo v nekaj letih uresničil moj sen:

Zgradil bom hišo in kupil vrtnarijo! Če ne gre od danes na jutri, je vsakomur na voljo dolgoročna rešitev. Jaz sem se zanjo odločil, ker nisem imel druge izbire.

OBRTNIKI!

Če potrebujete posojilo za svojo obrtno delavnico, varčujte pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI! S pogodbo se obvezite, koliko mesecev boste vlagali dogovorjeni znesek kot vezano vlogo in po 13 mesecih lahko dobite posojilo v višini 90 odst. privarčevanega zneska, po 18 mesecih 110 odst., po 24 mesecih 130 odst., po 30 mesecih 150 odst. in po 36 mesecih celo v višini 200 odst. privarčevanega zneska.

Če se odločite vlagati po 2000 din na mesec, dobite po 13 mesecih varčevanja 23.400 din posojila, po 18 mesecih 39.600 din, po 24 mesecih 62.400 din, po 30 mesecih 90.000 din in po 36 mesecih varčevanja 144.000 din posojila. Razen posojila lahko porabite za naložbo tudi ves privarčevani znesek. Takšno, vezano hranilno vlogo, vam obrestuje DOLENJSKA BANKA IN HRANILICA NOVO MESTO s 6,5-odst. obrestno mero.

Z vsemi podrobnejšimi podatki o oblikah namenskega varčevanja vam bodo v Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu, v njeni podružnici v Krškem ter v obeh ekspoziturah v Metliki ter Trebnjem vedno radi postregli.

Edini varčevalec-obrtnik na našem območju, cvetličar Tone Kerin z Ženo pred vhodom v sedanji lokal. Veliko dela in odpovedovanja je bilo potrebnega, preden sta ustvarila to kar imata; s pomočjo vezane hranilne vloge pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jima že letos obeta preselitev v novi lokal. In čez nekaj let bo prav gotovo ustvarjen tudi ostali del načrta: hiša in vrtnarija!

Prizorišče človeške smrti

V Dolenjski založbi je izšlo v prevodu Valvasorjevo delo. Prevedel ga je Jože Mlinarič. Knjiga sodi med najlepše opremljene, kar jih je te dni na knjižnem trgu.

sal tudi opombe in razlage, spremno besedo ob Valvasorjevem prizorišču človeške smrti pa je napisal dr. Emilijan Cevc, umetnostni zgodovinar. Valvasorjevo delo, ki je sedaj znova pred nami, je za nas pomembno iz več vidikov: izšlo je v Dolenjski založbi, ki deluje v sklopu mariborske založbe Obzora, izšlo je v mestu, kjer je nastal tudi ponatis Valvasorjevega Slave Vojvodine Kranjske. Posebna vrednost dela je v ilustracijah, ki so delo novomeškega slikarja in Valvasorjevega sodelavca Ivana Kocha: ta je izdelal risarske predloge za drugi in tretji del Prizorišča, medtem ko so se v prvem naslonili na Holbeinov Mrtvaški ples. Koch je spadal med najzvezajša baronove (Valvasorjeve) slikarske delavnice, pravi dr. Cevc. In daje: »Na vsak način je postal Koch — po Valvasorjevi zaslugi — ena najbolj znanih umetniških osebnosti našega poznega 17. stoletja. Stilno niha med zimernim manirizmom in zgodnjim barokom...« Ostal je na pol poti in postal s tem na svoj način tragičen dokument načne umetnosti sredine svojega časa kot zelo spremenit risar...«

Prevajalec Jože Mlinarič je prevedel latinske verze (te najdemo v knjigi na začetku vsake neilustrirane strani) in namesto nemških, ki so po prevajalcem mnenju le medel posnetek latinskih, postavljal slovenski prevod zgornjih. Desne strani so posvečene Kochovim ilustracijam. Tako smo dobili knjigo, ki je bila dolej komajda dostopna: bogata oprema — zanjo je skrbel akademski slikar Janez Vidic — daje knjigi še posebno veljavjo. Knjiga Prizorišče človeške smrti sodi med najzanimivejša ter najbolje opremljena dela, ki so se v zadnjem času pojavila na slovenskem knjižnem trgu.

Prevajalec Jože Mlinarič je pred Prizoriščem izdal prevod Anakreontik ali pesmi o vinu in ljubezni. Knjiga pesmi je izšla v mariborski založbi Obzora v zbirki »Iz antičnega sveta« kot njen deseti zvezek. Pred časom je v novomeškem srednješolskem glasilu (Stezice, de-

Prevajalec Jože Mlinarič je pred Prizoriščem izdal prevod Anakreontik ali pesmi o vinu in ljubezni. Knjiga pesmi je izšla v mariborski založbi Obzora v zbirki »Iz antičnega sveta« kot njen deseti zvezek. Pred časom je v novomeškem srednješolskem glasilu (Stezice, de-

cember 1964) prevedel vrsto pesmi (Listi iz grške in latinske lirike), prevajal je grškega pesnika Alkmana ter elegika Teognisa, veliko pa se je posvečal tudi Propercu (v Gantarjevi Rimski liriki sta tudi dva Mlinaričeva prevoda elegij pesnika Properca). Sedaj pripravlja za mariborska obzora Ovidove Metamorforze (izbor). V zvezi s prevodom Valvasorjevega Prizorišča je prevajalec odgovoril na nekaj vprašanj.

Tov. Mlinarič, kaj po vašem mnenju Prizorišče človeške smrti prinaša v naš kulturni prostor?

— Prinaša vpogled v dobo, v kateri je nastala, v poprečno mizeino tedanjega človeka. Spoznamo njegov pogled na svet, pogled na eksistenco. Delo ima sicer moralizirajoč in poučen karakter (to je bil čas kuge in drugih ujm). Pri njegovem mrtvaškem plesu morda ne gre za mizelost kot pri Holbeinovem, čes da smo tu, se pravi na zemlji, vsi enaki. Tega, človek bi rekel »hrastovelskega pečata«, pri Valvasorju zastonj iščemo, saj je bil plemič.

In latinski verz, s katrim ste se ubadali?

THEATRUM
MORTIS HUMANÆ
TRIPARTITUM.

I. Pars. Saltum Mortis.
II. Pars. Variagenera Mortis.
III. Pars. Poenae Damnatorum continens.

FIGURIS ÆNEIS ILLUSTRATUM.

Das ist:

Def̄ Menschlichen Todes in drey Theil

1. Theil Der Todten-Tanz.
2. Theil Unterſchiedliche Todes-Gattungen.
3. Theil Der Verdambten Höllen-Peyn/vorstellend

Mitschönen Kupfer-Stichen gezeichnet und an Tag gegeben.

Durch
JOANNEM WEICHARDUM
VALVASOR. &c. &c.

Cum Recitate Superiorum, & speciali Privilegia
Sic. Conf. Mayr.

(o)

Gedruckt zu Lienbach/ und zu finden bei Johann Baptist Mayr/ in Salzburg / anno 1682.

vasor jih je namreč postavljal tam, kjer bi morala biti pavza.

x x

Novo mesto je torej dobitilo novo knjigo Dolenjske založbe. Vsekakor gre za izredno knjigotrsko in založniško dejanje, za delo, ki bi mu lahko dejali, da je žalhtno. To ni samo pogled v barok in Valvasorjevo dobo, je tudi prava monografija novomeškega slikarja Ivana Kocha: hkrati pa v prvem delu spoznamo izvirne ilustracije slovitega Hansa Holbeina.

PETER BREŠCAK

»Stezice« št. 6

Najnovejša, sesta številica »Stezice«, glasila novomeških gimnazijcev, ki izhaja enkrat mesečno, je prikupna takoj po zunanjji opremi (Branko Suhy) kot po vsebinji, zanimaliva pa tudi za odraslega bralca. R. V. v njej nadaljuje svoje razmišljjanje o »novi levici«, v rubriki »Bojišče mnenja« pa razen drugih sodelujejo o polemiki o religiosnosti in religiji. Druge strani so zapolnjene z literarnimi prispevki sodelavcev, ki so se podpisali s: »z. z., stezo-fiste, »d. leva, »Dragos, »Smartnik Dragos in »Dravanas. Zanimiv ciklus pesmi »Piknik« (avtor »s. z.«), ki obdelujejo dileme motoriziranega (avtomobiliziranega) sodobnika.

I. Z.

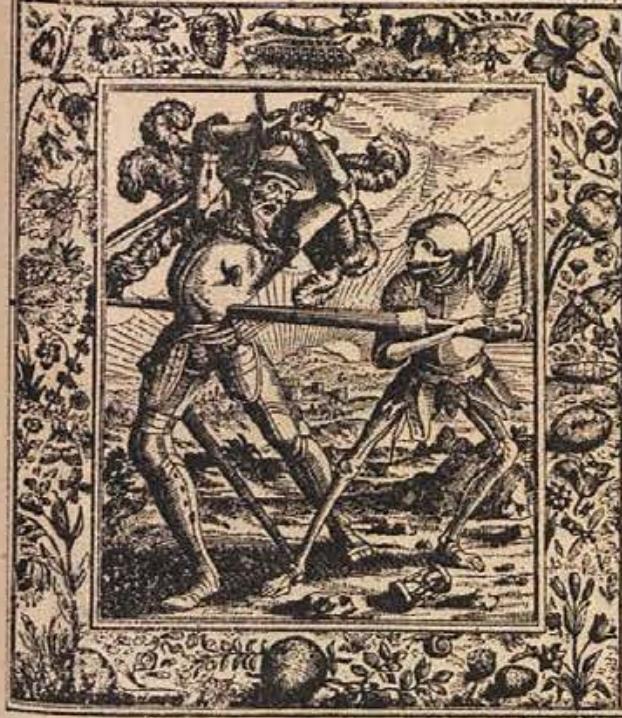
ve likovne umetnine. Sem je treba šteti mimo karikatur in ekslibrisov zlasti lepak, filateliko in podobno. Že lani smo občinstvu predstavili izredno bogato in obsežno razstavo ekslibrisov, za lotos pa iz te zvrsti pripravljajo razstavo umetniškega lepaka: od 17. junija do 6. julija bo razstava sodobnega ameriškega lepaka. Ta razstava je lani obšla vrsto galerij v naši državi, saj so jo videli v Moderni galeriji v Ljubljani in v galerijah oz. muzejih v Slovenjem Gradeu, Kranju, Kopru, Karlovci, Splitu, Šibeniku in Osijeku. Med avtorji so nekatera znamna imena grafičnih umetnikov iz ZDA, ki sodelujejo tudi na pravljicah odprtih sve-

tovnem grafičnem Biennalu v Ljubljani.

Za občinstvo oktobra revolucije bo prirejena razstava revolucionarja lepaka iz let 1917–1920 v izredno uspehl reprodukcijah velikega formata. V jeseni bo tudi razstava umetniških znakov, ki jo bo oskrbel podružnica Filateličnega društva v Novem mestu.

Tak je osnovni program muzeja in galerije za dolenško poletje 1969. Morebitne spremembe oz. dopolnila bodo pravodobno javljene. Že zdaj pa na te razstave opazujamo vse ljubitelje likovnega ustvarjanja in vabimo k obisku!

Uprava Dolenjskega muzeja

VITEZ

Běži, ne drzni morda si napasti me: vitez sem divji!
Pojdi, če kmalu ne greš, mojo čutila boš moč!
Glej, da izvala ne boš me s sulico v tepež krvavi;
mož sem hudo bojevit, ti pa si slaba za boj!

SMRT

Meniš, da zmago dobiš, če na bojnem si polju potokel
hrabro sovražnike vse, striž z bojevito roko?

Mož si premagal moža: lahko si, ne moreš pa Smrti!
S sulico, glej, te predrem, vdaj se in dvigni roke!

Bedni človek, še več kot beden zaradi svojega življenja, ki se lahko pohvali s tako trajnostjo kakor milni mehurčki. Poglej v nebo, tam je megla, ki zdaj pada na zemljo: to je podoba tvojega življenja! Poglej vodo, tam so mehurčki, ki zdaj plavajo, zdaj se razpodijo: to je slika tvojega življenja! Poglej ogenj, iz njega se dviga dim, ki je zdaj gost, zdaj redek: to je prispodoba tvojega življenja! Poglej zemljo, tam rastejo vrtnice, ki so zdaj rdeče, zdaj ovence: to je podoba tvojega življenja!

Prevajalec Valvasorjevega Prizorišča Jože Mlinarič

V prvem delu tega Prizorišča človeške smrti, Mrtvaški ples imenovanem, bom tvojim očem predstavil žalostne, vseh zemeljskih otrok ples, ki se plešejo dan na dan. Vse, kar ima dih življenja, je pomrlo...

V drugem delu Prizorišča človeške smrti, Različne vrste smrti imenovanem...

V tretjem delu Prizorišča človeške smrti, Peklenke muke imenovanem...

Na Bogenšperku na Kranjskem 1682

Ti baročni stavki iz uvoda Valvasorjevega dela Theatrum mortis humanæ, ki ga je prevajalec

oziorov) prišla na slovenski knjižni trg. Iz latinščine jo je prevedel Jože Mlinarič (prevajalec je napisal

dovinske zbirke.

V galeriji bodo v poletnih in jesenskih mesecih prirejene razstave, ki bodo deloma zajele obe dvorani ali pa bodo omejene samo na veliko ali malo dvorano. — V veliki dvorani je bila v sredo, 11. junija, odprta razstava risb dijakov novomeške gimnazije in bo odprta do začetka julija.

16. julija 1969 bo novomeški rojak in veliki mojster grafike ter slikarstva Božidar Jakac dopolnil sedemdeset let. Na ta dan bodo v vseh prostorih galerije odprti retrospektivno razstavo

mojstrovih del na temo: *Novo mesto in Dolenjska v moji sliki in risbi*. V veliki dvorani bodo razstavljena oja in pastelli, v malih pa grafike in risbe. Razstava bo odprta vse poletje do jeseni, tako da jo bodo lahko obiskale tudi šole ob začetku novega šolskega leta.

V zadnjem tretjini septembra in prvi polovici oktobra bo v glavni dvorani razstava kiparskih del dolenjskega kiparja Staneta Jarma iz Črteževja. V istem prostoru ji bo za občinstvo praznik sledila razstava slik načinjenih občinstvu že dobro znanega

slikarja Borisa Koheta na temo Trdinovih bajk in povedi v Gorjancih. V novembru oz. decembru je predvidena razstava novomeških in dolnjanskih slikarjev-amaterjev.

V malih dvorani galerije bo nekaj manjših razstav bodisi izrazito slikarskih ali pa iz morda bolj obrnbnega likovnega ustvarjanja, ki pa si vse bolj utira pot in dobiča svoje mesto ter ceno v likovni ustvarjalnosti. To so slikarski izdelki, ki so sicer namenjeni skoraj vsakodnevni porabi ali propagandi, se pa v svoji zahtevnejši obliki vse bolj uvrščajo med pra-

Dolenjski muzej in galerija v poletju 1969

mojstrov

galerije

kultura in izobra- ževanje

Aplavz za »Hlapce«

Predstavo, ki se je na brezškem XII. srečanju amaterskih dramskih skupin Slovenije uvrstila na zvezno revijo na Hvaru, so v nedeljo, 8. junija, zvečer videli tudi Novomeščani. To so bili Čankarjevi »Hlapci« v izvedbi dramske skupine Prešernovega gledališča iz Kranja. Novomeščani so z aplavzom nagradili uprizoritev, ki so jo Kranjčani posvetili 120-letnici Prešernove in 50-letnici Čankarjeve smrti.

Izšlo bo »Prvo cvetje«

Literarni krožek na osnovni soči v Krškem je pripravil drugo številko svojega glasila »Prvo cvetje«, ki izide enkrat na leto. Stevilka, ki jo bodo natisnili v 700 izvodih, je boljša in obsežnejša od prve (lanske), na njenih straneh pa se bo pojavilo tudi več sodelavcev. Glasilo bo izšlo z opremo akademike kiparke prof. Vladimire Stubiček. Literarni krožek je ena neštetečih pošolskih dejavnosti, ki jih gojijo učenci krške šole kiparstva prostorskati stiski, vodi pa ga Ivanka Hervold.

Priprave za festival

Ribniški festival bo letos v zadnjem tednu avgusta in prvem tednu septembra. Festivalni odbor je na priporočilo republiškega sklada za pospeševanje kulture že stopil v stike z ljubljansko Dramo in Mestnim gledališčem ter orkestrom »Galluse«, da bi med festivalom nastopili v Ribnicah. Odbor je zaprosil na nastop tudi gledališče Ivan Zajec z Reke, razen tega bo raspisal še poseben natedaj za nastop dramskih amaterskih skupin. Stroški festivala bodo krili z občinsko dotacijo, s prispevkom republiškega sklada za pospeševanje kulture in z vstopnino za prireditve.

Izselpjeni v Kočevju

5. julija ob 19. uri bosta v Šekškovem domu v Kočevju nastopila izseljenski pevski zbor »Zvon« in folklorna skupina iz holandskega mesta Heerlen. V tem mestu je močna kolonija ruderjev iz Slovenije. Izselpjeni, katerih pevski zbor »Zvon« praznje leto 40-letnico, bodo zapali več slovenskih narodnih in umetnih pesmi in nekaj holandskih pesmi. Folklorna skupina bo nastopila s slovenskimi plesi. Obe skupini stejeti okoli 40 pevcev in plešcev, s njimi pa bo pralo tudi nekaj sorodnikov.

Mali kulturni barometer

■ ODLIČJE NASEMU LIKOVNIKU — Na XIX. mednarodnem bienalu v Firencih je prejel slovenski akademski slikar Stefan Pianini zlatno medaljo. Razen tega zastopa Jugoslavijo na tej prireditvi še pet jugoslovanskih slikarjev.

■ GOSTOVANJE V BELI KRAJINI — V soboto so gostovali v Metliki in Črnomlju gojenci glasbene sole »Franči Sturm« iz Ljubljane, ki proslavlja letos 20-letnico delovanja.

■ GRAND PRIX ZA BERNIK — Slovenski grafik Janez Bernik je dobiti za razstavljenja dela na osemnem mednarodnem grafičnem bienalu v Ljubljani, na katerem sodeluje 345 umetnikov iz 45 držav. Najvišje priznanje — grand prix Casino zagradilo je prejel italijanski grafik Capogrossi.

■ »KURIRSKOVE PLAKETE« — Festivalski odbor »Kurirka« je na nedavni seji sklenil podelite plakete za štajensko delo pišateljemu Branku Copicu in Tomažu Solščaku ter alkmarju in ilustratorju Ivetu Šubicu. Letosne »Kurirskove« prireditve bodo od 15. do 18. decembra.

Minulo soboto in nedeljo so si v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici se zadnji obiskovalci lahko ogledali retrospektivno razstavo Staneta Kregarja. Na obisku so bili dijaki srednje glasbene sole iz Karlovca, člani prosvetnega društva »Kontavel — Prosek« s Tržaškega, igralci PD »Bratov Milavec« iz Brežice in številni drugi. Razstavo Staneta Kregarja je tako obiskalo nekaj nad dva tisoč obiskovalcev, ki so tudi vpisani v spominski knjigi. Do 15. julija bo zaradi večjih obnovitvenih del razstavišče zaprto. Na sliki: Aksademik Gojmir Anton Kos, ki je obiskal ta znani hram likovnih umetnosti v Kostanjevici. (Foto: M. Guček)

Kljub hudim skušnjavam amaterizem ni klecnil

Intervju z Milošem Mikelnom, pisateljem, direktorjem Mestnega gledališča ljubljanskega in članom žirije, ki je ocenjevala predstave na XII. srečanju amaterskih dramskih skupin prejšnji teden v Brežicah

Tovaris Mikeln, prosil bi vas — seveda, če pristanete na pogovor — za kratko mnenje o tem, kar se je dogajalo na XII. srečanju amaterskih dramskih skupin Slovenije.

Dvanajst predstav v tednu dnu je tudi za mnogo večji kraj, kot so Brežice, prace. Vse primarje gre občinstvu, ki je napomnilo dvojno vsak večer, nekajkrat pa je celo zmanjšalo vstopnic. Vse to kaže na kulturne potrebe Brežic in drugih krajev, hkrati pa je tolikšen obisk tudi priznanje občinstva, da ne govorimo o vsem, kar je vmes med tem. Hkrati je bil repertoar na precejšnji ravni, kar dokazuje, da skupine skrbno izbirajo dela za uprizorjanje. Videli smo nekaj zelo izenačenih predstav. Pri tem ne gre samo za skupine, ki dolga leta delajo in imajo številne izkušene igrače (Celjan, Trboveljčani, Mariborčani, Kranjčani), ampak tudi za mlade skupine, ki delajo v majhnih krajih in v zelo težkih pogojih. Taka je horjulščica, ki se je s svojo predstavo uvrstila v sam vrh in bo letos na Hvaru skupaj s kranjsko predstavo »Hlapce« zastopala slovensko amatersko igralstvo.

Videli smo tudi manj uspešne skupine, ki pa imajo merila za presojo amaterskih predstav so lahko samo tak, kot veljajo za gledališče nasprotno: merila kvalitete.

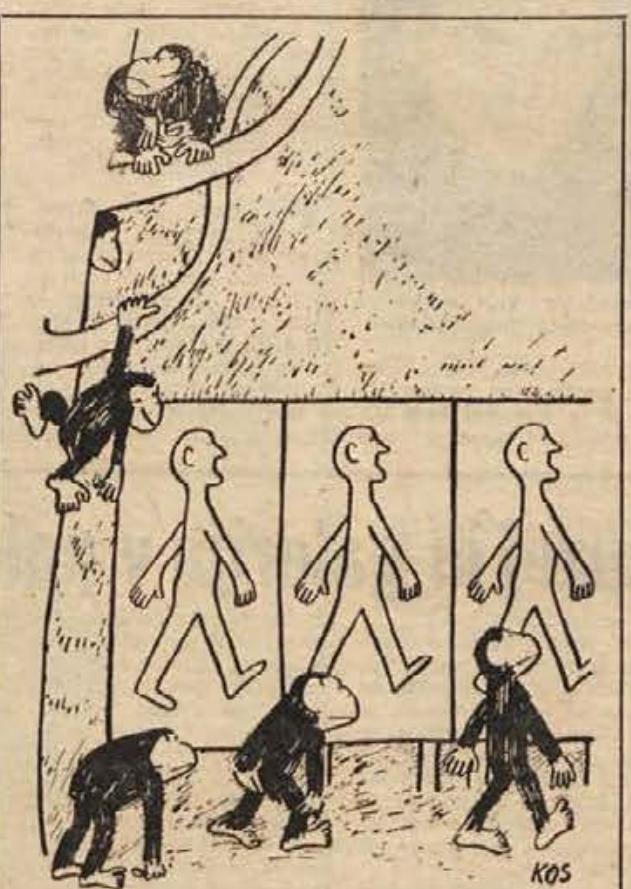
Najboljše amaterske predstave mnogokrat presegajo tudi uprizoritive poklicni gledališči. Stremeti moramo seveda samo k najboljšemu, zato ni razloga, da bi predstave amaterskih skupin presojali z drugimi oziroma drugačnimi merili.

Ali se tudi vi strinjate s tistimi, ki pravijo, da je bolje nič delati kot slab dečat?

S tistimi, ki misijo, da slab delo ni delo, se nikakor ne morem strinjati, tudi če gre za gledališče amaterje. Ce je namreč v skupini volja in veselje do dela, potem tudi slab predstava nekaj pomeni, če drugo ne, je koristno vsaj to, da ljudje gledališča bodo prirediteli Dolenjskega poletja do

folklorističnih skupin iz Črnomlja in Karlovca. Jeseni bo v Novem mestu baletna predstava za mladino. Za ljubljanske gledališča bodo prirediteli Dolenjskega poletja do organizirali predstavo »Desete bratne«.

V okviru Dolenjskega poletja bodo letos predvidoma tudi tradicionalne dirke v Sentjerneju.

Božo Kos: BREZ BESED (s. I. mednarodne razstave karikatur »Brez besed« v Ljubljani) — Obisk razstave v ljubljanski Mestni galeriji toplo priporočamo, saj nudi enkraten umetniški užitek in izbor prispevkov znanih karikaturistov iz številnih držav!

jo mnogo volje in tudi moči za napredek in razvoj.

Ali je po tem, kar smo videli v Brežicah, lahko ugotoviti, ali slovensko amatersko igralstvo napreduje ali nadaljuje? Kaksna so rasa merila za presojo?

Letošnja revija je bila priljubljena na ravni lanskem in predlanskem, to se pravi jesenski in murskosoboški. Prav ta tri leta pa opazamo na revijah rahel padec kvalitetne uprizorjenih del. Prejšnja leta, pred tem triletnim obdobjem, smo imeli na revijah po več kvalitetnih predstav, več izenačenih predstav v samem kvalitetnem vrhu, kot jih imamo zdaj. Vendar pa kvantiteta dramatskega udejstvovanja ne upada, nasprotno, kljub televiziji, filmu in drugim skušnjavam modernega življenja ugotavljamo, da vedno znova nastajajo nove skupine in da skupno število predstav v Sloveniji poletoma raste.

Merila za presojo amaterskih predstav so lahko samo tak, kot veljajo za gledališče nasprotno: merila kvalitete. Najboljše amaterske predstave mnogokrat presegajo tudi uprizoritive poklicni gledališči. Stremeti moramo seveda samo k najboljšemu, zato ni razloga, da bi predstave amaterskih skupin presojali z drugimi oziroma drugačnimi merili.

Ali se tudi vi strinjate s tistimi, ki pravijo, da je bolje nič delati kot slab dečat?

S tistimi, ki misijo, da slab delo ni delo, se nikakor ne morem strinjati, tudi če gre za gledališče amaterje. Ce je namreč v skupini volja in veselje do dela, potem tudi slab predstava nekaj pomeni, če drugo ne, je koristno vsaj to, da ljudje gledališča bodo prirediteli Dolenjskega poletja do organizirali predstavo »Desete bratne«.

V okviru Dolenjskega poletja bodo letos predvidoma tudi tradicionalne dirke v Sentjerneju.

Na koncu bi rad slišal še naše mnenje o predstavah obeh brežiških skupin?

Predstavi sta se po kvaliteti uvrstili v sredino revije,

kar je lep uspeh. Skupini imata veliko moči in kvalitetnih osnov za rast in napredek.

IVAN ZORAN

Otroške grafike

Jutri, 13. junija, bodo v krški galeriji odprli razstavo otroških grafik. Razstavljen bo okoli 30 grafičnih listov, ki so jih izdelali učenci krške in leskovaške šole pri likovnem pouku pod vodstvom svoje profesorcev Vladike Stubiček. Po otvoritvi bo krajši koncert, na katerem bodo nastopili gojenčki višjih letnikov glasbene sole.

Razstava umetniškega lepaka iz ZDA

V torek, 17. junija, bo ob 18. uri v malo dvorani Dolenjske galerije odprt razstava sodobnega umetniškega lepaka, ki jo je posredoval generalni konzulat ZDA v Zagrebu. Več o tem berite v članku »Dolenjski muzej in galerija v letu 1969 na 11. strani!«

Vabiljen!

Asfaltiranje ulic zaključeno

Asfaltiranje Rožne in Bračeve ulice ter dela Ceste na stadion in Podgorske ulice v Kočevju je bilo preteklo soboto, 7. junija, v glavnem zaključeno. V teh dneh ureja poseloma skupina le še dostope k asfaltiranim ulic do posameznih stanovanjskih zgradb. Dela je izvajalo podjetje SLOVENIJA CESTE, naročila pa jih je krajevna skupnost Kočevje v soglasju z občinsko skupščino na podlagi sklepa zadnjega zbora občavnov.

Več gostov — manj nočnin

V maju letos je v HOTELU PUGLED v Kočevju prenočevalo 365 gostov (99 tujih in 311 domačih), v istem mesecu lani pa 340 gostov (46 tujih in 294 domačih). Gostje so prenoscili maju letos v hotelu skupaj 623-krat (tujih 90-krat, domačih 533-krat), v istem mesecu lani pa 685-krat (tujih 87-krat, domačih 598-krat). Tako je število gostov letos porastlo za 45, hkrati pa je padlo število nočnin za 62.

Nada Gornik — prva kinja Kočevja

Na letovanju ženskem žahovskem prvenstvu Kočevja sta vodili naj za prvo mesto Tatjana Šega in Nada Gornik. Ker sta bili v vseh srečanjih napremnani, je njihovo medsebojno srečanje odločalo o prvakinji. Zmagala je Nada Gornik in postala žahovska prvakinja za leto 1969.

Končni vrstni red: 1. Gornik, 2. Šega, 3. Babič, 4. Farlek, 5. Rupnik, 6. Dragič, 7. Gor, 8. Bajt, 9. Novak, 10. Stopar, 11. Rađasavijer in 12. Moric.

I. STANIC

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli pondeljek so vejlje v trgovinah s sadjem in zelenjavjo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
	(cena v din. in kg)	(cena v din. in kg)
krompir	1,15	0,90
svetlo zelje	2,60	2,60
čisto zelje	1,75	2,00
čink v zruhu	8,10	5,00
stroški čink	7,35	7,00
grah	3,90	3,90
čebula	3,90	4,90
česen	28,00	30,00
solata	4,80	5,00
paprika	18,00	—
paradajzik	12,50	13,00
čiprička	4,10	4,30
korjenje	6,10	6,50
poterajuš	5,00	—
črešnja	6,80	—
jabolka	5,50	—
česnica	6,60	6,10
pomaranče	5,40	5,10
limone	6,70	6,50
banane	6,20	—
jugode	5,30	10,00
jabočki	0,45	0,45
(cena za kos)	10,90	do 0,65

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ ZAVOD ZA SPOMENSKO VARSTVO je založil in izdal novo knjigo topografskega gradiva urbanistično-arkitekturnega območja Kočevja, sestavljen je po Štefanu Berniku, tiskarni "Tone Tomšič", obsetni tisk. Je izdelal Zavod SRS za statistiko, ki je načrtoval načrtovanje na podobnih, ki bodo že malec overodnotiti starca naselja. Inkluzivni je nihal nesporno urbanistične kvalitete in končno določiti in sprejeti tak spomeniški rečnik, ki bo starim jedrom zagotavljalo obstoj in skladno preobrazbo.

■ ■ ■ LOVSKI IZPITI so bili pred kratkim. Pred komisijo, ki se je zastavljali tovarni Heribert in Ribnica, Stebelj iz Kočevja, je pokazalo svoje znanje za miseljino lovcev iz lovskih družin na območju bivalstva kočevskega okraja. Izpitna skupina je bila že zelo zadovoljna in obširna, kar je prav. Lovci, četudi le sportniki, mora biti strokovno usposobljeni ne le za odstrel, ampak tudi za gojtitev divjadi.

■ ■ ■ V RINZO SO VRGLO atletiški, ki so se spravili, dve kovinasti krogli za balansiranje. Za to v programu sindikalnih športnih igraj letos ne bo balansiranje. Dosele se ni se nikde potruditi.

Pred kratkim je bil v Strugah sestanek, na katerem so se pogovorili o gradnji krajevnega doma. Ob tej priložnosti so Stružanci pokazali gostom iz Kočevja tudi, kje bo stala njihova nova trgovina, ki jo bo začelo kmalu graditi trgovsko podjetje TABOR iz Grosuplja, odprtja pa bo predvidoma že oktobra letos (Foto: Primc)

JAVNA RAZPRAVA O POKOJNINSKEM ZAVAROVANJU

Ekonomski in socialni pokojnini

Njihova višina naj bo odvisna od tega, koliko je posameznik vložil v pokojninski sklad, razen tega pa naj bo tako, da se bo upokojenec lahko normalno preživil — V prihodnjih mesecih bo še več razprav

Prva javna razprava o predlogih za izpopolnitve sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja je bila v Kočevju 2. junija. Vodil jo je poslanec republiškega zbora Drago Benčina. V naslednjih mesecih bodo podobne razprave se v delovnih kolektivih, pri društveni upokojencev in drugod.

V razpravi je bilo najprej ugotovljeno, da sedanji pokojninski sistem ni pravilen, ker so velike razlike pri pokojnini med »starimi« in »novoupočojencema«. Tako sedanji sistem omogoča, da ima novoupočojenec se enkrat večjo pokojnino. Čeprav je bil upokojen pod istimi pogoji (delovna doba, izobrazba, delovno mesto itd.), kot stare upokojenec. Staro pokojnino niso izvravljane z novimi, pa tudi nove hitro padajo v primerjavi s še novejšimi.

Valorizacija pokojnin ni v skladu z rastjo življenjakih stroškov in rastjo osebnih dohodkov. Ni tudi prav, da stari zakon predvideva, da je valorizacija možna vse so na razpolago sredstva. Denar za pokojnino mora biti, saj so upokojenci tudi vlagali v pokojninski sklad! Se posebno pa ni pravilno, če ne bi dobili (zaračunjanja) denarja v pokojninskem skladu) primernih (valoriziranih) pokojnin tistih, ki so sodelovali v NOB in tudi v povojni izgadnjini delali na dan po 10, 12 ali 15 ur, plačani pa so dobili le 8. Omenjeno je bilo tudi, da bi lahko službo po-

prave, vendar pa so nekatere menili, da te dobe ne bi smeli neprestano snategovati (2 leti, 5 let, 10 let), ampak naj bi bila stalna, in to 5 let (ne zadnjih, ampak najugodnejših za upokojenca).

Večina jih je menila tudi, naj pokojnina ne bo le ekonomski dejavnik (kolikor si vložil v pokojninski sklad, tolikšna bo, pokojnina), ampak tudi socialni (pokojnina naj bo tako, da se bo upokojenec z njim lahko normalno preživil). Ta svoj predlog so utemeljili s tem, da pri nas še niso pravega (in pravilnega) nagrajevanja po delu (zato so se nekatere tudi prizadevale za ponovno uvedbo pokojninskih razredov).

Ni poznal vseh direktorjev...

Franci sedi vedno na istem stolu, čeprav je zamenjal ze tri zelo različna podjetja

Franci Lenarčič je nastopil prvo službo pri kočevskem elektroservisu, kjer dela še danes, pa vendar je premenjal že tri različna podjetja. Najprej je bil servis enota Stanovanjske skupnosti. »Ker je servis postal že prevelik,« pravi Franci, »ga je prevzel podjetje ELEKTRO, zdaj pa smo enota trgovskega podjetja TRGOPROMET.«

— In zakaj je bila potrebna zadnja »selitev«?

— TRGOPROMET proda tudi električne aparate in je verjetno tako izpopolnil svojo dejavnost.

— Kako so te sprememb vplivale nate?

— Nič posebno, saj vedno sedim na istem stolu in delam isto. Le zaradi pogostih sprememb podjetij nisem utemeljil spoznati vseh svojih direktorjev. Onega od ELEKTRA, ki ima sedež v Ljubljani, še danes ne poznam?

— Katere servise imate?

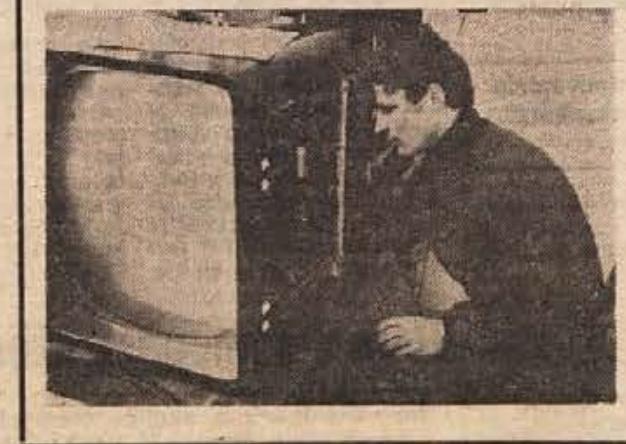
— Za radijske in televizijske aparate: EI, RIZ in ISKRA. Za gospodinj-

ske stroje pa KONTAKT, EMO, ELRA in HIMO.

— Kako dolgo morajo čakati na popravila in kako so z delom servisa zadovoljni?

— Povprečno čakajo en dan do tri dni, na terenu pa tudi dalj. Razen tega morajo čakati pozimi dalj, poleti pa manj. Vse kaže, da so ljudje vedno bolj zadovoljni z našim delom, saj imamo vedno več dela. Verjetno so tudi ugotovili, da se ne izplača dajati električnih aparatov v popravilo Šušmarjem, ki popravljajo res nekoliko ceneje, vendar zelo slabo. Boje je namreč imeti aparat dobrino popravljen, čeprav mora plačati več.

J. PRIMC

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE KOČEVJE

Divjad resno ogroža kmete na Kočevskem

Odstrel divjadi je premajhen — Kmetje dobe premažo za škodo, ki jim jo povzroča divjad — Odborniki niso zvedeli, kolikšen je stalež divjadi in predvideni odstrel v obeh gojitvenih loviščih

Odbornik občinske skupščine Kočevje Jože Kastelic iz Predgrada je na zadnji seji občinske skupščine sprožil vročo razpravo o premajhnem odstrelu divjadi, o prenizkih odškodninah, ki jo plačujejo lovski organizacije kmetom za škodo, povzročeno po divjadi, in sploh o nezavidljivi usodi kmetov, ki jih z njihovih posestev izrinja divjad. Jožeta Kastelica so podprli tudi drugi odborniki, zato občinska skupščina ni potrdila letnega plana odstrela divjadi, pa tudi petletnega lovskogospodarskega načrta ni sprejela.

Skupščina je sklenila, naj se komisija, ki je plana sezavljala, ponovno sestane in ju prouči. Pred sprejemanjem planov bodo o njih ponovno razpravljali na seji sveta za gospodarstvo, na katero bo vabiljen tudi predstavnik občine gojitvenih lovišč, vseh lovskih družin in krajinskih skupnosti. Sklenili so, da mora v bodoče pri ocenjevanju skode, ki jo povzroči divjad, prisotovati tudi predstavnik kmetov, da skoda ni pravilno ocenjena. Razen tega bo občinska skupščina zahtevala spremembno zakon o lovstvu, in sicer tako, da bo v bodoče omogočil pritožbo kmetov, da skoda ni pravilno ocenjena. Tudi ostali odborniki so se s temi ugotovitvami in zaključki strinjali in povedali, da tisti ne počema razmer na njihovem območju, ker pride v njihov revir le nekajkrat na leto na jago, doma je v Kočevju in zaposljen pri KGP (ki ima tudi gojitveno lovilo).

Jože Ferberčar in drugi odborniki so trdili, da je stalež divjadi večji, kot je prikazan v planih. Divjad dela veliko škodo ne je na njivah, ampak tudi v sadovnjakih in gozdovih (slednje nihče ne plača). Menil je, da je plan odstrela prenizek za jelenjad, ki dela največ škodo, medtem pa je za srnjad, ki ne dela posebne škode, odstrel previsok. Lovske družine imajo tako nizke plane odstrela, da z iztržkom za odstreljeno divjadčino ne morejo plačati skode, ki jo povzroči divjad. Zahvaljuje se tudi pojasnilo, kdo je zastopal njihovo lovsko družino, ko so sestavljali predlog plana odstrela. Ko je zvezel ime, je dejal, da tisti ne počema razmer na njihovem območju, ker pride v njihov revir le nekajkrat na leto na jago, doma je v Kočevju in zaposljen pri KGP (ki ima tudi gojitveno lovilo).

Tudi ostali odborniki so se s temi ugotovitvami in zaključki strinjali in povedali, da tisti ne počema razmer na njihovem območju, ker pride v njihov revir le nekajkrat na leto na jago, doma je v Kočevju in zaposljen pri KGP (ki ima tudi gojitveno lovilo).

Na koncu je morejo zvedeti. Prav zaradi tega so odborniki, ki jih je podprt tudi poslanec Drago Benčina, zahtevali, da bi v bodoče plane odstrela gojitvenih lovišč ne potrjeval več republiški sekretariat za gospodarstvo, ampak občinska skupščina. Lovci namreč govorijo, da je za pametno gojitev z nekatimeri vrtstimi divjadi potreben medobčinski in celo medrepubli-

ško sodelovanje, hkrati pa predpisi zdaj že znatnaj ene občine dovoljujejo kar dva gospodarja, ki potrjujeta plačne odstrela.

Razpravo o škodi, povzročeni po divjadi, so na zborih volivcev v kočevski občini pogoste. Kmetje vedno opozarjajo, da škoda ni pravilno plačana. Tudi razprava na občinski seji je pokazala, da je zadeva resna in da se bo končno le treba odločiti (in odločitev tudi dosledno izpeljati); ali naj ima na podlagi prednosti divjad ali naj ima kmetje.

Gimnazija je izobraževala in budila narodno zavest

V nedeljo, 8. junija, so v Kočevju praznovati 50-letnico slovenske gimnazije. Ob 10. uri je bila v Šeškovem domu slavnostna akademija, ob 11.30 so v gimnaziji odkriti spominsko ploščo padlim dijakom, ob 12. uri pa so odprli likovno razstavo nekdanjih dijakov in profesorjev. 7. junija zvečer so dijaki gimnazije zaigrali za domačine in goste Puge, to igro »Dnevi naše sreče«.

Na praznovanju v Šeškovem domu so zbranim nekdanjim dijakom, profesorjem in drugim gostom spregovorili: direktor gimnazije Herman Kotar, pokrovitelj proslave Mirko Hegler, predstavnik predvojnih maturantov kočevske gimnazije profesor Edi Bojc in predstavnik povejnih maturantov inženir Miha Braski. Govorniki so posebno počitali svojstven pomen kočevske gimnazije, ki ni le izobraževala mladino, ampak je bila tudi buditelj narodne zavesti v tem delu Slovenije, kjer so gospodarili kočevski Nemci.

Naslednji pomembni dogodek je bil odprtje spominske plošče 37 padlim dijakom (med njimi sta narodna heroja Jože Šeško in Dušan Jereb) v gimnaziji. Spominska plošča in kip je delo akademika kiparja Staneta Jarma.

Razstavo v Likovnem salnu je odprli akademski kipar Stane Jarm. Na njej razstavljeni so nekdanji dijaki in profesorji kočevske gimnazije.

Vsi so bili tudi prijetno presenečeni nad prazničnim vadušjem, saj je bilo mesto okrašeno s cvetjem, zastavami in pozdravnimi transponti.

Zivinorejci in ostali gostje na sestanku na Travni gori, ki je bil posvečen 60-letnici prve slovenske živinorejske zadruge za sivo rjavo pasmo (Foto: Mohar)

OB 60-LETNICI PRVE ŽIVINOREJSKE ZADRUGE V SODRAŽICI

Kmetijstvo ne sme biti poizkusni poligon

Odpraviti nihanja na trgu mleka in mesa – Ustanoviti službo za tržna predvidevanja – Sklepati dolgoročne pogodbe za izvoz mesa in živine – Napredno kmetijstvo zahteva tudi izobraženega kmata

5. maja je bila v počastitev 60-letnice ustanovitve prve slovenske živinorejske zadruge za sivo rjavo pasmo v Sodražici slavnostna seja živinorejskega odbora. Seja je bila v domu na Travni gori, udeležili pa so se je predstavniki mnogih kmetijskih delovnih organizacij, strokovnih in znanstvenih ustavnov, gospodarske zbornice, poslanci, živinorejci in drugi.

Prisotne je najprej pozdravil predsednik občinske skupine Ribnica Bogo Abrahamsberg, ki je posebno poudaril, da so glavne naloge občinske skupščine na pod-

ročju kmetijstva izdelava programa razvoja kmetijstva, zagotovitev denarja za pospeševanje kmetijstva in izboljšanje cest in potov tudi v ribniških območjih.

Za njim je inž. Andrej Mihelič iz KZ Ribnica orisal ustanavlja živinorejskih zadrug in njihov pomen za razvoj živinoreje na ribniškem vzrednem območju.

Inž. Nace Lovšin je govoril predvsem o živinoreji na tem območju po 1960 in dejstvu tega območja k napredku živinoreje v Sloveniji in Jugoslaviji.

Dr. Jože Ferčej je prisotne seznanil predvsem z delom zadnje evropske konference za sivo rjavo govedo, ki je bila pred dobrim mesecem v Ljubljani. Poudaril je tudi, da pri nas zaostajamo za evropskim povprečjem pri oblikah organizacije rejcev, pri stavljanju kontroliranih krovov, povprečni mlečnosti in številu privesnic. Menil pa je, da bi z dobro voljo marsikaj zamujenega lahko nadoknadi že v bližnjih prihodnostih.

Poudaril je tudi, da sodobna družba zahteva več mleka in mesa, kar pa bomo zmožni prizvesti, če se bo teh nalog zavedal vsak živinorejec. Če bodo reje med seboj tešno sodelovali in si pomagali ter če bodo reje sodelovali tudi s strokovnimi in znanstvenimi ustanovami.

V razpravi so živinorejci in gostje posebno poudarili, da mora kmetijstvo dobiti svojo veljavno v sklopu ostalega gospodarstva, da so-

Spet kopališče za Ribničane

Do 15. junija bo KOMUNALA že zajezila strugo Bistrice – Najprej bo plavalni tečaj za šolo

Dogovorjeno je že, da bo ribniška KOMUNALA najkasneje do 15. junija postavila v regulirani strugi Bistrice lezeno pregrado (na starem mestu za Pungertom) in tako omogočila kopanje v Bistrici. Tu bo imela najprej osnovna šola Ribnica za svoje učence plavalni tečaj, nato pa bodo kopališče lahko uporabljali tudi odrasli.

Letos bodo poskrbeli, da bo prostor na desnem bregu Bistrice pravočasno pokoren in da bo redno čiščen (paper in druge smeti ter ostanki). Predvidoma bo KOMUNALA ali krajevna skupnost določila prostor za odmetavanje odpadkov ali pa namestila

posebne posode za odpadke. Kopališči naj tudi sami poskrbe za čim boljšo podobo prostora, saj ga bodo uporabljali še toliko let, dokler ne bo v Ribnici zgrajeno primernejše kopališče.

Kopališči naj se ne zadržijo na levem bregu Bistrice, saj napravijo tam na travniku in njihov vsako leto precej škode, zaradi česar se lastniki tega zemljišča pritožujejo.

Plača »

Ni denarja za postajo

Komisija za varnost prometa pri občinski skupščini Ribnica je med drugim ugotovila, da je treba avtobusno postajališče v Gorenji vasi urediti tako, da bo sonevomočeno prinašanje nesnage na cestišče. Krajevna skupnost pa je ugotovila, da nima denarja, da bi postajališče preuredila. Člani sveta krajevne skupnosti so celo menili, da bi moralno vsaj del denarja (ali pa morda celo več denar) za ureditev avtobusnega postajališča prispevali podjetje SAP. Veliko vprašanje pa je, če ima ta zahteva krajevne skupnosti sploh pravno osnovo.

Za prizadete primerno šolo

V ribniški občini imajo evidentiranih 43 otrok, ki jih nameščajo kategorizirati julija letos. V zadnjih nekaj letih so kategorizirali 34 otrok, vendar le tiste s težjimi duševnimi in fizičnimi motnjami. Drugi, manj prizadeti otroci, ki bi sodili v posebno osnovno šolo, pa so morali obiskovati redno osnovno šolo, ker posebna ni bila ustanovljena. Ti otroci so končali šolanje v nižjih razredih, naveličani, živeli in osebno prizadeti zaradi učnih neuspehov.

Nesnaga okoli Ribnice

Občani in podjetja iz Ribnice odlagajo smeti v Lepočah in na drugih krajih, kjer odlaganje smeti sploh ni dovoljeno. To je pred kratkim ugotovila posebna komisija, ki je pregledovala, kako je urejena Ribnica in bližnja okolica. Svoje ugotovitve je komisija posredovala krajevni skupnosti in občinske skupščini, ki bosta morali veselkor nekaj ukrepeti, da ne bo okolica Ribnice eno samo veliko smetišče.

Skromni proračunski dohodki iz kmetijstva

2890 občanov ribniške občine bo letos plačalo predvidoma skupaj le 150.000 din prispevka od dohodka od kmetijstva in okoli 100.000 din za temeljno izobraževalno skupnost. To je le skromna kaplja v občinski proračun, ki bo letos imel predvidoma 3 milijone 290 tisoč din dohodka.

Polovici poteče mandat

V tem mesecu bo potekel mandat polovici članov skupščine temeljne izobraževalne skupnosti Ribnica. Namesto njih bodo izvoliti nove. Delo v temeljni izobraževalni skupnosti je odgovorno in zahteva razgledane ljudi. Dosedanji sestav skupščine je bil še dokaj dober.

Neizpolnjena pogodba

Krajevna skupnost Ribnica je že lani sklenila s Stanovanjsko komunalnim podjetjem Ribnica pogodbo za ureditev cest in zelenic pri novih stoipidičih v Ribnici. Rok za izvršitev del je bil letoski 31. maj. Zaradi različnih vzrokov — upravičenih in neupravičenih — dela niso bila opravljena.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ ■ ■ PREGEJ RUDE KRVI so med pojtki vabljile zadnje zmene, ki veljajo za lokalne avtobuse. Zdaj namesto vsej v avtobus je toliko potnikov, kot je sedež. Tako se je v prvih dneh dogajalo, da v poln avtobus niso več sprejemali potnikov, dejavri so morali v službo ali v Ljubljano v Solo. Odvetni potniksi so morali čakati tako dolgo, da je bil pripravljen kačen avtobus, ki ni imel zasedenih vseh sedežev. Nekateri občani pa so v sili vprejli svoje mopeče kolosa ali druge vožnje in se odpreljali na delo. Podjetju SAP predlagamo, naj vsaj ob končnih, se pravi, ko se ljudje vozijo v službo in domov, posije na ceste več avtobusov.

■ ■ ■ CAS VRTNIH VESELIC se je začel. Prvi so se opozumili gasilci v Zlebiču. Na vseh tistem prostoru je bilo precej ljudi, posebno mladih, ki so se na plesušču pridno brusili pole. Z veselicami si gasilci družila prizadijo denar za ureditev gasilskih prostorov in nabavo orodja.

dja. V naslednjih nedeljah bo večilo še več.

■ ■ ■ ZELO DOBRA KOSTNA je obeta letos. V prihodnjih dneh pričakujemo prihod večjega števila delavcev, ki se vabi na razstavo v tujini. Stavljani delavci prihajajo za košnjo domov, da pomagajo pri spravljanju krme.

■ ■ ■ NA ZANEMARJEN PO TOK spominja Bistrice, ki teče skozi Ribnico. Strugo bi bilo treba odstraniti, saj zdaj kaže turistom, ki obiskujejo Ribnico, slabo sliko. Za čiščenje pa bi bil potreben denar, ki trenutno ni nikjer zagotovljen. Vendari pa bi ga isto le moral najti, saj ne gre za takoj večiko vsto.

■ ■ ■ OKOLICO NOVE SOLE

v Ribnici urejajo. Učenci so pred lokalkim poslopjem že zasadili drevo. Sem so napeljali tudi že precej zemlje, da bodo uredili park. Sola bo z ureditvijo okolice precej pridobila, vzdoljovanje parka pa bo, da bo vodstvo sole izmisljivo, tudi malo stalno.

REŠETO

KOCKA JE PADLA:

KOMUNALA samostojna delovna organizacija

Kolektiv delovne enote »Komunala« se je odločil, da bo s 1. julijem začel poslovati kot samostojna delovna organizacija – Dosloč je bila KOMUNALA delovna enota Stanovanjsko komunalnega podjetja Ribnica

Na sestanku kolektiva delovne enote KOMUNALA Ribnica, ki je bil 3. junija, je bilo sklenjeno, da se KOMUNALA, ki je doslej poslovala v sklopu Stanovanjsko komunalnega podjetja, osamosvoji in začne s 1. julijem poslovati kot samostojna delovna organizacija, ki opravlja naloge posebnega družbenega pomena.

V kratkem bo posebna komisija v skladu s predpisi dočrtia finančne in materialne obveznosti Stanovanjsko komunalnega podjetja do KOMUNALE.

Glavne naloge KOMUNALE bodo: vzdrževanje parkov, javnih nasadov in zelenic, vzdrževanje cest četrtega reda in objektov na njih, kopanje peska in proizvodnja gramova za lastne potrebe in prodajo, skrb za javno snago v urbani-

stično urejenih naseljih, nudjenje drobnih storitev in uslug (kot prodaja in dovoz premoga in dr., zagajanje drv itd.), organizacija strojnega parka in prevozništva za lastne potrebe ter uslug drugim, organizacija minerskega servisa itd.

Občani pričakujejo, da bo KOMUNALA pokazala večjo prizadetvost, samostojnost in odgovornost za opravljanje vseh svojih nalog. Kolektiv KOMUNALE

pa bo moral biti dojemljiv tudi za pobude krajevnih skupnosti v zvezi z vzdrževanjem raznih komunalnih naprav.

Nadalje pričakujejo, da bo KOMUNALA spodbujala občane in svete krajevnih skupnosti k boljšemu vzdrževanju raznih komunalnih naprav in novim gradnjam (mostovi, asfaltiranje itd.).

Z reorganizacijo komunalne službe oziroma osamosvojitve KOMUNALE pa prevzemata nase precejšnjo odgovornost tudi občinska skupščina, ki bo morala prek svojih služb redno poravnati pogodbene obveznosti do KOMUNALE.

Vsako leto 900 krvodajalcev

Po podatkih občinskega odbora RK v Crnomlju se krvodajalskih akcij v domači občini vsako leto udeleži 800 do 900 občanov. Od tega je kri okoli 600 krvodajalcev namenjena Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani, kri ostalih pa novomeški bolnišnici. Med krvodajalci je tudi precej takih, ki redno dajejo svojo kri tudi so prejeti za priznanja. V letih od 1963 do 1968 je 69 občanov prejelo zlate značke krvodajalca za več kot desetkratno oddajo krvi, 289 občanov ima srebrne značke, 4 krvodajalci pa so dobili diplome za več kot 15-kratno udeležbo v krvodajalskih akcijah. Med prostovoljnimi darovalci krvi je največ starh nad 50 let, če pa jih obravnavamo po polklicih, je med njimi največ gospodinj, sledijo deťave in drugi.

Akcija se nadaljuje

Proti koncu leta 1968 so v črnomaljski občini začeli zbirati podporne člane RK. V razmeroma kratkem času je v članstvu pristopilo 26 delovnih organizacij in 99 občanov. Skupno so prispevali za organizacijo 3.775 din. Za zbiranje podpornih članov se akcija se nadaljuje.

Pod nujno: sestaviti dolgoročne načrte

Do 1. julija 1970 mora biti narejen program razvoja občine Crnomelj do leta 1975, ugotavljajo pa, da so s tem težave. Čvrstih in dolgoročnih razvojnih načrtov nimajo izdelunih niti v črnomaljskih delovnih organizacijah, kaj šele v manjših podjetjih. Občinska skupščina se bo resno zavzela za pospešeno izdelavo razvojnih načrtov v delovnih kolektivih, nato jih bo občina uskladila in sestavila iz njih skupen dolgoročen načrt razvoja komune.

Dr. Leon Klemenc

V ponedeljek so na ljubljanskih žalah položili k početku od dolge, zavratne bolezni izmučeno truplo dr. Leona Klemencia. Pokojnik se je rodil 19. 9. 1920 v Crnomelju, solo pa je obiskoval v Crnomelju, Mariboru, Kikindi in Subotici. Bil je rezervni kapetan JLA, v NOV pa je sodeloval od 1944. 1948 je diplomiral na veterinarski fakulteti v Beogradu in se takoj zaposlil v Crnomelju, kjer je bil do 1958 živinozdravnik in občinski veterinarski inšpektor. 1961 je doktoriral na geografski univerzi, nato pa je do svoje smrti deloval kot znanstveni sodelavec veterinarskega oddelka biotehničke fakultete v Ljubljani. Pokojnik je v času od 1948 do 1958 oral ledino veterinarskega dela v naši občini. Kot prvi povojni živinozdravnik je obdelal mnoge domove v Belli krajini in pomagal ljudem v njihovih težavah. Mnogi nasli občani se ga spominjajo kot prizadeganega strokovnjaka in ga že dolgo ne bodo posabili.

Vinica se odeva v rože

Tri nagrade za najlepše urejene hiše

Da bi Vinica čim lepša dočakala 28. in 29. junij, ko bo v kraju III. srečanje dolenjskih izseljencev, je krajevna skupnost začela akcijo za olješavo kraja. Člani odbora obiskujejo gospodarje po domovih in jih prepričujejo,

Avtobus tudi iz Butoraja

1. junija je začel avtobus voziti šolske otroke iz smeri Butoraja. S tem je uresničena dolgotetna želja prebivalcev vasi Butoraj, Zorenci in Velika Lahinja, ki so od Crnomelja oddaljeni okoli 5 km in imajo blizu 40 šolobveznih otrok. Vasčani so hvaležni temeljni izobraževalni skupnosti in občinski skupščini, ki sta prevoz omogočila. Ljudje omenjenih vasi so s prostovoljnim delom že popravljajo, niti ne delajo izogibovališč za vozila, kakor je bilo rečeno. Časa je samo se stirinajst dni!

Vinčani se zavedajo, da je ta prireditev preizkusni kamnem za njihov turizem. Če bo srečanje dobro organizirano, bo šla hvala v Vinici

češči ostrikov in prebivalcev, ki so bodo uvedli v kratkem, da bo vožnja z avtobusom čim bolj varna in udobna.

Domačini pa se boje, da gospodarsko podjetje ne bo pravočasno naredilo, kar je obljubilo do srečanja. Ceste do camping prostora še ne popravljajo, niti ne delajo izogibovališč za vozila, kakor je bilo rečeno. Časa je samo se stirinajst dni!

Vinčani se zavedajo, da je ta prireditev preizkusni kamnem za njihov turizem. Če bo srečanje dobro organizirano, bo šla hvala v Vinici

češči ostrikov in prebivalcev, ki so bodo uvedli v kratkem, da bo vožnja z avtobusom čim bolj varna in udobna.

BELTOVCI pojdejo na Pag

Sindikat v Beltu je letos dobro organiziral letovanje - Prijavljenih je že 150 ljudi

S turističnim podjetjem v Novljah na Pag je sindikat v Crnomelju sklenila pogodbo, po kateri bodo člani sindikata lahko udobno letovali. Za penzion, ki stec v Novljah velja 33 din, bodo Beltovci plačali samo 8 din, razliko pa bo plačal sindikat. Popust so izposlovali tudi za otroke in bližnje svojce članov sindikata. Otroci do 15 let bodo plačevali prav tako 8 din na dan, nezapo-

slene žene 20 din in zaposlene žene 25 din za celodnevno oskrbo.

Dežavski svet podjetja je letos pokazal veliko razumevanja za rekreacijo zaposlenih. Odobril je vsakemu členu kolektiva 15 din dnevnega nadomestila za čas doleta. Kdor gre v Novljah, plača od tega 8 din za letovanje, ostane pa mu še 7 din za sadje in pičajo.

Prejšnja leta so lahko v Beltu na prste presteli tiste delavce, ki so z družinami letovali na morju. Ob takoj ugodnih pogojih, kakršne so nudili letos, pa se je za letovanje prijavilo že 76 članov sindikata z družinami, tako da pojde 150 ljudi na Pag.

Sindikat v Crnomelju se začne letos v delu mnogo živahnejša, kot je bila prej, namerava kupiti tudi tri šotorje, namenjene tistim članom, ki jim je dopust po normadsko bolj pri scru.

Prisrčna hvala!

Vaška skupnost iz Dolenjske Pakre pri Crnomelju se zahvaljuje splošnemu gradbenemu podjetju "PIONIR" iz Novega mesta za veliko pomoč pri izkupu jarkov za krajevni vodovod. Njihov bagr nam je zelo olajšal delo, razen tega pa so nam znaličali račun za uporabo bagra na res majhen sneček. Podjetju in vsemu kolektivu priančna hvala z željo, da bi pri svojem delu dosegali čim več uspehov!

VASKA SKUPNOST
DOL. PAKA

Od lani 18 odst. navzgor

Ob koncu aprila 1969 so povprečni osebni dohodki v občini Crnomelj znašali 895 din, kar je v primerjavi z istim obdobjem lani 18 odstotkov več, sa zmerom pa močno zaostajajo za republiškim povprečjem. Najboljše osebne dohodki imajo v bankah, kjer je povprečje 1300 din, najslabše pa v gradbenistvu (539 din) in v kmetijski zadrugi (764 din). Industrija je imela povprečni osebni dohodek 925 din. Lani v tem času pa samo 762 din.

Folklorna skupina iz Crnomelja je začela nedeljski program na jurjevanju, ki si ga je ogledalo nekaj tisoč ljudi. (Foto: Ria Bačer)

Za Socialistično zvezo ne bo oddiha

Na posvetu predsednikov SZDL iz vseh krajevnih organizacij v črnomaljski občini so razpravljali o delu v poletnih mesecih

Na posvetu v Crnomelju so vodstva SZDL obravnavala analizo skupščinskih volitev, razpravljajo o tezah za novo vlogo SZDL, obenem pa na redila načrt za delo krajevnih organizacij v poletnem času.

Junija bodo v krajevnih organizacijah sklicali razsirjene seje, na katerih bodo govorili zlasti o uveljavljanju metod dela SZDL na terenu in pa o sodelovanju z drugimi vaškimi organizacijami in društvi.

Sklenili so, da bo SZDL v bodočem tesno sodelovalo tudi z občinsko skupščino, katero je bilo v letu 1970, ko se izčrpi sedanj program javnih del na posameznih področjih. Zelijo da bi bil v letu 1970, ko se izčrpi sedanj program javnih del, dobro pripravljen načrt za novo, podobno akcijo, v kateri bo vsak kraj za nekaj

Krajevne organizacije SZDL bodo poskrbeli tudi za udeležbo na večjih proslavah, kot so jurjevanje, III. srečanje dolenjskih izseljencev, na proslavi ob 4. juliju in na 50-letnici vinške republike. V vseh večjih krajevnih središčih pa bodo organizirali tudi predavanja o obrazbeni vlogi.

Socialistična zveza se bo razen vsega tega skupno s krajevnimi skupnostmi takoj lotiti sestavljanja načrtov za program javnih del na posameznih področjih. Zelijo da bi bil v letu 1970, ko se izčrpi sedanj program javnih del, dobro pripravljen načrt za novo, podobno akcijo, v kateri bo vsak kraj za nekaj

let vnaprej vodil, kaj potrebuje, kaj želi in kaj bo mogče uresničiti. Občinska konferenca SZDL pa bo sodelovala pri izterjavi programa dolgoročnega razvoja občine, zlasti pa na področju turizma in pri reševanju kmetijskih vprašanj. Da bi delo na posameznih področjih čim bolj zaživelovalo v praktiki, bodo naredili konkreten načrt dela v sekcijsih.

Predsedniki krajevnih organizacij so povedali, da bi radi vsaj enkrat na leto dobiti v svoj kraj vse republike in zvezne poslance, kjer bi jih seznamili z domačo problematiko. Menili so, da bi moralo tako sodelovanje postati stalni prins.

"Postajamo armada, ki jo je treba upoštevati"

Da je črnomaljska podružnica društva upokojencev tako delavna, ima nemalo zaslug njen tajnik Mirko Kramarič

Upokojeni upravniki okraje pošte v Crnomelju Mirko Kramarič že vse od leta 1962 dela kot tajnik podružnice društva upokojencev. Ondan mi je pravil, da so se lotili akcije za pridobivanje novih članov.

V naši občini so bili ob koncu lanskega leta 1203 upokojenci, od teh

da uspevamo! Aprila in maja smo pridobili že 30 novih članov, do konca leta pa bo v Crnomelju več kot 700. Več ko nas bo, več bomo dosegli za izboljšavo naših razmer. V Sloveniji je zdaj že okoli 160.000 upokojencev, to pa je že armada, ki jo je treba upoštevati.

Skušamo doseči predvsem pravicevni sistem za pokojnine, ki ne bo upošteval samo povprečja plač, temveč tudi kvalifikacijo in odgovornost delovnega mesta.

Veliko ste si prizadevali za gradnjo doma upokojencev. Kako kaže s tem?

— Leta 1960 smo dosegli velik napredok pri izboljšanju stanovanjskih razmer naših članov. V novem, sodobnem stanovanjskem bloku, ki ga bodo začeli graditi v kratkem, bomo kupili 12 enosobnih stanovanj, dobiti pa bomo tudi pisarne in prostore za klub. Blok bo vsebil leta 1970. Takrat bo zaživeloval tudi društveno in kulturno življenje naših članov, na katerega se že zdaj pripravljamo. Zenski pevski zbor upokojenk je vadi pod vodstvom ravnatelja Andreja Petka, pripravljamo pa tudi ustunovitev moškega oktetja. Veseli me,

ČRНОМАЛЈСКИ ДРОБИР

■ V NEDELJO, na jurjevanje, je stare črnomaljske godbe na pakala splet pravljena mestne, ko je ob 5. urij z budnico koračala po mestu. Sredan videz pa so mestu dajajo tudi šterline stavke, ki so jih razstavili v čast jurjevanja.

■ NA LETOSNJEM JURJEVANJU, ki ga je po oceni organizatorjev udeleženo blizu 7000 gledalcev, je bilo opisani tri posebnosti: 1. črnomaljska folklorna skupina, ki se je poznamila z mlajšimi člani, 2. spet so zakonili Adlesčani in 3. svoja obredja so pokazali tudi Predgradčani.

■ ZE DOLGO NE SVETI avtika javne razsvetljave pri vhodu v prostovoljni dom. Cepri bi bila lahko na tem mestu zelo potrebna zaradi cestnega ovinka, se nihče ne spomini, da bi popravil potvrdjeni kondenzator pri tej svetilki.

■ KONEC MAJA JE ORGANIZIRALA naša glasbena šola v Crnomelju svoj drugi koncert —

NOVICE črnomaljske komune

Gorje, če bi zaspal!"

Alojz Jakša je zacasni zapornicar na prehodu čez progo pri Primostku, kjer je bilo v zadnjih letih že 16 prometnih nesreč.

— Kakšno je pravljivo vaše delo? — sem vprašala Alojza Jakša, ko je ravno spustil zapornico čez progo pri Primostku. Kmalu je mimo združel motorni vlak, v katerem so bili le trije potniki.

— Moja služba ni toliko naporna, pač pa odgovorna. Vsak dan moram

v dnevni službi prizakati 10 vlakov, prehoditi 6 km proge od Metlike do Dobravice in se 4 km zravnati, ko ugasnem nočni signal Gorje, če bi zaspal! Na tem železniškem prehodu je bilo že 16 nesreč. Eden se je celo ubil.

— Kako preganjate zaspanost, kadar ste utrujeni?

— Podnevi se ni težko premagati. Kadar imam nočno službo, pa hodim po cesti gor in dol, samo v toplo barako se bojim stopiti do počnici, ko gremo mimo zadnji vlak. Potem do 4 ure lahko podivam. Sicer pa sem tu samo začasno. Prejšnji zaporničar je zaradi premužnje plače odpovedal službo, novi pa pride šele prihodnjem mesecu.

— Kaj lahko poveste o voznikih motornih vozil? Ali so dovolj previdni pri prehodu čez progo?

— Velika razlika je med domaćimi in tujci. Naši sploh ne pomisljajo na nevarnost in kar zdržijo čez tračnice, medtem ko tujci dosledno ustavijo avto pred rampo, pogledajo na obestran in sele nato previdno prečkajo progo. Ce ba tudi domaćini ravnali tako, ne bi bilo tu nobene nesreče.

R. B.

Pred nekaj dnevi je v Metliki začela poslovali nova mesnica na Cesti bratstva in enotnosti, poleg pekarije. Mesno prehrambena podjetje iz Novega mesta je v Bodovinčevi hiši uredilo zares lep lokal, ki je odprt ob sobotah ves dan, ob nedeljah od 5. do 11. ure, druge dni pa od 5.30 do 11. ure in od 14. do 19. ure.

(Foto: R. Bačer)

Še posebej vabljeno Šoferji

17. in 18. junija bo v Metliki krvodajalska akcija. Aktivisti RK so zelo prizadeleni pri zbiranju prijav, vendar je za akcijo zaradi oblike del na potih in v vinogradih kaj nepraktičen čas. Večina prostovoljnih dajalcev krvi je včasih iz vrst lmečkih občanov. Prav zato prosim občinstvo, odbor RK občane iz mest in delovne kolektive, naj tokrat oni akcijo izdatnejše podporo z udeležbo. Še posebej vabijo k odzemu krvi Šoferje, poklicne in amaterje, saj prav oni kri največkrat potrebujojo. Krvodajalska akcija bo v domu TVD Partizan od 7. do 14. ure. Iz vasi bo organiziran prevoz, lahko pa se pripeljejo tudi tisti občani, ki se prej niso prijavili za oddajo krvi.

Zbirajo prijave za letovanja

Občinski odbor RK v Metliki bo tudi letos skupno z Zvezo prijateljev mladine organiziral letovanje otrok. Najprej bodo po podjetjih izprosili denar, nato pa s pomočjo sol zbrali prijave otrok, ki želijo letovati. V koloniji namenjajo poslati predvsem socialno in zdravstveno ogrožene otroke. Dogajajo pa se, da se prav ti ne javljajo, ker jih potrebujejo doma za pašo živine. Na šolah morajo včasih starše celo prepričavati, da dovolijo otrokom letovanje na morju. Če bo tovarna BETI tudi letos tako velikodno prisločila na pomoč, kakor je lani, ko je odstopila v svojem podčetniškem domu v Sedci tri sobe, bodo zagotovljene počitnice večjemu številu otrok.

Mladim se bodo želje le izpolnile!

Te dni končuje šolanje v metliški občini okoli 70 otrok in prav vsem je zagotovljena pot v poklice – Nekaj jih gre v šole, drugi v uk

Neverjetno se sliši, pa vendar je res, da bodo letos lahko prišli do poklica vsi otroci, ki končujejo obvezno šolanje. Okoli 50 otrok iz metliške šole in 20 iz Podzemja je že odločenih, kakšna bo njihova nadaljnja pot v življenju.

Najbrž ni šole ali občine na Dolenjskem, kjer bi se lahko pojavili s takimi podatki. Prav zato sem skušala ugotoviti, zakaj so prav v Metliki tako lepe možnosti. Kasnar je povedal ravnatelj osemletke Ivan Zele (hrabti je tudi predsednik občine), nimajo nobenih striccev, ki bi metliški mladini priskrbeli denar za stipendije ali mesta v poklicih, pač pa so to dosegli le z lastnimi prizadevanji.

— Ko so letošnji osmošolci jeseni prvič stopili v rezred, sem jih opozoril, da so na življenjskem razpotu. Spodbudil sem jih, naj takoj začno razmisljati o poklicu. Šola je medtem poiskala vse redne poti za pridobitev stipendij. Te so: stipendije pri republiški izobraževalni skupnosti (za prav dobre in odlične dijale), stipendije v domačih podjetjih in se občinske. Slednje lahko prosijo le tisti, ki so izpadli v prvih dveh možnostih. V občini je zagotovljenih letos okoli 500 tisoč din za stipendije. Sam sem s pomočjo svojih otrok vse leto izrezoval z časopisov razpis za prosta mesta hratti delat statistiko, kje in koliko je možnosti. Med letom smo imeli na šolah tudi več

predavanj o poklicnem usmerjanju tako za otroke kot za starše. Obravnavali smo sposobnost otroka, zahteve poklica, ki si ga želi, in potrebe družbe. Ko se otrok odloči, kdaj bo postal prideš na osebni razgovor. Svetujem mu, kam naj se obrne glede stipendije ali za učno mesto.

Zgodilo se je, da so pritlički nam po nasvetu tudi učenci od drugod in celo dijaki gimnazije. Končno končev je uspeh naših prizadevanj, da gre 20 otrok iz naše občine v srednje in strokovne šole, ostali pa v uk za razne poklice.

Na metliškem primeru se vsviluje misel, da mladine ne tako težko spraviti v poklice, kjer se za to temeljito zavzamejo. Res pa je, da to delo ni plačano in da lahko prosvetni delavci zanj žanjejo le hvaležnost.

RIA BACER

Uspeh metliške učenke

Kot lani je tudi letos Mala Groharjeva kolonija povabil končajočih osnovno šolo iz Slovenije, pa tudi iz drugih republik na risarsko tekmovanje v Skofjo Loko. Vabilu se je odzvalo okoli 200 otrok iz več kot 70 sol iz vse države. Iz Metlike so pod vodstvom predmetne učiteljice Mladene Brancijevske oddale v Skofjo Loko tri učenke, od katerih se je učenka 6. razreda, Vera Golouh, uvrstila med deset najboljših. Za nagrado bo skupaj s svojo mentorico dva dni brezplačno letovala v Piranu.

25-letnica ustanovitve RK bo 14. junija v Gradcu

V gradaščem prosvetnem domu, kjer je bil pred 25 leti ustanovljen Rdeči križ za Slovenijo, bo 14. junija jubilejni srečanost. Ob 20. uri bo akademija, na kateri bo po slavnostnem govoru kulturni program, za katerega bo poskrbela mladina iz metliške in gradaške šole. Ob tej priložnosti bodo poddelili odlikovanja za prizadevno delo najzaslužnejšim organizacijam RK in posameznikom. Na proslavo v Gradcu so vabljeni tudi ustanovni funkcionarji organizacij in predstavniki republiškega odpravitev vneto pripravljena RK. V Gradcu se načrtuje.

SPREHOD PO METLIKI

HOTELSKO GOSTINSKO PODJETJE v Metliki je dalo na novo preplešati napisni tabli, ki vabi na obisk gostilca v Veselicah. Tabli stojijo na zacetku Vinogradniške ceste in na odcepnu poti z te ceste na Veselico. Napisni slike ponujajo domačo kulinarijo, janče na raznem in dobro vino. Ce bo res vse, kar je to obujljeno, in ce bodo se cene zmanjšane, gostov najbrž ne bo manj kralj.

CLANI LIKOVNEGA KROZKA na metliških osnovnih soli so akademskemu kiparju Ložetu Dolinarju – ta je lani njihovo slikarsko avto očaral z reliefom XV. udarne belokranjske brigade in popravljenim marmarom Titom – poslali poln album risb, grafik in lepkih z belokranjskimi motivi. Umetnik se je metliškim učencem zahvalil in jih povabil, naj ga

obiščejo v njegovem ateljeju v Kranju. **BELOKRAJNSKO GRADBENO PODJETJE** je pri graditvi gasilskega doma v Metliki dalo besedo: stavba je bila do 1. junija zgrajena. Podjetje je prejšnji uradni poslovni zirok v orodje ter podrla leseno barako, v kateri je imelo pisarno in skladnico. Zdaj so v stavbi ostali le električarji in mizari, da opravijo zadnja dela.

NOVI OTROSKI VRTEC v METLIKI bodo končno le začeli graditi. Ta teden je BEGRAD – Belokranjsko gradbeno podjetje presestilo svoje delovnike od gasilskega doma v bližino novih stanovanjskih blokov, kjer bo že letos zrasla nova otroška varstvena ustanova. Vrtec bo po pogodbi zgrajen in odprt v novembra, to je za letošnji občinski praznik.

metliški tehnik

Jože Dular:
Ob stoletnici metliškega gasilstva
1869-1969

8

Med gasilskimi slavji v teh in naslednjih letih naj omenimo tisto v novembру 1955, ko se je v okviru metliške gasilske zveze zbralo v Metliki čez 200 gasilcev in prisostvovalo podelitev odlikovanj nihovim gasilskim tovarščem. Dne 1. julija 1956 je bil v Metliki slovensko razvit nov društveni prapor, starega, pod katerim so metliški gasilci nastopali 81 let, pa so oddali v Belokranjski muzej. Ob tej priložnosti je društvo za svoje dolgoletno uspešno delovanje prejelo gasilsko priznanje prve stopnje.

Veliko slavje je bilo tudi v septembru 1959, ko je društvo slovensko prenovovalo 90-letnico obstoja. Na podlagi dokumentov, najdenih v občinskem arhivu, mu je namreč pripadla čast najstarejšega gasilskega društva na Slovenskem. Ob tej priložnosti je bil na grajskem vrtu odprt spominski kamen z napisom, da je bila na tem vrtu 18. septembra 1869 ustanovljena prva pozarna bramba na Slovenskem. Hkrati so pri gasilskih orodjarnih odkriti spominsko ploščo šestim metliškim gasilcem, padlim v narodnoosvobodilnem boju oziroma žrtvam fašističnega nasilja.

Boleča točka vse naslednja leta pa je bila zgraditev novega gasilskega doma, 1967 se je končno tudi to

Gradmja novega gasilskega doma v Metliki spomladi 1969

UREDNISTVO

Točke so spreme- nila v denar

Spet je minilo novo tekmovalno leto. Društva prijateljev mladine v brežički občini so se ves ta čas borila za točke, da bi jih te prinesle kar največ denarja za delo v prihodnjem. Komisija je ocenjevala ustanavljanje malih šol in novih društev, organizacijo zimovanj in letovanj, skrb za šolske kuhinje, večanje članstva žpd.

Prvo mesto je osvojilo društvo iz Brežic, ki je zbralo 1496 točk in si tako priznalo 748 dinarjev. Drugo mesto s 1303 točkami priznala je Artičam, tretje pa Dobovi. Druga društva so si priznala približno enako stevilo točk. Za seboj imajo povod uspešno leto.

Priznanja prijateljem mladine

Republiška Zveza prijateljev mladine je razdelila Brežičanom razen petih zlatih znakov tudi osem pismenih priznanj. Prejeli so jih Milka Petan iz Globokega, Emilia Vučajnc iz Pišec, Martin Zupancič iz Rtič, Anica Kezman iz Globokega, Marija Goršek iz Artič, Ivan Ozalj iz stare vasi, kolektiv osnovne šole iz Cerkev ob Krki in zdaj že pokojni Miroslav Muzej iz stare vasi.

Obisk iz Beograda

Za jutri sklicujeta občinski sindikalni svet in občinska konferenca SZDL Brežice razpravo o obrtništvu. Zvedeli smo da se bodo pogovorila o zasebnem delu z zasebnimi sredstvi udeležili tudi predstavniki zvezne sindikatov Jugoslavije. Ocenili bodo uresnicevanje stališč, ki jih je sprejela republiška konferenca SZDL Slovenije, to je ureditve zakonodaje o obrtništvu, kreditiranje zasebnih obrti in zaposlovanje v tej panogi.

Krvodajalci, preberite!

V Brežicah bo krvodalska akcija 19. in 20. junija. Kri bodo odvzemali v brežičkem zdravstvenem domu. Darovalce iz okoliških krajev bodo prevažali v Brežice posebni avtobusi. Občinski odbor RK vas vabi, da se v kar največjem številu odzovete tej akciji.

Oglašujte v Dol. listu!

NOVO V BREŽICAH

■ NA SRECANJE V OSIJEK — Skupina učencev osnovne šole bratov Ribarjev je v soboto odpotovala v Osijek. Tam prirejajo letos srečanje učencev in učiteljskih kolektivov osnovnih šol, ki nosijo ime legendarnih sinov dr. Ivana Ribarja. Polkorna skupina je za to priložnost pripravila lep plakat program.

■ GOSTJE SO SE POSLOVILI — V nedeljo so zapustili Čateške Toplice in Mokrice zadnji gostje XII. srečanja dramskih skupin Slovenije. V Brežicah so se priznali potutili in so pojavili govorilnost, s katero so bili sprejeti. Moči tamud nih se niso mogli načuditi, da je bila dvojna večer na vedenju napolnjena do zadnjega sedeža. Občinstvu so imeli najboljše vrste, saj niso prislikovali, da bodo njihove predstave tako številno obiskane.

■ CATEŠKE TOPICE VABIJO — V soboto, 14. junija, bo ansambel Berger zabaval goste iz Čateških Topic. Zdravilišče je za to priložnost pripravilo vrsto

BREŽIŠKE VESTI

Konec šolskega leta je pred vrti. Učenci dela načrte za počitnice. Veliko se jih je že prijavilo za letovanje na morju. Na sliki: pionirke iz dobovske šole lani v Savudriji. (Foto: J. Teppey)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠCINE V BREŽICAH

Slovenija vino ponuja kredite, vinogradniki pa še oklevajo

Odborniki so izglasovali resolucijo o dveletnem razvoju občine

Da bi se laze znashi v skupščini, je dobil za prvo sejo vsak odbornik informacijo o gibanju gospodarstva v letih 1967 in 1968. To naj bi uporabili kot pripomoček za dopolnitve resolucije o razvoju občine letos in prihodnje leto. Na osnutek resolucije so na seji 5. junija imeli odborniki precej pripombe. Zavzeto so razpravljali o posameznih panogah in dodali svoje predloge.

V dokumentu, ki ga je skupščina sprejela za nadaljnji razvoj, je podpisala tudi sklep, da bo spodbujala integracijske procese na vseh področjih, ne le znotraj občinske meje, ampak široko. Taka možnost se ponuja tudi v kmetijstvu, vendar gre tu bolj za oblike poslovnega sodelovanja. Podjetje SLOVENIJA VINO obeta kredite za obnovno vinogradov zasebnim vinogradnikom in kmetijskim organizacijam. Za tisoč hektarov nasadov je namenilo 15 milijonov dinarjev za gradnjo sodobne vinske kleti v Brežicah.

Napoved za ustanovitev pospeševalne službe za kmetijstvo pri občinski skupščini vse pozdravljajo v resoluciji.

V gostinstvu zagovarjanja

skupščina se vedno integrira ali vsaj ožje poslovno sodelovanje, ker gospodarsko šibke govtinske organizzacije nimajo prihodnosti. Čateške Toplice so na seji oprostili občinskega deleža prispevka iz osebnega dohodka in obresti od poslovnega sklada. Skupščina je predlagala upravnemu odboru rezervnega sklada, naj spremeni posojilo za kritje izgube v letu 1967 v dotacijo. S tem naj bi zdravilišču pomagali do novih kreditov za gradnjo počitniških hišic.

V hudi stiski je že več kot leto dni kolektiv rudnika Globoko, zato so tudi to podjetje oprostili plačevanja prispevka iz osebnega dohodka, kolikor ga ostane v občini.

J. T.

Vsek izgovor je dobrodošel

Po lanskem razpisu za najlepšo okrašeno javno poslopje je dobila priznaje in nagrado postaja Ljudske milične na Biziškem. Takšno nagrado bodo razpisali tudi letos.

Turistična zveza priporoča društvi, da vključijo v svoje vrste čimveč mladine in da nudijo vso pomoč pionirjem na osnovnih šolah. Ponkod so prav ti pakazali veliko volje za delo v turističnih in hortikulturnih krožkih.

■ FLUOROGRAFIJANIE SE LETOS. Občinska skupščina je odobrila za rentgensko slikanje pljuv po 5 dinarjev na osebo, zadnjeno fluorografiiranje v brežički občini je bilo leta 1964. Institut za tuberkulozo na Golniku opravi to vsake štiri leta. Lani pa to ni bilo nemarja, akelj so preizkusili na letu 1969. Kdor se tega pregleda ne bo udeležil, bo moral plačati 100 dinarjev. Slikanje pljuv je obvezno za vse občane, ki so do dneva fluorografiiranja dopolnili 24. leto starosti.

Tudi skrbi za obstoj se ruderji v Globokem še niso

Najbolj se občuti mrtvilo v Brežicah. Mesto je urejeno samo na nekaterih javnih prostorih. Za zunanje okolje najlepše skrbi zavod za kulturo. Ta si je že zaslužil priznanje. Morda bi se tudi drugi tako zavzeli, če bi jih društvo znalo spodbuditi. Marsikom tudi ni jasno, kdo je dolžan skrbiti za urejenost okolja. Nekateri se izgovarjajo na komunalno službo, drugi na turistično službo, sebe pa nihče ne vidi.

Skupščina je sklenila iz rezervnega sklada prispevati 50.000 dinarjev. Rudniku je pripravljena pomagati tudi vnaprej, čeprav se zaveda, da z majhnimi zneski tega problema ne bo mogla rešiti. Na zadnji seji so odborniki glasovali tudi za oprostitev prispevka iz osebnega dohodka, ki ga je podjetje dočasno plačevalo občini.

Delavci imajo že eno leto 90-odstotne plače

rešili. Blizuški okolisi so dali raziskati. Pokazalo se je, da je gline na tem območju dovolj in da je tudi kakovost dobra. Povpraševanje po glini take vrste je doma in v tujini. Treba bi jo bito sajno oplremeniti.

Kolektiv je zaprosil občinsko skupščino, naj bi s svojim vplivom in denarno pomočjo pospešila raziskovanje tržišča, če se to da.

Izkop in sušenje gline se bosta v Globokem obrestovala le tedaj, če količina ne

ZPM VABI OTROKE NA POČITNICE

Na morju je vse nared

Za letovanje v Savudriji je letos veliko prijav - Prostori so bolje urejeni

Tako po končanem pouku bo odšla na letovanje v Savudrijo prva izmena solskih otrok iz brežičke občine. Prijav je letos zelo veliko in že zdaj so izmenje skoraj zapolnjene.

Zvezda prijateljev mladine je točrat poskrbela za temeljitejšo ureditev že razpadajočih stavb in dobila tudi dovojeno sanitarno in specifikacijo za bivanje otrok v njej. Stroški bodo znašali predvsem okoli 25.000 dinarjev.

Zvezda opozarja vse, ki zbirajo prijave za letovanje v Savudriji, naj jih ne odkačajo, ker bo poskušala ustrezti vsem željam. Poštniška skupnost je namreč objavila se nekaj dodatnih ležišč. Za desetdnevno bivanje morajo plačati starši po 200 dinarjev za vsakega otroka. Za vodiča so določeni prostveni delavci.

Občinska skupščina v Brežicah bo tudi letos omogočila brezplačno letovanje zdravstveno in socialno najbolj ogroženim otrokom. Lani jih je na ta način letovalo 18. Letos bo skupščina plačala podštečec ob morju vsaki osnovni šoli za energo otroka in pol. To ni veliko, pozna se pa vendarje. Zvezda prijateljev mladine opozarja društva in šole, naj za najbolj siromašne zberejo pravocasno tudi obike za letovanje.

Mladi komunisti o stipendiranju

Aktiv mladih komunistov pripravlja širši posvet stipendistov in stipendirjev v Brežicah. Na njem bodo obravnavali politiko stipendiranja v brežički občini, na katero gledajo mladi z zelo kritičnimi očmi.

Cenik malih glasov

CENIK: vsak oglas do deset besed - 10 Ndn, vsaka nadaljnja beseda 1 Ndn. Za naslov v upravi lista: pribitki 1 Ndn. Za oglase s ponudbo na upravo lista pod resim: pribitki 3 Ndn.

Redni zasebni naročnik: Dojenjskega lista imajo pri vseh malih oglasih, čestitkah orednikov in podobnih objavah 20 odstotkov popusta, pri zahvalah in osmrtnicah 50 odstotkov popusta, vsi tisti, ki z oglasom izločijo službo, pa 40 odstotkov popusta!

Obnovitev festivalov

Medobčinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij za Posavje je na zadnjih sejih sklenil obnoviti slovensko-hrvatske festivalove, ki naj bi po 25 letih ponovno združili kulturnike z obeh brezgov.

TOREK, 17. JUNIJA: 18.00-19.00 — Svetujejo vam — Jugoton predstavlja — Iz naše glasbeno sredstva.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupščinski komentar — Emin Armano: O pomenu poučevanja glasbe — Za naše kmetovale: in. Alojz Pirc svetuje vrtnarjem — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nadaljnje reportaže: V Krškem in na Zidolih se pripravljajo na referendum za izgradnjo Šol — pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporedni kinematograf.

TOREK, 17. JUNIJA: 18.00-19.00 — Svetujejo vam — Jugoton predstavlja — Iz naše glasbeno sredstva.

TEDNICKI ŠPORTNI KOMENTAR — Obvestila, reklame in filmski predstavljanji.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupščinski komentar — Emin Armano: O pomenu poučevanja glasbe — Za naše kmetovale: in. Alojz Pirc svetuje vrtnarjem — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nadaljnje reportaže: V Krškem in na Zidolih se pripravljajo na referendum za izgradnjo Šol — pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporedni kinematograf.

RADIO BREŽICE

PETEK, 13. JUNIJA: 20.00-20.10

Napoved programa in poročila — 20.10.-20.30 — Nova plošča RTB, obvestila in reklame, 20.20-21.15 — Glasbena oddaja: Izbrali sta sami.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupščinski komentar — Emin Armano: O pomenu poučevanja glasbe — Za naše kmetovale: in. Alojz Pirc svetuje vrtnarjem — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nadaljnje reportaže: V Krškem in na Zidolih se pripravljajo na referendum za izgradnjo Šol — pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporedni kinematograf.

TOREK, 17. JUNIJA: 18.00-19.00 — Svetujejo vam — Jugoton predstavlja — Iz naše glasbeno sredstva.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupščinski komentar — Emin Armano: O pomenu poučevanja glasbe — Za naše kmetovale: in. Alojz Pirc svetuje vrtnarjem — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nadaljnje reportaže: V Krškem in na Zidolih se pripravljajo na referendum za izgradnjo Šol — pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporedni kinematograf.

TOREK, 17. JUNIJA: 18.00-19.00 — Svetujejo vam — Jugoton predstavlja — Iz naše glasbeno sredstva.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupščinski komentar — Emin Armano: O pomenu poučevanja glasbe — Za naše kmetovale: in. Alojz Pirc svetuje vrtnarjem — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nadaljnje reportaže: V Krškem in na Zidolih se pripravljajo na referendum za izgradnjo Šol — pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporedni kinematograf.

TOREK, 17. JUNIJA: 18.00-19.00 — Svetujejo vam — Jugoton predstavlja — Iz naše glasbeno sredstva.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupščinski komentar — Emin Armano: O pomenu poučevanja glasbe — Za naše kmetovale: in. Alojz Pirc svetuje vrtnarjem — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nadaljnje reportaže: V Krškem in na Zidolih se pripravljajo na referendum za izgradnjo Šol — pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporedni kinematograf.

TOREK, 17. JUNIJA: 18.00-19.00 — Svetujejo vam — Jugoton predstavlja — Iz naše glasbeno sredstva.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupščinski komentar — Emin Armano: O pomenu poučevanja glasbe — Za naše kmetovale: in. Alojz Pirc svetuje vrtnarjem — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nadaljnje reportaže: V Krškem in na Zidolih se pripravljajo na referendum za izgradnjo Šol — pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporedni kinematograf.

TOREK, 17. JUNIJA: 18.00-19.00 — Svetujejo vam — Jugoton predstavlja — Iz naše glasbeno sredstva.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupščinski komentar — Emin Armano: O pomenu poučevanja glasbe — Za naše kmetovale: in. Alojz Pirc svetuje vrtnarjem — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nadaljnje reportaže: V Krškem in na Zidolih se pripravljajo na referendum za izgradnjo Šol — pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporedni kinematograf.

TOREK, 17. JUNIJA: 18.00-19.00 — Svetujejo vam — Jugoton predstavlja — Iz naše glasbeno sredstva.

NEDELJA, 18. JUNIJA: 11.00 — Domate zanimivosti — Skupšč

250 ostarelih kmetov — samih

250 ostarelih kmetov je trenutno v sevnški občini potrebnih družbenih pomoči, ker so ostali sami na kmetijah. To je socialna služba ugotovila pri posebnem popisu. Te probleme bodo natanko obdelali in predlagali način, kako pomagati tem ljudem.

Mladim približati naravo

Na letošnjih občinskih zbornih planinskih društev v Zasavju so veliko govoriti o mladih članih organizacij, ki jih je potrebno vzgajati v ljubezni do narave. Pri vseh planinskih društvih so imenovali odbore, koristno pa bilo tudi, da bi kdo povzval delo in usklajeval posamezne akcije.

Prvi bo preuredil kmetijo

Kmetovalec Pečnik iz Brezovice pri Sevnici bo prvi preuredil svojo kmetijo na gnojenje z gnojevko, za kar bo dobil tudi posojilo iz posebnega sklopa, ki ga ima svet kooperantov pri kmetijskem kombinatu Zasavje za razvijanje zasebnega kmetijstva. Ker bo preurejal kmetijo, bo imel tudi zmanjšano davčno obveznost.

Za večja nadomestila porotnikom

Po poročilu občinskega sodnika v Sevnici se je lani zmanjšalo mladinsko prestopanstvo, zaustavljeno je tudi naraščanje gospodarskih prekrškov, vendar mnoge druge naloge zahtevajo, naj bi sodišče imelo tri sodnike. Predvideno je, da bi ob koncu leta zaposlilo še enega sodnika. Sodišče tudi predlaga, da bi podvojili nadomestila sodnikom porotnikom, saj so zdaj zelo majhna in mnogi že neradi opravljajo to delo. Na sodišču tudi ugotavljajo, da poravnalni sveti ne zadivijo in se ljudje raje poslužujejo sodišču.

Razstava znak in starega denarja

Franc Feifer, eden izmed 75 članov Slovenskega numizmatičnega društva iz Boštanj pri Sevnici, je za 100-letnico tabora priredil samostojno razstavo starega denarja iz svoje bogate zbirke. V manj dvorani gasilske doma je sevnško Filatelično društvo organiziralo razstavo znak, starih pisemskih nalepk in spominskih žigov. Društvo ima 34 članov, vodi pa ga Bogomir Milost.

Enkratne prireditve ob stoletnici tabora v Sevnici

Med gosti tudi Stane Kavčič, predsednik IS SRS — Slavnostni govor zveznega poslanca Franca Šetince — Čez 10.000 udeležencev slavlja

Ze ves minuli teden je bil v znamenju prireditve v počastitev stoletnice slovenskega tabora v Sevnici. Zanje je živel ves kraj in tako rekoč vsa sevnška občina. Nastop solistov ljubljanske Operе, predstava Sentjakobskega gledališča iz Ljubljane, otvoritev industrijske razstave ter filatelične in numizmatične razstave v gasilskem domu, otvoritev otroške razstave v gradu, slavnostna seja občinske skupščine ob občinskem prazniku ter otvoritev novih obratov Kopitarne, vse to je pripravljalo ljudi na zaključno nedeljsko slovesnost.

Glavni proslavi, ki je bila odlično organizirana, je bilo naklonjeno tudi vreme. Nad 10.000 ljudi se je zgrnilo na prostor pred železniško postajo in spomenikom NOB, da bi počastilo spomin prisadevanj prednikov, ki so se odresali tuje oblasti in se zavzemali za slovenske narodnosti pravice. Po sprevalu vzdolž mesta, ki je bil edinstven prikaz aktivnosti organizacij in društev, se je začel glavni del proslave. Na slavnostni tribuni so bili med gosti tudi Stane Kavčič, predsednik IS SRS, Viktor Avbelj, član svete federacije, Vlado Beržnik, sekretar republike konference SZDL, poslanci in drugi gostje, ki so bili sprejeti po starem slovenskem običaju s kruhom in sojjo.

Sledil je bogat program kulturnih prireditv. Nastopili so združeni pevski zbori Posavja, pevski zbor »Vrbsko jezero« iz Koroške, folklorna skupina »France Marolt«, pevski zbor »Slovenski dom« iz Zagreba, milicijska godba iz Ljubljane, Marjan Kralj pa je prebral delo Ivana Cankarja.

Popoldne je skupina »France Marolt« enkrat nastopila, pred domom TVD Partizan pa je bilo več športnih prireditv. Nebo se je razjasnilo in večina udeležencev je tja do noči ostala v Sevnici, za njihovo dobro razpoloženje pa so poskrbeli mnogi zabavni ansamblji in domaci gostinici, ki so se za to priznlost dobro pripravili. M. L.

Posojila za obnovo kmetij

Na novo ustanovljeni svet kooperantov bo imel na voljo 20 milijonov st. din za pomoč kmetom

»Začeti je treba drugače, naše kmetije imajo možnosti, samo oprjeti se jih je treba,« je govoril Bruno Vidmar iz Gabrijel, predsednik te dni ustanovljenega sveta kooperantov pri sevnškem kmetijskem kombinatu, ki je raziskoval pašo svoje řede z električnim pastirjem. »Odkar je bila s prvim junijem uvedena odkupna proga za mleko, so se možnosti rojev kras zelo povečale. Sam prodram okoli 40 litrov mleka na dan.«

Na Kmetijskem kombinatu v Sevnici so podobnega mnenja. Na novo ustanovljeni svet kooperantov naj

bi spodbujal in pomagal kmetom, ki so voljni delno preusmeriti kmetije in jih modernizirati. Uvajanje pašno-kosnega gospodarjenja na travniku ter gojitev nekatereh kultur (na primer ribeza, ki daje dober dohodek), uvajanje čredink in gnojevke, povedanje gospodarskih zgradb ter gradnja silosov, to so stvari, za katere se bo zavzemal svet kooperantov, ki bo imel na voljo tudi precešnje denarje.

Kmetijski kombinat je pri cejljski baniki že orodil 100.000 novih dinarjev, na katerih bo dobiti prav toliko posojila za dobo 3 let ob 8-odstotnih obrestih. Ker pa se vse zavedajo, da so take obresti za kmetovalce previšoke, bo občinski sklad za kmetijstvo pokrival razliko, tako da bodo kmetje plačevali za najeta posojila le 2,5-odstotne obreste. V kratkem se bo sestal svet kooperantov in razpravljali o proračnih za take kredite. M. L.

AMD SEVNICA

razpisuje
prosto delovno mesto

vodja avtomehanične delavnice

Poleg splošnih pogojev mora biti kandidat VK avtomehanik z vsaj 6-letno prakso v stroki.

Vloge z dokazili o strokovnosti in praksi pošljite do 25. junija 1969 na naslov: AMD SEVNICA.

Nastop službe je možen takoj.

Predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič si je po prireditvi v spremstvu predsednika občinske skupščine Marjana Gabriča in drugih domačinov ogledal Sevnico. (Foto: Legan)

Desetisočlava množica obiskovalcev glavne proslave med slavnostnim govorom zveznega poslanca Franca Šetince. (Foto: Legan)

OTVORITEV NOVE KOPITARNE. Pionirji osnovne šole »Savo Kladnik« izročajo direktorju KOPITARNE Maksu Bilcu Šopek in eno izmed svojih likovnih del ob otvoritvi novih proizvodnih prostorov. (Foto: M. Vesel)

V vrsto prireditv ob stoletnici tabora šteje tudi otvoritev nove trgovine ELEKTROTEHNE iz Ljubljane minuli petek, največje specializirane prodajalne elektrotehničnega materiala v Spodnjem Posavju. Na sliki: generalni direktor ELEKTROTEHNE Marjan Križaj v razgovoru s podpredsednikom občinske skupščine Jožetom Knezom, načelnikom za gospodarstvo Ivom Pinteričem in predsednikom DS podjetja Viktorjem Muzgo. (Foto: M. Vesel)

SEVNŠKI PAPERKI

■ KASNEJE TUDI GALERIJA. V čast stoletnice tabora so na sevnškem gradu odprt razstavo mnogih likovnih del učencev osnovnih šol, ki jo je pripravil Aleš Fenos v sodelovanju in s podprtjem delovnih organizacij. Likovne slike, posebno linorez, so prikaz velike sposobnosti mladih ljudi. Razstava bo kaže preraslata v stalno galerijo, ki bo razstavljala svoja dela učencov iz vse Slovenije.

■ DANDANASNA ŽELEZNICA NI HOTELA ZAOSTAJATI. Prav tako kot pred sto leti so tudi v nedoljih smeli obiskovalci sevnškega tabora polovitven popust za nočivanje v Železnici. Za popust pa je, kot se žalijo v Sevnici, potrebovala nekakra potrdila, da je bilo pred sto leti res tako.

■ ZACETEK DEL NA LISCI. Ker se je nekaj zataknilo pri načrtih konfekcije LISCA na takoj spomladi začela obnavljati Ton-

SEVNŠKI VESTNIK

Končno odstop vodstva turističnega društva

Vzrok so bili spori, ki so nastali pri lanski turistični prireditvi - kresni noči

Ni se zgodilo prvič: Trebje je spet brez turistične.

Mirna: načrti so že naročeni

Z izgradnjo nove osnovne šole na Mirni, ki bo odprta za letošnji občinski praznik, bodo v kraju končno začeli urejati zelo potrebno otroško varstvo. Vrtec bo dobil prostor v zgornjih prostorih stare osnovne šole. V finančnem načrtu je temeljna izobraževalna skupnost namenila 150.000 dinarjev za preureditev teh prostorov. Načrti so že naročeni.

Nič z žago v Trebjem

Mizarska delavnica Trebje je iz več vzrokov prenehala zagati les, tako da ga morajo ljudje voziti na Veliki Loko ali na Mirno. V podjetju pojavljujejo, da bi potrebovali blizu 9 milijonov starin dinarjev, ce bi hoteli žago v Trebjem modernizirati, za kar pa nimajo denarja. Ugotavljajo tudi, da že doseganja zastarela žaga ni bila dovolj izkoriscena in da ves les lahko razšaga žaga v Veliki Loko.

M. L.

ga društva in to ob stalno naraščajočem turističnem prometu. Društvo je 4. junija odstopilo in zahtevalo, naj pristojni v 10 dneh imenujejo komisijo, ki bo prevzela posle. O tem je obveščena tudi Dolenjska turistična zveza.

Dosedanji predsednik turističnega društva inž. Damjan Mlakar pravi naslednje: »Klub dobr volji in prizadevanju posameznikov ter nekaterim uspešnim akcijam društvo ni moglo prav zaživeti, ker ni bilo delično prave pomoči pristojnih ljudi. Njihova pomoč je v zadnjem času, ko je bilo društvo v težavah, ostala le pri besedah.«

Lani je turistično društvo organiziralo največjo prireditve - kresno noč, in prav tak turistična prireditve, ki naj bi postala tradicionalna, je pomenila začetek nazadovanja dela društva. Po tem času so bile seje odbora posvečene spomini, kdo bo plačal nekatere stroške. Da je ironija se vecja: nekatere stvari so po mnenju odbora že vedno ostale nerazčlenene. Kmalu bo kres, Trebje bo, kot kaže, ostalo brez kresne noči in brez turističnega društva. Vprašanje je, kdo bo v prihodnje hotel prevzeti to delo.

M. L.

Cez 600 ljudi se je udeležilo sobotne spominske svečanosti v gozdu Kremenjak, kjer je bila ustanovljena druga gruba odredov ali prva slovenska partizanska brigada. Po uvodni besedi predsednika občinske organizacije ZZB Trebje Janka Ovna (na sliki) je bil svečan govor Franca Komelja, v kulturnem delu programa pa so kot gostje nastopili tudi učenci vajenske šole iz Novega mesta. Naslednji dan je bila svečanost še na Muljavi.

(Foto: M. Legan)

OBČINSKA KONFERENCA ZK O DRUŽBENIH ZEMLJIŠCIH IN RAZVOJU

Lastno proizvodnjo želi kmetijska zadruga nadomestiti s kooperacijsko

Konferenca ZK, ki se ni povsem izoblikovala stališč, v glavnem ni nasprotovala usmeritvi zadruge - Med gosti tudi inž. Židar, član IS

Klub predhodnim razpravam vodstev organizacij, komisij in svetov tudi petkova seja občinske konference Zveze komunistov v Trebnjem ni mogla sprejeti sklepov niti ni povsem izoblikovala stališč o usodi družbenih zemljišč ter o razvoju kmetijstva v občini. Izvleček iz večurne razprave bodo posredovali članom ZK kot osnovo za razpravo na drugih sestankih.

Po poročilu JANEZA MIHEVCA, predsednika komisije za družbeno-ekonomske odnose pri občinskem komiteju ZK, je v obsežni in bogati razpravi sodelovala vrsta udeležencev.

TONE ŽIBERT je pojasnil stališče sekcijske za kmetijstvo in IO SZDL, po katerem je treba oddajanje družbeni zemljišč v kooperacijo zasebnim kmetom temeljite preneti ter zagotoviti večji vpliv kmetov na delo zadruge. AVGUST GREGORCIC je menil, da moramo priznati

napako, ki smo jo naredili s pristno arondacijo, ter kmetom omogočiti, da bodo v sedanjih razmerah lažje napredovali.

ROMAN OGRIN je opozoril na naravn proces združevanja kmetijskih zemljišč v svetu. Dejal je, da je treba povečati zemljiški maksimum, pogrešal pa je jasnejša stališča višjih vodstev. NACE DEZMAN je dejal, da ne smemo vsiljevati zadrugi lastne proizvodnje, s katero ima izgubo, in ne nasprotno, če se več peča z bolj dobonskimi dejavnostmi, na primer s trgovino. Le tako bo zadruga lahko okrepila obrat za kooperacijo s kmeti.

CIRIL PEVEC je pripomnil, da stališča niso uskladena in da po njegovem mnenju zadruga vračati denar predvsem v pospeševanje zasebnega kmetijstva, in ne v druge dejavnosti. Opozoril pa je sledil govor, zborovske recitacije, prireditve pa je spremjal trebanska goðba na pihala. Po prireditvi je bila zabava na Rogljevem vrhu, za dobro razpoloženje pa so skrbeli »Zapravljinčki«.

Direktor zadruge inž. SLAVKO NEMANIC je ponovno pojasnil stališče in namen preusmerjanja lastne družbene proizvodnje v kooperacijsko proizvodnjo. Niti zadružništva niti samoupravljanja si ni mogoče misliti brez denarja, zato je zadruga prisiljena ukvarjati se z bolj dobonskimi dejavnostmi. Ponovno je opozoril na gospodarsko neustalenost in stihijo, ki vedno znova prizadene kmetijstvo.

Poslanec MARJAN JENKO je dejal, da je treba misliti tudi na tovarno za predelavo krompirja. Zato se najbrž ni dobro povsem odpovedati lastni proizvodnji. JANEZ GARTNAR je poudaril, da v Sloveniji nujno potrebujemo jasnejši program razvoja kmetijstva, ter dodal, da ga moti, ker o kmetijstvu razpravljamo največkrat brez kmetov.

JOZE GODNJAVEC je ostro odsodil čakanje ter posmehkanje ukrepov, ko se problemi kmetijstva vlečojo iz leta v leto. LUDVIK GOLOB, sekretar medobčanskega sveta ZK, je navedel nekatere pomislike k oddajanju zemljišč v kooperacijo ter člane konference seznamil z namernimi drugimi dejavnimi organizacijami na Dolenjskem.

V razpravi, katero je vodil IVAN GOLE, je sodeloval tudi član IS SRS inž. MILOVAN ŽIDAR, ki je menil, da morajo delovne organizacije v kmetijstvu ohraniti zemljišča Jedra ter razvijati tudi druge dejavnosti. Zakup družbenih zemljišč ni nasprotoval, opozoril pa je, da mora biti to socialistični zakup, ki ne bo spominjal na nekdanje spolovinarstvo. Več iz njegove razprave objavljamo posebej na 5. strani.

Po večurni razpravi o kmetijstvu so diani konference poslušali še poročila o delu občinskega komiteja ZK ter njegovih komisij in izvolili JANEZA GARTNARJA za člena republike konference ZKS.

M. LEGAN

Danes spet o kmetijstvu

Ker je bil na zadnji seji občinske skupščine odložen odlok o ustanovitvi sklada za pospeševanje kmetijstva, bo danes skupščina o tem se enkrat razpravljala. Na dnevnem redu bodo tudi drugi problemi kmetijstva, o čemer je razpravljala v petek tudi občinska konferenca ZK. Dnevni red današnje seje obsega še: odlok o ustanovitvi sklada za reševanje stanovanjskih zadev udeležencev NOV, odlok o priznavanju, potrditve finančnih načrtov nekaterih skladov in druge.

Dobrnič ne, Podšumberk da

Na več sestankih v tem kraju in okolici so ljudje predlagali, naj katero izmed prevoznih podjetij odpre avtobusno progo, ker solski avtobus ne sme prevažati drugih potnikov razen solskih otrok. Kazalo je že, da bodo »Gorjanci« odprli progo, vendar podjetje zahteva od občine, naj polkriha razliko, ker so cene vozovnic ujemene in bi bila proga ne-rentabilna. Uspešno pa so se končali pogovori s podjetjem »SAP« iz Ljubljane, ki je sklenilo z junijem odpreti avtobusno progo Ljubljana-Zagorica-Podšumberk.

Korita: pritožba zaradi vode

V vasi Korita pri Dobrniču nameravajo zgraditi vodovod, ki bi napajal tudi sosednje naselje Vrbovec. Vaščani prve vasi zatrjujejo, da izvir ne zadostuje za obe vase, in so se tudi pritožili na občinsko skupščino. Zato je potrebno izmeriti količino vode in se odločiti, ce je vode več, kot je potrebno ena vas, se vaščani prve vasi seveda ne bodo mogli upirati, da je ne bi dobila se druga, saj je voda splošna dobra.

Vel. Gaber: niti misli na asfalt

Krajevna skupnost je prevezla v upravljanje cesto Stranje-Vel. Gaber-Bič in začela dobi od občinskega cestnega sklada 11.200 dinarjev. Ker so nekateri ljudje predlagali, naj bi to cesto asfaltirali, je potrebno povedati, da bi ta dela stala 350.000 dinarjev ali toliko, kot ima občinski cestni sklad na voljo za vzdrževanje vseh cest četrtega reda v občini. Torej o asfaltu še ne kaže govoriti, saj je majhna možnost, da bi kako drugače zbrali toliko denarja.

TREBANSKE IVERI

■ KDAJ UREJEN DOSTOP DO ZELEZNISKE POSTAJE? Delovanje projekta todne je znova spomnilo, da je potrebno dimpel urediti dostop do postaje. Neurejena kanalizacija, ki katere se izplačuje celo na Zeleznici, tira po svoje prispeva k poškodbam na nekdanje spolovinarstvo. Kai je z načrtom krajevne skupnosti, ki je že imel predvidena za dela sprasujejo zemljiščarji.

■ CIGANI NA SMETIŠCU. Zeči so preselili trebansko smetišče na Cviblje, se v njegovih okolici zadržuje večje Stanko Čiganc. V bližini pa tudi nova veterinarska postaja in prav gotovo vse to ne spada skupaj. Ljudje opominjajo, vendar se niso spremeni.

■ GRM: NUJNA JE BETON. SKA JAMA. Veterinarska inšpekcijska je ugotovila, da je mrhovišče v Grmu urejeno tako, kot je predvideno s predpisom, da pa bi se betonska jama lahko nadrlala.

TREBANSKE NOVICE

Priprave za razstavo naivcev

Od 28. junija do 10. julija bo v avli osnovne šole v Trebnjem razstava naivnih slikarjev. Tako so sklenili na sestanku odbora tabora naivcev.

Na tej razstavi bodo prikazana dela lanskoga tabora v Trebnjem ter del bogate zbirke zagrebškega novinarja Gerharda Lediča. Med razstavljanjem bo po vsej verjetnosti tudi eden izmed naivcev iz Češkoslovaške. Zadnjih deset dni v avgustu bo v Trebnjem tabor, na katerega bodo povabili večje številne ustvarjalcev.

Letos bodo cilj pohoda Repče

Tudi letos bo v čast dneva borca, 4. julija, občinski odbor ZZB v Trebnjem priredil tradicionalni kontrolno orientacijski pohod za člane borčevskih in drugih organizacij ter društva. Pohod obsega strešanje, poznavanje topografskih znakov in gibanje po azimutu. Letos bo cilj pohoda vas Repče, kjer bodo odprtli spominsko obeležje za kurirsko postajo TV-4, ki je bila leta 1944 v tem naselju.

M. L.

Neprekjeno zaupanje

Slatna konferenca krajevnih skupnosti v Novem mestu je v torku, 10. junija, dopoldne ocenila dejavnost vseh 20 krajevnih skupnosti v lanskem letu. Ugotovila je, da so krajevne skupnosti že postale bolj samostojne pri načrtovanju in urednjevanju načrta, s tem pa so si pridobile zaupanje občanov. Povedal so tudi podatek, da so krajevne skupnosti v zadnjih štirih letih zbrali v same ustvarile 5.077.000 din, kar je nedvomno uspeh. Zaupanje v krajevne skupnosti pa nenehoma raste in nemajna zasluga za to gre tudi slatna konferenca, ki je analizirala njihovo delo ter jih nenehno spodbujala v dejavnost. Konferenca je potrdila zaupanje tudi v svoje vodstvo, tako bo Zvone Perč se nadalje njen predsednik, Ivan Tekstor pa njen tajnik.

Za novomeški šoli že 3,818.000 din

Delavci, uslužbenci, obrtniki, izmetje, upokojenci in drugi občani novomeške krajevne skupnosti so skupaj z delovnimi organizacijami do prvih junijskih dni prispevali za izgradnjo obeh novomeških šol 3,818.000 din, od tega 450.000 din za osnovno šolo v Bršlju.

Za Suho krajino

Predstavniki ODS so skušali s poveljnikom področne vojaške enote polkovnikom Jozetom Nagodetom obiskati Suho krajino. Ogledali so si zelo slabе ceste in mostove na cestah v Suhi krajini. V okviru programa za izboljšavo teh cest, ki ga bo izdelala ODS, bo sodelovala tudi JLA. Kot prva bo prišla na vrsto 4,5 km dolga cesta Hrane Sela-Hinje, s katero bo omogočeno prešolanje otrok s podružnične šole v Seilih-Hinje na osnovni šoli na Prevalah. Ko bo cesta zgrajena, bo potreben samo te kombi za prevoz otrok. (N. N.)

Topničarji SAB spet med nami

Na proslavi 25-letnice I. SAB 15. junija na Jami pri Dvoru bo govoril Jože Boršnar – Pionirji treh šol v soboto po poteh topniške brigade

Ob koncu prihodnjega tedna bo Suha krajina spet sprejela partizane. Tokrat bodo pri njej v gosteh preživeli boret I. slovenske arterijske brigade, enote, ki je bila ustanovljena pred 25 leti v Laščah nad Dvorom.

Slavje ob 25-letnici I. SAB bo v nedeljo, 15. junija, na Jami. O ustanovitvi topniške brigade bo govoril Jože Boršnar, boret pa bodo pozdravili tudi predstavniki novomeške občinske skupščine in krajevne organizacije ZZB NOV Dvor, ki bo ob tej priložnosti razvila svoj prapor. Za udeležence slavja bodo učenci osnovne šole z Dvora pripravili kulturni spored.

Udeleženci proslave bodo priče še enemu veselemu presenečenju. To bo izredno odlikovanja brigadi, ki jo bodo podeliли po posebnem ukazu predsednika SFRJ tovariša Tita.

Kmetijska lekarna?

KZ KRKA namerava osnovati v središču Novega mesta kmetijsko lekarno, v kateri bi prodajali vsa manj ali bolj nevarna kmetijska zaščitna sredstva in zdravila za živino. V dosedanjih pridajah na podeželju bi se naprej prodajali manj nevarne škopiva. V lekarni bi delal strokovnjak, ki bi kmecom svetoval in predpisoval zaščitna sredstva na podlagi posledia, ki bi bile vidne na cvetu in rastlinju, ki bi ga prinesla kmetije. Ta strokovnjak bi pozimi obiskoval posamezna območja in kmetom predaval. Kmetijska lekarna je zelo potrebna tudi zato, ker je zaščitnih sredstev vedno več in ker se iz leta v leto spreminja.

■ NOVO MESTO — Prizelo se je tekmovanje za sindikalno občinsko temiško prvenstvo. V prvem kolu so v glavnem zmagali kandidati za prvo mesto. NOVOTEKS, družbene službe. (N. N.)

Pred osrednjo proslavo bo v soboto, 14. junija, pionirski pohod po poteh I. SAB. S posebnim zadovoljstvom bodo odšli na pohod pionirji pionirskega odreda prevolske šole ki mu je I. SAB pokroviteljica.

Suhokrajinska proslava topniške brigade bo eden najpomembnejših spominskih dogodkov v tem letu v novomeški občini.

Premalo za kredite borcem

Prosilcev je 830. denarja pa 3 milijone

Novomeška občina je dobila 2,48 odstotka ali okoli 3 milijone din republiških sredstev za stanovanjske kredite borcem. Na predlog komisije za zadeve borcov, sekreterata ZZB in upravnega odbora skladja za borce v Novem mestu pa bodo 40 odstotkov te vsote porabili za nakup družbenih stanovanj za borce. Za kredite bo ostalo toれje le okrog 1.800.000 din, za okoli 830 prosilcev pa bi

potrebovali okoli 18,6 milijona din. Ker je denarja očitno manj, kot ga potrebujejo, bodo dobili kredite te najbolj potrebeni borci. Te dni bodo v občinskem odboru ZZB predvideli sredstva za posamezne zadržanja borcov, ta pa bodo napravila razdelilništvo za posamezne — seveda najbolj potrebe — prosilce. Preden bodo prosilci dobili kredite, jih bo obiskala strokovna komisija in jim dala nasvet glede porabe denarja. Merila za delitev kreditov bodo dolžna v odloku, ki ga bo predvidoma že na prvi seji sprejela občinska skupščina v Novem mestu.

Samo 19,1 odstotka računskih dohodkov

V prvem četrletju je bilo uresničenih samo 19,1 odst. prorač. dohodkov namesto 25 odst. Največji zaostanek po odst. uresničenih dohodkov je v kmetijstvu (12,1 odst.) in v obrti (9,4 odst.)endar za to dvoje še ni v celoti opravljena odmara. So razmerno lepo so dodelili dohodki od prispevka od osebnih dohodkov, ki so uresničeni 20,6 odst. Prispevek iz osebnih dohodkov bi bil uresničen v okviru plana, če ne bi večina delovnih organizacij dvignila placi za januar že v decembri leta. Nočen proračunski dohodek ni bil uresničen v okviru plana, izdatki pa so bili uresničeni 18,2 odst.

Občinska skupščina bo na prihodnji seji, ki bo 24. junija, razpravljala o otroškem varstvu. Dolgoletno se sediščenje o otroških vrtec (običajno smo z njim začenjali vsako jaro pred dnevnim ženama) se bliža koncu. Pri načrtovanju novih stanovanjskih soseski vec ne pozabljamo na prostore za otroško varstvo. Vrtec je predviden v Kandiji, vrtec je predviden v Bršlju, v novi soseski Irci vas — Brod in še kje.

Z gradnjo novih osnovnih šol bo v dosedanjih pretehničnih ved prostora in v njih ponovo lahko uredili izvenšolsko varstvo šolskih otrok. Mlade mamice iz obrobnih predelov mesta, ki stanujejo predajo od sedanjih dveh vrtcev, ne bodo več puščale otrok v varstvo sosedom. Ko se bodo vračale z dela, se jim ne bo treba ubadati s šolskimi nalogami otrok in z njihovim učenjem. Solarji bodo na željo staršev ostali v šoli tudi po pouku in se učili tam pod nadzorstvom učiteljev.

Do tega ni več tako daleč, čeprav je morda zaenkrat še slišati kolj pravljica. Program otroškega varstva v občini Novo mesto je izdelan, v njem so upoštevani gradbeni razvoj mesta, rast prebivalstva in vse drugo. Program pripravlja podjetje DOMINVEST.

Ta teden bo stečka razprava o otroškem varstvu na združenih sejih sveta za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti in sveta za zdravstvo. Se letos ali najpozneje spomladi 1970. se bo začela gradnja otroškega vrtca v Kandiji, hkrati z gradnjo nove šole v Bršlju bodo zgrajeni prostori za

Lutke so pregnale dolgčas

Navdušeni mali igralci in gledalci se veselijo vsake nove lutkovne predstave

Na Malem Slatniku med poukom ni dolgčas. V zgodbicah, ki jih pri povedujejo učiteljice, na stopajo tudi prave lutke, ki so jih izdelali otroci sami. Pri delu jim je po magala tud: učiteljica Viša Ščap, ki je že pred leti poskrbela, da so lutke pregnale dolgčas iz učnic. O lutkah in svojih učencih nam je tolje povedala:

Kdaj ste začeli izdelovati lutke?

»Pred petimi leti sem izdelala svojo prvo lutko, majhno dekleico, ki mi je še sedaj pri srebi. Kmalu sem opazila, da otroci radi pomagajo in da se veselijo vsake nove lutke. Od doma so prinašali orodje in krpice, navdušeno so gnetili obraze, jaz pa sem sivila in oblikovala. Tako je nastalo naše malo gledališče, ki je sicer zelo skromno, je pa pridobilo že veliko mladih obiskovalcev.«

Uporabljate lutke tudi pri pouku?

»V nižjih razredih in v malih šoli so lutke najboljši učni pripomoček. Otroci lažje dojamajo bitstvo, se ne dolgočasijo; hkrati s tem si ostrijo

občutek za dobro in lepo, naučijo pa se tudi lepega izražanja.«

Kaj otrokom pomenijo lutke?

»Naši podeželski otroci nimajo prostega časa in lepih igrac. Lutke pa

burajo njihovo otroško domisljijo in so del njihovega sveta. Samo otroške hvaležne oči poglobljajo, pa mi ni nikoli žal, da sem začela izdelovati lutke.«

M. PADOVAN

Tokrat zares za najmlajše!

Občinska skupščina bo 24. junija na seji razpravljala o programu otroškega varstva, ki dokončno rešuje pomemben družbeni problem

Z otroki, predšolskimi ali šolskimi, so težave. Zapostene mamice, ki jih nosijo k sosedom v varstvo ali pa se mučijo z njimi ob knjigah in učenju ter jim najemajo instruktorje, to najbolje vedo. Lahko vas razveselimo: otroškemu varstvu, predšolskemu in šolskemu, se obetajo boljši časi!

izvenšolsko varstvo otrok, še letos bodo preurejeni s sodelovanjem prizadetih podjetij blivši prostori GG v Straži v otroških vrtec.

Del potrebnega denarja se že zbrala na poseben račun pri temeljni izobraževalni skupnosti. Pri DBH je že

oročenih na 2 leti 400.000 din, še dve leti pa bo vsak mesec oročenih po 50.000 din za otroško varstvo. Vsega skupaj bo cez dve leti na voljo bančnih kreditov in oročenih sredstev za 2.640.000 din. S tem denarjem bo mogoče pri republiški skupnosti za otroško varstvo dobiti soudeležbo. Da bi lahko začeli z nekaterimi gradnjami že letos in prihodnje leto, pa bo dala banka za ta čas premostitvene kredite.

M. J.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN PRODUKTIVNOST DELA, Novo mesto

ULICA TALCEV 3, telefon 21-319

vabil

k vpisu interesente, ki žele študirati v šolskem letu 1969/70 v sledenih šolah:

A) VISJE SOLE — oddelki izrednih slušateljev:

- Višja ekonomsko komercialna šola Maribor
- Višja pravna šola Maribor
- Višja tehnička šola Maribor, oddelki za strojništvo, elektrotehniko, gradbeništvo, kemijo in tekstilno tehnologijo
- Pedagoška akademija Ljubljana, oddelki za razredni pouk

B) SREDNJE SOLE — oddelki za zaposlene

- Tehnička šola strojne stroke Ljubljana (4 leta)
- Tehnička šola lesno-industrijske stroke Ljubljana (4 leta) — redni oddelki
- Delovodsko šolo kovinske stroke Ljubljana (2 leti)
- Poklicna administrativna šola Ljubljana (2 leti)

C) OSNOVNA ŠOLA — oddelki za zaposlene

5., 6., 7. in 8. razred

D) TEČAJI TUJIH JEZIKOV PO AV METODI

Nemški jezik: 1., 2., 3., 4. in 5. stopnja

Angleški jezik: 1., 2., 3., 4. in 5. stopnja

Vsaka stopnja obsega 100 učnih ur. Kandidat lahko v enem šolskem letu absolviira dve stopnji.

Glede študijskih pogojev in vpisa se obračajte osebno, pisorno ali po telefonu na zavod.

Prijave za študij sprejemamo do 1. avgusta t. l.

Slika nam kaže vhod v zgodovinsko jedro Novega mesta, kot ga je gledal misčan ali popotnik pred obnovo sodenjih Vrat, ko je odhalil iz mesta. Na tevi strani je postopek nekdanje gostilne »Na vrati« in po svoji stavbi zgodovini sega najstarejše obdobje mesta, v čas, ko so ga utrjevali z obsejem in obrambnimi stolpi. Pri delu obnovi hiše v letih 1951/52 so bili v zgodovini hiše najdeni sledovi starih malih okenskih lin in prvotni vhod z gotiskim portalom (danes vhod je Hladišnikova ulica). Ker pa je bil prvotni portali že v zelo slabem stanju, so originali sprevajeni v muzej, nato pa ga primeni iz takrat je porušene grajske kapel.

na Hmeljnici. Prav tako je bil v steni ob Hladišnikovi ulici videti valjan grški okenski okvir, primesen prav tako z Hmeljnico. Na desni strani Vrat je nekdanje postopek okrajnega sodišča. Hša je bila zidana v začetku 19. stoletja, zgradila pa jo je takratni novomeški trgovec Jacomini, kot imo kaže, priseljene iz sosednjih, verjetno severnoitalijanskih krajev. Ob regulaciji cestnika 1932 je bila hiša v preteklem delu porušena. Del njen zadnje stene je postal fasada novoustreljene stavbe Strošiške knjižnice, del neporušene hiše pa je bil preurejen v spominško vrto, posvečeno v osvobodilni vojni padlim Novomeščanom.

Ljudje vedo, kdaj rečejo da!

Deto v krajevni skupnosti Šmarjetna se je v zadnjem letu močno razmehnilo. Ljudi je spodbudilo k večji dejavnosti hitrejše reševanje nekatereih problemov, za katere se do pred kratkim nihče ni zavzel. Sedaj, ko so občani na referendumu odločno podprli program krajevne skupnosti, je krenilo se na bolje. Nekaj več o sarem delu KS Šmarjetna je povedal njen predsednik Franc Medle.

— Zakaj je referendum uspel?

— Ljudje vedo, da brez nove sole v Šmarjetni napredka ne bo, zato so se odločili prispeti poseben delež k ureditvi in izgradnji stavbe.

— Kaj menite o delu družbenih organizacij v Šmarjetni?

— Delajo ginalci in krajevna skupnost, ostalo pa zavtarja.

— Kdo pa naj bi poveval in usmerjal delo družbenih organizacij?

— V prvi vrsti Socialistična zvezda.

— Kaj je letos osnova naloga KS?

— Napeljava vodovoda do vasi Sela, adaptacija dvorane in pričetek gradnje nove sole.

— Kaj pa za naprej?

— Razmisljamo o asfaltiranju ceste od Šmarjetke Toplje do Zbir.

— Kateri je najtežji problem?

— Ze datj časa posta, ki je nočemo izgubiti! Imaamo slabe izkušnje iz preteklosti s kmetijsko zadrugo, zato se bojimo, da se praksa spet ponovi. V Šmarjetni naj posta ostane, v Toplji pa si naj uredijo svoje zamisli po svojemu.

S. DOKL

NAGELJNI ZA KRVODAJALCE — Na občinski proslavi v čast dneva krvodajalcev, ki je bila v Novem mestu 3. junija, so najprizadvejšim krvodajalcem izročili značke in diplome. Predsednik komisije za krvodajalstvo pri občinskem odboru RK Novo mesto Danilo Kovačič (na sliki) izroča priznanja. Akademija je bila lepo pripravljena, dvorana pa je bila izjemoma spet enkrat polna

(Foto: S. Dokl)

KZ za mleko in teleta

Kmetijska zadruga KRKA išče rešitev v izboljšanju osnovne črde goved, v proizvodnji mleka in v teletih za pitanje iz domače črde

V času, ko obupujemo nad kmetijstvom in koljub poplavljati besed, razprav in resolutij Še vedno ni prave rešitve, je prijetno slišati o načrtih, ki so trezni in dolgoročni. Takšna ugotovitev velja za kmetijsko zadrugo KRKA Novo mesto, ki Še vedno išče rešitev v kmetijski proizvodnji.

Razvijati nameravajo kooperacijsko proizvodnjo mleka in telet. V ta namen bo zadruga potrebovala nekaj sto dobrih krav. Te krave bodo dali kmetom v kooperacijsko rejo. Na območju zadruge je že več kmetov, ki so pripravljeni vzeti v rejo 5 do 10 krav. Seveda bo treba v več primerih kmetom omogočiti preureditev njihovih hlevov.

S kooperacijsko rejo dobrej krav bodo v zadrugi dosegli več namenov: izboljšala se bosta količina in kvalita mleka, vrni tega pa tudi kakovost osnovne črde goved.

Čez Smuko na Smuk

Zgodilo se je na medobčinskem pohodu mladi in v počasnitve 50-letnice ZKJ in SKOJ. JLA se je obvezala prispeti golaž za udeležence, ki so se zbrali v nedeljo, 1. junija, na Smuku nad Semičem. V vojaški kuhinji v Bršlju pa so zamešali semiški Smuk s Smuko v Suhi krajini in menili, da je zato nesprejemljivo voziti golaž čez Semič, kot je bilo naročeno soferji...

Prepričali so ga, naj podeli golaž na Smuko v Suhi krajini kar čez Dvor, ker ga bodo ljudje sicer jedli mrslega. Zgodilo pa se je, da je golaž prav zato prišel z dveurno zamudo in so ga ljudje res jedli shlašnjega...

M. J.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

3. junija so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Albin Kacin, Ana Mikel in Ivan Fograjc, član splošne bolnične Novo mesto; Marjan Kacin, delavec v Regerje vasi; Anton Marolt, delavec v Stranske vasi; Anton Zoran, Jože Bele in Ljubo Rabič, član IMV Novo mesto; Atoje Avbar, član kmetijskega kombinata Zalec; Alojz Seljak, Vlado Cizelj, Mihael Duh, Franc Florjančič, Anton Copić, Slavko Strehovec, Alojz Veselič, Milan Jannikar, Jože Gricar, Roman Tomšič, Ivan Zidarič, Slavko Kozjak, Branko Penca, Vlislava Petrič, Franc Siejkovec in Tone Zeilinger, član Pionirja, Novo mesto; Pavol Golob, član zavarovalnice »Savas«, Novo mesto; Edi Lesjak, upokojenc v Novem mestu; Marija Dragan, gospodinja z Golobinjek; Drago Brule, Franc Pižmoht, Dženan Kmet, Slavko Pavlin, Julian Zoran, Franc Kisavec, Karel Zulek in Janez Golob, učenci poklicne kovinske šole Novo mesto; Martin Berc, delavec v Regerje vasi; Janez Gazvoda, član Opremaleesa, Gotna vas; Milan Zakrajsek, direktor kmetijske sole Grm.

5. junija pa so darovali kri: Pavla Vidmar, članica GG Novo mesto; Ignac Strašnar, član Elektrotehničnega podjetja, Novo mesto; Janez Smrke, član Keramike, Novo mesto; dr. Dragan Zatežič, član zdravstvenega doma Novo mesto; Anton Pavlin, član Kovinarja, Novo mesto.

urejeni pa bodo tudi pločniki na odseku od Osolnikove gostilne do železniškega prehoda v Bršlju.

V avgustu in v septembetu: ureditev pločnikov in asfaltiranje Trdinove ceste do križišča z Gubčeve, asfaltiranje Gubčeve ulice in makadamska ureditev Kolarjeve ulice.

Ta dela bodo opravljena od 10. 8. do 30. 9.

V oktobru, od 1. do 15. ureditev križišča pri Petrolovi črpalki z zaviralnimi pašami v morebitna postavitev semaforjev.

V načrtu je tudi ureditev Kristanove ulice in ulice Nad mlini. Z razširitevijo in deino prestavitevijo Kristanove ulice, asfaltiranjem ter urejanjem pločnikov na njej bo mogoče začeti še takrat, ko bodo končana dela na ulici Nad mlini od Partizanske ceste do naselja Nad mlini. Ta dela bi morala biti končana v avgustu letos.

Ce bo vreme vseskozi lepo, bo treba poštano poprijeti, da bodo vsa našeta dela opravljena v rokih.

Koliko je Ciganov?

V novomeški občini je bilo 1961. leta 350 Ciganov, tri leta kasneje 251, letos pa jih je stalno prijavljenih 266.

Pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje čaka na delo 17 Ciganov.

17 družin je ostalo...

Ko je bil referent za ciganska vprašanja pri novomeški občini še LJUBO MILOŠEVIĆ, se je v pol-drugem letu, ko je skrbel za Cigane, precej naredilo. V tem času so razselili 18 družin, pod kotor pa je ušla nazaj samo ena.

V razgovoru o Ciganh je Ljubo Milošević povedal naslednje:

»Zgremo je, da so ciganski referenti prenesli na Center za socialno delo. S tem so razrednotili vse dotedanja prizadevanja, kajti brez političnega prisiska se ne da narediti nic. Ce bi vsako leto namenili za te potrebe 100 tisoč din, je rešitev pričakovati najkasneje v 6 letih, razumljivo ob močni podprtosti občine, republike, občinskih in krajevnih političnih organizacij. Z enim delavcem in brez podpore pa je škoda pričakovati, da bo kdaj bolje.«

IZ NOVOMEŠKEGA PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Zlata Kramar iz Regerje vasi — Edvard, Ana Vrančič iz Slame vasi — Vesna, Pepca Starčič iz Hrastne — Amico, Pepca Nose iz Gabrja — Slavko, Marija Turk iz Zajecega vrha — Amico, Ana Osterstar iz Matja — Lenka, Justina Udrošič iz Deliščne vasi — Boštjan, Majda Postrevec iz Dobrave — Natalijo, Ana Zoran iz Šmarjetke — Barbora, Ana Peskar iz Smavca — Mileno, Marica Starčinčič iz Obrhka — Dragico, Ježica Hudoklin z Vrha pri Sentjernej — Roberta, Marija Senica iz Dolnjega Kota — Mileno, Ivana Pust z Jugorja — Branka, Justina Pongeršič iz Dolnje Radulje — deklico, Ana Planjan iz Vinje vasi — deklica Ana Fuzina z Hrasta — deklico in Milena Hočvar z Vrha pri Krišu — deklica.

Novomeška kronika

■ POTOKLUB, ki je pred leti postal neseto laskavli prizor, je zadnja leta nekoliko nazadlo val. Še vedno stoji 25 članov, med njimi pa je zelo malo mladih ljudi. Vodstvo Potokluba je telo nekakšno pozitivno dejavnost in je tako sklicalo dvakrat zaporedoma občna zborna, vendar sta zaradi slabe učinkovitosti članov propadla. Novomeški amaterji, ljubitelji lepe fotografije, so včasih razširjavali tudi na republikanskih in evropskih razstavah fotoumetnic, zadnje leto pa sploh niso razstavljali. Čarino je, da se mladina, ki pogosto toči, da v prostem času nima potrebnih zábave, ne navduši na fotografiranje, ki nudi danas najem očetu prav gotovo svojevrstni užitek.

■ OSNOVNA ORGANIZACIJA GLUHIN je organizirala za svoje člane dvodnevni izlet v Avstrijo. Iz Novega mesta bodo odpotovali 14. junija z avtobusom, ogledati pa si bodo Gorenjsko, obiskali Celovec, Beljak in Gospo Sveto in se vratali 15. junija zvečer. Za ta izlet so posamezniki prisporali le 70 din.

■ NOVOMESKI SOLARJI so se vrnili v nedeljo prepolni vltov iz Bihača, kjer so bili gestje bihaških pionirjev. Ta lepi izlet je bil posebna nagrada dnevu razredno novomeške osnovne šole »Kajja Rupena«, ki sta se med solskim letom odlikovala po uspehu v vedenju. Mladi Novomeščani so si ogledali Bihać, srednjovečni grad Ostrošac in Pitvice, Domov

so prinesli tudi cel kup prizand za zmago v najuspešnejših sportnih paragonih nad hibiskimi vrstniki.

■ SLABA UDELEŽBA, ki krona zastavlja čase včelinjne sezontov, je bila kriva, da je bila preosrena seja predsednika občinske konference ZMS, ki je bila namenjena pogovoru o mladinskem prestopništvu. Ker bi bilo ta problem treba reševati v širšem krogu občinskih delavcev, sodnikov in županov, ki delajo v mladino, je pravljiv napoved razumljivo, da se je vabiljeni predstavniki niso udeležili. Treba je namreč poudariti, da o mladini pogosto govorijo ogončeni, ko pa it je treba pomagati, nam zmanjka časa.

■ IZLOŽBA V MLADINSKI KNIGI je te dni posvečena Z. Zeleni, slovenskemu spominskemu gradivu in razstavi, ki je bila razstavljena v mladine in mladčanov v Slunj, Čačini, Vrgin mosta, Glince in Veliki Kladuši.

■ BRSLINCANI bodo morali tudi v prihodnje vstopati na mednarodne avtobuse na glavni postaji v Novem mestu. Pri podjetju »Gorjanci« smo izvedeli, da so mednarodna postaja tudi drugje redkejša in da bi avtobusi načrtovani v Bršlju v tredbo novega zákona o prevozu potnikov samo na sedežih ne bila umestna, saj bi potni avtobusi vnesli mimo čakanjodih potnikov.

■ RODILA JE: Marija Jakšić

v Kotarjeve 4 — Jasno.

Rešitev: 15,085.043!

Ali je raznih kvizov, nagradnih ugank in podobnih »orehov« res že toliko, da jim bralci časnikov, časopisov in revij niso več kos, ali pa je bila uganka našega lista tokrat le prezahtevna?

Na uganko, ki smo jo razpisali 22. maja pod naslovom »ALI UGANETE?«, smo do 6. junija dobili 141 odgovorov (malo, kajne?). V ponedeljek, 9. junija, je komisija, v kateri so bili naša dolgoletna naročnika dr. Božo Oblak in Greti Vrhovnik iz Novega mesta ter predstavnik lista, iz dokumentov uprave ugotovila:

v 999 tednih, to je od 17. februarja 1960 do vključno 15. maja 1969, je izšlo 15,085.043 izvodov DOLENJSKEGA LISTA.

Za najboljše rešitve uganke bodo prejeli naslednji naši bralci in naročniki razpisane nagrade:

1. nagrada — 100 din prejme Darja Rupnik, Šekova 32, Kočevje (njen odgovor: DL je tiskal 15,077.248 izvodov);

2. nagrada — 50 din prejme Matičič Tešar, Novo mesto, Črnivec 16 (njegov odgovor: DL je tiskal 15,098.400 izv.);

3. nagrada po 10 din pa dobitjo: Borisl Debelak, Krmelj 65; Frida Vidmar, Novo mesto, Trdinova 4; Franc Dragun, V. P. Vipava; Viktor Kralj, Selska gora 9, p. Mirna, Marko Kocjan, Brezovica 24, p. Mirna; Ivanka Karpluk, Novo mesto, Nad mlini (vrstne hiše); Niko Trata Rakovnik 21, p. Sentjur; Jože Kastelic, Trebnje 98; Marija Rupnik, Šekova 32, Kočevje; Alfonz Tratar, Ra-

kovnik 21, p. Seniupert; Marja Klemencič, Trebnje 86; Justina Blažič, Novo mesto, Vrhovčeva 5; Franjo Semčar, Brezice, Vodnikova 12; Vida Lindič, Novo mesto, Vrhovčeva 5; Julij Rupnik, Šekova 32, Kočevje; Jože Gliha, Irča vas 68, p. Novo mesto; Jurij Fras, Brezice, Barutov Milavec 8/a, in Franc Urbančič, Gor. Straža 33, p. Straža.

Nagrade smo danes poslali po pošti.

In če vas zanima še mnoge članov komisije: vsem tistim bralecem in naročnikom, ki so uganili in napisali, da je domači tednik v 999 tednih tiskal svojih izvodov med 14 in 16 milijoni, je treba določiti, saj so se vsi kar, lepo približali resnični številki! Torej: vsem še prizrčne čestitke in lep pozdrav!

UPRAVA DL

LABOD,
tovarna perila.
Novo mesto,
obvešča, da bo
JAVNA LICITACIJA
za prodajo
tovornega vozila
»Fiat« 615 D —
1,5 t (nevozen)
20. 6. 1969 ob 8. uri na
dvorišču podjetja.

Pravico licitiranja imajo vse gospodarske in društvene organizacije, kot tudi zasebne osebe.
Interesi morajo predložiti pooblaštilo organizacije, zasebniki pa položiti 500 din pologa.

POMAGAJ SI SAM
IN **UNIOR**
TI BO POMAGAL

SOBOSLIKARSTVO
IN PLESKARSTVO
Ivan Bobić,
Irča vas 65
NOVO MESTO.

sprejme
VEČ UČENCEV.
za sobostikarsko in pleskarsko stroko.
Plača po dogovoru.

GRADBENO OBRTNO PODJETJE NOVO MESTO

bo prodalo

NA JAVNI LICITACIJI

naslednja osnovna sredstva:

1. kamionet IMV Kurir z generalno obnovljenim motorjem
2. stroj za izdelavo betonskih votlakov — debeline 25 cm, kompleten, z deščicami
3. betonski mešalec Progres, 150-litrski, z elektromotorjem.

Licitacija bo v ponedeljek, 16. junija, ob 10. uri dopoldne na upravi podjetja v Novem mestu, Germova 4.

Sušili bodo drugače

Kmetija Jožeta Jermana iz Pijavic bo prva imela naprave za dosuševanje živinske krme

Za spravilo živinske krme naslednji dan. Ce bo delovalo vse tako, kot je predvideno, bo Jerman kmalu dobil posnemalce.

VRATA
OKNA
POLKNA
NA
ribnica KREDIT

Zaradi nezasenčenih luči v jarek

Todor Krajc iz Brezce se je 20. maja popoldne peljal z osebnim avtomobilom in Brezce proti Čatežu. Pred Čatežem je prvič napotil neznani voznik osebnega avtomobila, ki pred srečanjem ni zasenčil dolgih luči. Krajc je zaradi tega zavzel v 60 cm globok jarek in opazil občestni zid ter se pri tem poškodoval. Na osebnem avtomobilu je skode za okrog 4.000 din.

Skopice: avtomobil razneslo zračnico

25. maja popoldne je osebni avtomobil, ki ga je vozil Grk Kallop Prangalakis, na avtomobilski cesti pri Skopicas razneslo zračnico. Ko je pripeljal naproti neki avtomobil, je zavil na desno in zapeljal po nastru na njivo. Voznik ju njegova žena sta bila ranjena, škoda pa so ocenili na 3000 din.

Podhosta: zadel očeta in sina

25. maja popoldne je Ljubljana Stanislav Pernek z osebnim avtomobilom v Podhosti prehitel Daniela Povšeta in njegovega 3-letnega sina v hipo, ko je prisil naproti neki vozilo. Pernek je zadel Povšeta in ga z njegovim sinom vred pahnil z ceste, pri čemer sta se obe ranila.

Pogovor z zdravnikom

Veselo na pot za volanom

3. Občasni bolnik

Voznik, ki je v staležu bolnih, ne spada za volan. Prav čudino je, da kdo, ki ni sposoben za redno delo v tovarni, v podjetju ali pisarni, misli, da lahko vozi motorno vozilo. Večkrat opazimo celo voznike z mavezem na roki ali na nogi, ki se veselo pripeljejo k zdravniku na pregled ali kamorkoli po svojih opravkih. Ko jih zdravnik opomni, da niso sposobni za vožnjo, se prav čudijo, zakaj neki ne, češ saj kar dobro vozi. Morda jih mavez malo ovira, pa vendar ne hudo, kje pa. Pa še čas imajo sedaj, ko niso sposobni za delo! Če imajo srečo, se ne zgodi nič. Največkrat pa sreča nimajo in potem se strašno čudijo, da se jim je pripeljal nesreča. Podobno velja tudi za druge voznike. Bolnik z okvaro srca, z boležnjo ledvic, z visokim krvnim pritiskom, z živčnimi motnjami, s sladkorino boleznjijo in tako naprej ne more voziti motornega vozila, dokler je bolan. Pa tudi z zobobolom ne in z bolečinami v krizu ne, pa ne z angino in s prehladnimi boleznimi, ko kašja in ima vročino, skratka ne, če je bolan. Človek je bolan vedno ves, cel, čeprav je bolezen le na enem organu ali poškodbale na enem delu telesa! Človek je sestavljen iz telesnosti in duševnosti, pa se zato odraža njegova bolezen ali poškodba v njegovem duševnem stanju in v vsem telesu. Nekatere bolezni so združene z vročino, takrat je jasno, kako je to. Sele potem, ko je bolnik ozdravel in mu zdravnik dovolil, da lahko spet vozi, sme za volan. Zanesljiv je nimmer predpis, s katerim bi začasno odvezeli voznisko dovoljenje bolnikom, dokler so bolni ali poškodovani. To je odvisno od samih voznikov, njihove obče zavesti in poštenosti ter samokritičnosti. Sicer pa pomeni voznja, če si bolan ali poškodovan, vsaj prečenjanje svojih moči, če ne nepoučenost, zavestno tegaganja ali pa celo namerno brezvestnost!

4. Učinek zdravil

Zivimo v času strahotne potrošnje praškov in tablet vseh vrst. Pri nekaterih državljanih je že postal prav navada, da brez tablet ne morejo več živeti. Za vsak glavoboliek ali drugo bolečinico jemljejo zdravila, ki jih sicer zdravnik ne predpiše, se pa dobre v lekarnah brez recepta. To so največkrat cofagol, amcophen, pitavodon, optridon, phaenalgol, kombinirani praški in podobno. Ne glede na to, da že sama navada jemanja tablet in praškov kar naprej in nekontrolirano vpliva na zdravje pozitivno, ker pocasi zastruplja organizem, posebno možgane, opozarjam na to, da vsa ta sredstva proti bolečinam in tudi pomirjevalna sredstva ne gredo skupaj z alkoholom. Učinek alkohola se namreč s temi zdravili ne sešteva, ampak množi, kar pomeni, da je tak voznik prej pijan in posledica je karambol. Reagiranje živčevja je počasnejša in nesreča je tu. Torej nedvomna tabletomanija in neznanje.

Teh nekaj dejstev, ki jih omenjam, naj bo opozorilo voznikom motornih vozil, ko gredo na vožnjo. V trenutku, ko vozilo krene na pot, se vkti v premet, ki vsak trenutek spreminja svojo naravo in daje nešteto prililk za nesrečo. V glavnem je dogajanje na cesti odvisno od voznikov, in če ti vožijo normalno in previdno in če so večji promet, se promet odvija brez težav. Vsak voznik mora zase vedeti, kaj zmore in česa je sposoben, pa tudi česa ne zmore in česa ni sposoben. Poskusimo torej vse, da bo nesreč čim manj!

Dr. BOŽO OBLAK

21
»Ali se vam ne zdi, da je baronova plemiška beseda boljša od naše, ki mi plemiška?« se je obrnila proti Gražjarju, ki je tudi primaknil stol k pedti. Matija jo je resno pogledal.

»Na vsak način je v današnjih časih bolj tehtna, nego je naša.«

Slušnila je ustne in postrani pogledala na jedarja, ki je v kotu pred ognjiščem razpihaval žerjavico, da skuha čaj.

»In kako mislite vi o tem, gospod mojster?« je vprašala jedarja.

Mož je varoval svoje mogočno telo in se obrnil.

»Tako mislim, da je beseda vsakega človeka toliko vredna, kolikor jo čeni on sam.«

»Izvrstno!« je plosknil komornik Mihec z rokama.

...

Sodni pristav Dominik Kopriva je komaj stopil v pisarno — v predobje mogočnega gospoda mestnega sodnika Jurija Tolminca, ko se odpre vrata sosedne predsobe in visokostno vstopi še mogočnejši gospod od samega sodnika: gospod sluga.

»Gospod sodnik jih že več nego pol ure pričakujejo.«

»O, hud...! kaj pa hoče navsezgodaj?«

Bilo pa je že pol dobre ure po pričetku uradnih ur.

Sluga — visokosten skomig z rameni in tovarisko skrivnostno:

»Gospod baron Valvasor so pri njih.«

»Gospod baron Valvasor so pri njih.«

»Ne, oni z Bogenšperka.«

...

Sodni pristav Dominik Kopriva je komaj stopil v pisarno — v predobje mogočnega gospoda mestnega sodnika Jurija Tolminca, ko se odpre vrata sosedne predsobe in visokostno vstopi še mogočnejši gospod od samega sodnika: gospod sluga.

»Gospod sodnik jih že več nego pol ure pričakujejo.«

»O, hud...! kaj pa hoče navsezgodaj?«

Bilo pa je že pol dobre ure po pričetku uradnih ur.

Sluga — visokosten skomig z rameni in tovarisko skrivnostno:

»Gospod baron Valvasor so pri njih.«

»Ne, oni z Bogenšperka.«

...

Sodni pristav Dominik Kopriva je komaj stopil v pisarno — v predobje mogočnega gospoda mestnega sodnika Jurija Tolminca, ko se odpre vrata sosedne predsobe in visokostno vstopi še mogočnejši gospod od samega sodnika: gospod sluga.

»Gospod sodnik jih že več nego pol ure pričakujejo.«

»O, hud...! kaj pa hoče navsezgodaj?«

Bilo pa je že pol dobre ure po pričetku uradnih ur.

Sluga — visokosten skomig z rameni in tovarisko skrivnostno:

»Gospod baron Valvasor so pri njih.«

»Ne, oni z Bogenšperka.«

...

Sodni pristav Dominik Kopriva je komaj stopil v pisarno — v predobje mogočnega gospoda mestnega sodnika Jurija Tolminca, ko se odpre vrata sosedne predsobe in visokostno vstopi še mogočnejši gospod od samega sodnika: gospod sluga.

»Gospod sodnik jih že več nego pol ure pričakujejo.«

»O, hud...! kaj pa hoče navsezgodaj?«

Bilo pa je že pol dobre ure po pričetku uradnih ur.

Sluga — visokosten skomig z rameni in tovarisko skrivnostno:

»Gospod baron Valvasor so pri njih.«

»Ne, oni z Bogenšperka.«

...

Sodni pristav Dominik Kopriva je komaj stopil v pisarno — v predobje mogočnega gospoda mestnega sodnika Jurija Tolminca, ko se odpre vrata sosedne predsobe in visokostno vstopi še mogočnejši gospod od samega sodnika: gospod sluga.

»Gospod sodnik jih že več nego pol ure pričakujejo.«

»O, hud...! kaj pa hoče navsezgodaj?«

Bilo pa je že pol dobre ure po pričetku uradnih ur.

Sluga — visokosten skomig z rameni in tovarisko skrivnostno:

»Gospod baron Valvasor so pri njih.«

»Ne, oni z Bogenšperka.«

...

Sodni pristav Dominik Kopriva je komaj stopil v pisarno — v predobje mogočnega gospoda mestnega

BESEDE... BESEDE...

— Ljubim te! — sem
ji reklo.

— Prozateno, — je od-
govorila. — Najdi kakšne
bolje, nove besede.

— S čim pa naj zame-
njam ti dve besedi: ljub-
im te? Sač te zares ljubi-
m!

— Trapasto, — je rekla.
Ljubezen mora porajati
nove besede.

— Le zakaj jih jaz ne
morem roditi?

— To se pravi, da me
ne ljubiš, kakor bi me
moral. Primitivni, stan-
dardni slovar! V eni mi-
nati ti lahko naštejem vso
to zbirko besed: »dra-
ga moja«, »ljubljena«, »ljub-
ljiv«, »zaljubljena«, »zob-
južem«, »zblaznel bom«,
»nikogar si ne želim, le te-
be«, »ti si najlepšas, nik-
mor ne morem brez tebe«,
»ti si moje življenje«, »sa-
pe mi zmanjkuje, mislim
le nate, sanjarim o tem,
da bi te čimprej videl, da
te bom objel, poljubil,
tvoj, samo tvoj...« In
zdaj, če hočeš, je res že
zadnji čas, da greš.

— Ne vem, — sem re-
kel. — V mojem besednjaku
res ni drugih besed.

Govorim tisto, kar mislim,
in kar čutim. Drugih be-
sed ne poznam. Ampak
ljubim te, prisegam ti, da
te ljubim!

— No, zdaj si dodal se
»prisegam«, — je rekla in
zgrbančila čelo. — Ogab-
no! Prosim, pojdi!

In odšel sem. Kaj pa
sem drugega hotel, ko ni-
sem vedel za druge besede,
izmedijati pa si nisem marjal.

Odšel sem in ni me bilo

ves mesec. Cez mesec dni
sem prejel njeno pismo!

Pisala mi je:
»Dragi moj! Začujibeni!
Ljubim te, obožujem,
zblaznela bom! Kam si iz-
ginil? Ne morem se umiri-
ti! Ti si najboljše bitje na
tem svetu! Prisegam ti, ne
zeltim si nikogar, samo te-
be! Ne morem živeti brez
tebe, sape mi zmanjkuje
o misli nate, sanjarim o
tem, da bi te čimprej vi-
dela, objela, poljubila! Two-
ja, samo twoja Tanja!«

Odhitel sem k njej, in...
ali je potrebno, da nadal-
jujem zgodbo?

OKROGLE

Istega leta kot Bernard Shaw je začel oznemirjava-
ti konservativno družbo tudi Oscar Wilde, pisatelj in
pesnik in dramatik.

Ko se je vrnil s potovanja po Združenih državah, so ga vprašali, ce je
imel velik uspeh.

»Uspeh sploh ni prava

beseda. Moral sem imeti
tri tajnike, ki niso delati
drugega, kot odgovarjali
na pisma oboževalk, ki so
želete dobiti koder mojih
las.«

Novinar je nejeverno
vprašal:

»Tri tajnike? Kaj ni mo-
gel eden vsega opraviti?«

»Nemogoče! Tako hitro
ne rastejo lasje niti naj-
boljšemu tajniku.«

*

Wilde se je odločil, da
bo prisostvoval krstni
dramski predstavi bežne-
ga znanca. V njegovi loži
je sedel tudi avtor. Wilde
ni ne po prvem ne po dru-
gemu dejanju rekel nobene
besede. Nato se je av-
tor opogumil in ga vpra-
šal, kako mu stvar ugoja.
Veliki pisatelj je zamis-
ljeno dejal:

»Zunaj mora strašno de-
zavati.«

»Zakaj?«

»Ker noče nihče oditi.«

*

Angleško pisateljico Ma-
rie Corelli so vprašali:
»Zakaj se pravzaprav
ne omožite?«

Začudila se je:

»Da bi se omožila? —
Domu imam psa, ki zju-
traj zarenci name, papigo,
ki se ves dan dere, in mak-
ko, ki se vsako noč pozno
in tiko priplazi domov.
Cemu mi bo potem takem
še mož?«

Nikar ne klečite na vratih, le naprej, pridite, pridite!

Našli so nekega petičnika, napisali me-
nico, kupili pohištvo iz orehovine in ome-
jili jedilnik tako, da je smel Strömbom
do nadaljnje hoditi v gostilno, da bi nje-
gova prebava zaradi pomankljivega obra-
tovanja popelnoma ne zastala.

Zato pa je bilo vellikemu ogledalu tete

Luize v zadoščenje, da je odsvitalo okoli-
co, ki je je bilo vredno.

Naj se pripovedujem, kako so pisali

nove menice in kako so tudi ostale sobe

tako opremili, da se je prilegal salonu?

Naj razkladam, kako so stradali in lagali

in si izposojali, da so lahko sprejemali

goste, kajti kaj velja še tako eleganten

dom, če zanj nihče ne ve?

Ne, gotovo bo zadostovalo, če omenimo,

da je mamica videla na svoj rojstni dan,

kako je stal Strömbom v jedilnici za og-
rom jedilne omare in poljubjal preko
zupanovo guvernant. Tega ni mogla vi-
deti naravnost, pač pa nesrečnika nista
upoštevala, da ju lahko vidi v lepem ogle-
dalu tete Luize.

In potem so bili vsi, prav vsi prepriča-
ni, da so Strömbomovi obogateli.

Davčna komisija je Strömbomom
dvojno navila davke.

Duhovnik ga je prišel prosit, naj vpiše
petindvajset kron za graditev gospodinjs-
kih sol, namenjenih polodrasil hčeram
ljudožercev. Kuharica je zaradi prepogo-
stih obiskov zahtevala, da ji zvišajo plačo.

Stari stric Janez, ki ni imel otrok, je
napisal: »Ker sem z zadovoljstvom opazil,

da si se pririnil do izredno donosnega
položaja, tako da je tvoj dom med najod-
ličnejšimi v mestu, sem včeraj spremenil
svojo oporočko v prid skladu za nagrade
zvestim gospodinjskim pomočnicam.«

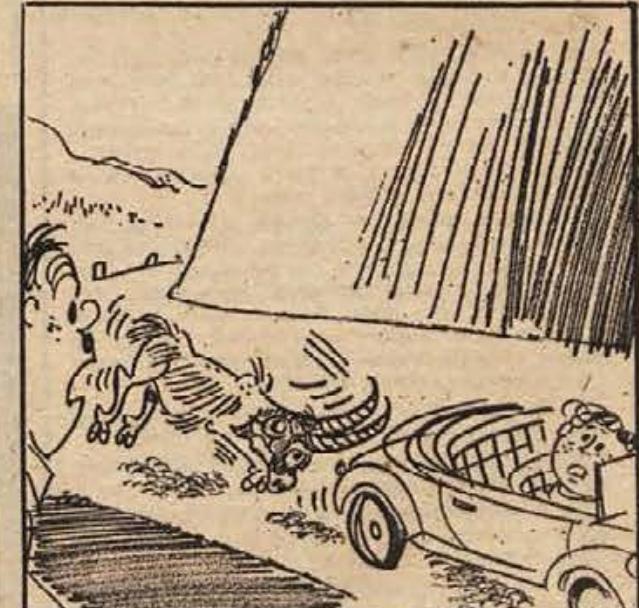
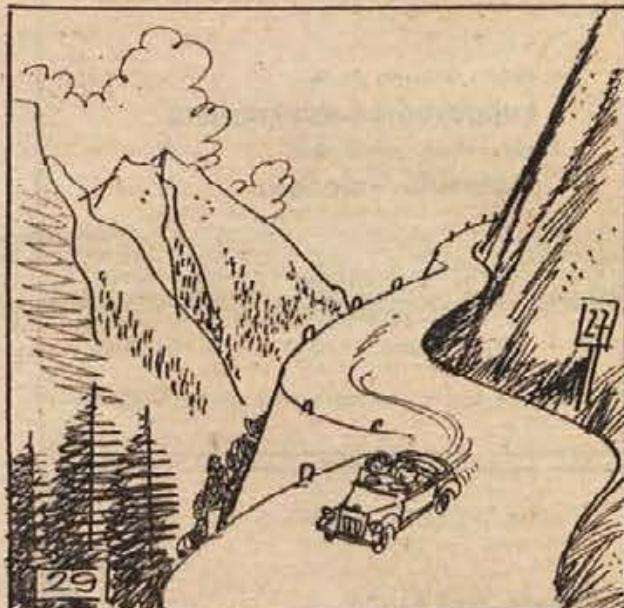
Naposled je Strömbom sijajno ban-
krotiral. Vso gospočino so zdražiali in
neki miad, novoporočen pastor tega mesta
je kupil veliko ogledalo tete Luize za
petinsedemdeset kron.

Strömbom je stopil k njemu in mu re-
kel: »Gospod pastor, pazite, tolje ogledalo
vam ne bo prineslo sreče v hišo.«

Toda gospod pastor je zasukal oči, si
pogladi lase s dela, vzduhnil, zaprl oči,
sklenil roke in rekel: »Kogar ima bog rad,
temu gre vse po sredici.«

Pri teti Luizi se je ob kavi razvila stra-
šanski klepet, ko je prispeло pismo z no-
vico o Strömbomovem polomu. Teta Lui-
za je tlesnila z rokami in vresčala: »Da, tu
vidimo, kako je, če ljudje ne znajo gospo-
dariti. Sorodniki so jim tako pomagali!
Jaz sama sem jim na primer podarila
veliko, izredno lepo ogledalo.«

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

29. — Cesta se je prevesila na drugo stran gor-
skega prelaza in — glej! — spet so se začele
oštrevljene serpentine: tokrat na drugo stran.
In priznajmo: ta stran je bila še stokrat bolj
slikovita. Tovarš Paradižnik si ni mogel kaj, da
ne bi izvlekel fotografskega aparata. Prislonil ga

je k očesu in lovil vanj soprogo v avtu z ozarje-
nimi gorami v ozadju. — »Pozor!« je zavil in
pritisnil. — Ko bi bil objektiv živ, bi ostrmel od
začudenja! Prav tedaj se je namreč z avtom
odigral nenavadni prizor! — Paradižnikova nista
posvetila posebne pozornosti tabli ob poti: divja-

čina na cesti! To ju je drago stalo. — S skale
je skočil na cesto veličasten kozorog, prav
okras planin. Avto na cesti mu očitno ni šel
v račun. Z drugimi besedami: izsiljeval je pred-
nost! Odzad se je upri v limuzino in jo krepko
pognal navzdol.

kupujte izdelke »rašica«!

Komisija za oddajo stavbnih zemljisc pri
Svetu za urbanizem, gradbene in komunalne
zadeve občinske skupščine Novo mesto

razpisuje

na podlagi 11. in 14. cl. odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča na območju občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 10/68 z dne 11.5.1968).

I. JAVNI NATEČAJ

za oddajo deloma urejenega stavbnega zemljišča v Gor. Straži (Kregarjev hrib) za gradnjo 18 enodružinskih stanovanjskih hiš, ki so označene v zazidalni situaciji z oznako od 1–18.

a) Odškodnina za zemljišče znaša 5,50 Ndin za 1 m². V primeru, da prejšnji lastnik doseže v odškodninskem postopku višjo odškodnino, plača investitor to višjo odškodnino.

b) Izdajena cena stroškov komunalne ureditve znaša 9.029 Ndin na lokaciji in vsebuje stroške priprave stavbnega zemljišča, stroške izgradnje kanalizacije in nn omrežja. Ostale komunalne naprave uredijo investitorji na svoje stroške.

za oddajo deloma urejenega stavbnega zemljišča parc. št. 2298/3 k. o. Dole za gradnjo ene enodružinske stanovanjske hiši v Gor. Dolah:

a) Odškodnina za zemljišče znaša 2,00 Ndin za 1 m².

b) stroški priprave znašajo 413,20 Ndin na lokacijo.

Stavno zemljišče komunalno opremi najugodnejši ponudnik na svoje stroške.

za oddajo deloma urejenega stavbnega zemljišča v Prečni – bivša Opekarna za gradnjo 12 stanovanjskih hiš po zazidalnem načrtu.

a) Odškodnina za zemljišče znaša 4,00 Ndin za 1 m².

b) stroški priprave znašajo 1.284,10 Ndin na lokacijo.

Stavno zemljišče komunalno opremi najugodnejši ponudnik na svoje stroške.

za oddajo deloma urejenega stavbnega zemljišča parc. št. 3461/1 k. o. Podturn za gradnjo 4 stanovanjskih hiš v naselju Meniška vas.

a) Odškodnina za zemljišče znaša 6,00 Ndin za 1 m².

b) stroški priprave znašajo 1.046,45 Ndin na lokacijo.

Stavno zemljišče komunalno opremi najugodnejši ponudnik na svoje stroške.

II. JAVNI NATEČAJ

za oddajo deloma urejenega stavbnega zemljišča v uporabo za gradnjo 10 stanovanjskih hiš v Žužemberku (na bivšem sejnišču) označen v zazidalni situaciji pod oznako 1, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 14 in 15.

a) Odškodnina za zemljišče znaša 2,50 Ndin za 1 m².

b) stroški priprave stavbnega zemljišča znašajo 4.116 Ndin na lokacijo.

Investitorji na lastne stroške zgradijo skupno stanovanjsko cesto, skupno kanalizacijo in el. omrežje je za novi kompleks.

A. Varščina, ki jo mora položiti vsak ponudnik nkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 1.000 Ndin in jo mora ponudnik vplačati na račun 521-781-1 (Sredstva za pripravo in komunalno ureditev gradbenega zemljišča pri Podjetju Dominvest, Novo mesto) z oznako, da je depozit. Dokaz o vplačilu varščine morajo interesenti priložiti ponudbi.

B. Rok za predložitev ponudb je vključno petnajsti dan po uradni objavi tega natečaja. Odpiranje ponudb bo osemnajsti dan po objavi ob 7. uri v sejni sobi Podjetja Dominvest, Novo mesto, Prešernov trg 8, kjer lahko prisostvujejo tudi interesi. Ponudbe pošljite v zapenčeni ovojnici na naslov: Podjetje Dominvest, Novo mesto, Prešernov trg 8 z oznako »JAVNI NATEČAJ«.

C. Predmet licitacije so stroški za pripravo in komunalno opremljanje stavbnega zemljišča.

D. Vse gratične podlage in ostali pogoji so interesirom na razpolago pri podjetju.

E. Poleg odškodnine za stavno zemljišče plačajo investitorji tudi občinski prometni davek od vrednosti dodeljenega zemljišča.

F. Ostali pogoji natečaja so določeni v splošnih pogojih k razpisom javnih natečajev, katere morajo dvigniti interesi pri podjetju Dominvest, Novo mesto, in so sestavni del tega natečaja.

Podjetje Dominvest
Novo mesto

Podjetje »NOVOLES« NOVO MESTO-Straža

razpisuje

v soglasju s Tehničko solo za kemijsko, metalurško, rudarsko, lesno in papirno stroko v Ljubljani, Aškerčeva 7/I, za svoje potrebe

Vpis v prvi razred redne tehnične šole – lesno industrijske stroke v Novem mestu

Pouk bo organiziran v Novem mestu pri Zavodu za izobraževanje kadrov in produktivnost dela Novo mesto.

V šolskem letu 1969/70 bomo sprejeli 33 učencev

Pogoji za sprejem:

1. uspešno dokončana osemletna osnovna šola;
2. uspešno opravljen sprejemni izpit iz matematike;
3. kandidat mora biti telesno in duševno sposoben za študij izbrane stroke;
4. prednost pri sprejemu imajo kandidati moškega spola.

Kandidati naj izpolnijo prijave (predpisane obrazce, ki jih je izdala Državna založba Slovenije) in jih kolikcujo z 1,00 din državne takse. Prijavi je treba priložiti: spričevalo o dokončani osemletni osnovni šoli (original), izkaz o uspehu in vedenju, rojstni list in dopisnico z naslovom kandidata.

Prijave morajo oddati do 15. junija 1969 v tajništvu Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, Novo mesto, Ulica talcev 3/II.

Kandidati bodo pravočasno obveščeni, kdaj bodo sprejemni izpit.

Podrobnejša pojasnila o vpisu in šolanju dobre interesi v tajništvu zavoda.

Vsem kandidatom, ki bodo uspešno dokončali šolanje, zagotavlja podjetje ustrezno zaposlitev, najbolj nadarjenim pa bo omogočilo nadaljnji študij.

POKLICNA KOVINARSKA IN AVTOMEHANIŠKA ŠOLA NOVO MESTO

objavlja RAZPIS

ZA VPIS V 1. RAZRED za šolsko leto 1969/70

Sprejetih bo 150 učencev, in sicer:
75 UČENCEV za poklic kovinarske smeri in
75 UČENCEV za poklic avtomehanika

POGOJI za sprejem so:

- uspešno končana osemletka,
- uspešno opravljen preizkusni test iz matematike in slovenskega jezika,
- ustrezno zdravstveno stanje.

Prijave (obr. 1,50), kolkovane z 0,50 Ndin, bomo sprejemali do 24. junija 1969.

Prijavi je treba priložiti še spričevalo o uspešno opravljeni osnovni šoli, izpisek iz rojstne matične knjige in zdravniško potrdilo, da je učenec sposoben za uk kovinarskega oz. avtomehaniškega poklica. Preizkus znanja iz slovenskega jezika in matematike bo 26. junija 1969 ob 8. uri na Poklicni kovinarski in avtomehaniški šoli v Novem mestu.

RAVNATELJSTVO

GRADBENO PODJETJE

OBNOVA TITOVA CESTA 39

vabi k sodelovanju
na prosti razpisana delovna mesta:

- žerjavovodje s pooblastilom
- visoko kvalificirane in kvalificirane zidarje
- visoko kvalificirane in kvalificirane tesarje
- kvalificirane železokrivce

Zaposlitev je možna takoj, in to za delovna mesta v Ljubljani, Domžalah, Celju in Trbovljah, ter kasnejša možnost zaposlitve v inozemstvu. Samo stanovanja in hrana zagotovljena v podjetju. Osebni prejemki določeni s pravilnikom podjetja. Vse ostale informacije daje kadrovska služba GP OBNOVA, Ljubljana, Titova cesta 39.

UPRAVNI ODBOR PODJETJA INDUSTRIJE OBUTVE NOVO MESTO

razpisuje
VODILNO delovno mesto

RAČUNOVODJE podjetja

POGOJI:

- višja izobrazba ekonomsko smeri in najmanj 3 leta prakse ali srednja strokovna izobrazba ekonomsko smeri in najmanj 5-letna praksa;

POSEBNI POGOJ:

- sposobnost za vodenje in urejanje zadev splošne službe podjetja.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov v podjetju.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljajo na naslov:

UPRAVNI ODBOR PODJETJA INDUSTRIJE OBUTVE — NOVO MESTO — razpis delovnega mesta računovodje.

STANOVANJSKO PODJETJE KGP KOČEVJE

razpisuje

javno dražbo

ZA PRODAJO STANOVANJSKIH HIŠ
IN GOSPODARSKIH POSLOPIJ:

stanovanjske hiše – Grčarice št. 2

stanovanjske hiše – Grčarske Ravne št. 6

stanovanjske hiše – Mlaka št. 8

gospodarskega poslopija – v Klinji vasi

Javna dražba bo v Grčaricah 25. junija 1969, ob 8. uri in v Grčarskih Ravnah isti dan ob 9. uri. Na Mlaki bo javna dražba 25. junija 1969, ob 15. uri in v Klinji vasi isti dan ob 16. uri.

Varščino v višini 10% izklicne cene plačajo interesi pred pričetkom dražbe.

Ostala pojasnila in pogoje dobijo interesi pri

STANOVANJSKEM PODJETJU KGP KOČEVJE – KOLODVORSKA 13.

Hermelika

TRGOVSKO PODJETJE

NOVOTEHNA, Novo mesto

objavlja

1. prosti delovno mesto
- knjigovodje-saldokontista

2. več prostih učnih mest

trgovskih vajencev

(moških) železranksko-tehnične stroke.

Pogoji:

- Pod 1.: ekonomsko srednja šola z prakso; prednost imajo knjigovodje z znanjem strojnega knjiženja. Poskušno delo do treh mesecov.
Pod 2.: končana osnovna šola z najmanj dobrim uspehom.

Prosnje sprejema splošni sektor podjetja 15 dni po objavi.

»ROLOPLAST« – Brežice, Crnec 31

15 e

DVA DELAVCA

za stalno delovno razmerje

Pogoji: urejena vojaška obveznost, kvalificirani mehanik, strojni ključavničar, orodjar in podobno.

— Za eno delovno mesto je lahko polkvalificirani delavec. — Nastop dela takoj.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKOLEDAR

Petak, 13. junija — Anton Sobota, 14. junija — Metod Nedeljek, 15. junija — Vid Ponadnik, 16. junija — Bene Torek, 17. junija — Gorazd Šešeta, 17. junija — Bogdan Četrtek, 19. junija — Jutijana

BREZICE
12. in 14. junija amer. barvni film UPORNIKI. 15. in 16. jun. amer. ital. barv. film DOBER, GRD, HUDOBIEN. 17. in 18. junija grški film STRAH.

CRNOMELJ
od 13. do 15. junija franc. com. barv. film SEDEM MLAĐENČEV IN ENO DEKLJE. 17. in 18. junija amer. barvni film POT NA ZAHOD.

KOCEVJE — JADRAN.
od 13. do 15. junija amer. barv. film MEJA V PLAMENU. 16. junija amer. film VRNITEV REVOLVERASA. 17. jun. franc. film ZENA JE USTVARILA LJUBEZEN. 18. in 19. junija amer. barv. film ODSEV V ZLATEM OCESU.

KOSTANJEVICA
15. junija amer. barv. film JESEN PLEMENA CHEYENNA. 18. junija amer. film KARAVA NA HRABRIN.

METLIKA
od 13. do 15. junija amer. barv. film ELDORADO. Od 18. do 20. junija amer. barv. film VSE O DAISY CLOVER.

MOKRONOG
14. in 15. junija Ital.-francoski barv. film ISCEM 2ENO V AMERIKI.

NOVO MESTO
od 14. do 16. junija amer. barv. film GLEDALIŠČE SMRTI.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO
od 13. do 16. junija franc. barv.

film SVETNIK PRIPRAVLJA ZASEDO.

SEVNICA
14. in 15. junija amer. film DVANAŠTIG ZIGOSANTH.

SODRAŽICA
14. in 15. junija mehanični film SMRTTONOSNI ZARKI DR. MARUZEJA.

TREBNJE
14. in 15. junija amer. barvni avanturistični film GONJENJE BREZ MILOSTI. 18. junija franc. barv. komedija ZANDAR IZ SAINT TROPEA.

KESTNIKE

Dragemu atu Antonu Novaku iz Dol. Radolj 14 želi za njegovo priznanje mnogo strošev v zdravju ter se mnogo let — Franci z družino.

Izbjemna Lojzeta Zelezniku, ki živi v Ameriki, vse najlepše in najboljše za njegov god, največ po zdravju, želijo. Jezelotovi iz Otroča, enako Krameri in Kovšičevi, sestri Pepe pa lep pozdrav.

Dragemu sinu ostromu bratu Antonu Seginu, ki je pri vojnih v Zagrebu, Selimo vse lepo za 20. rojstni dan in god da bi se temu vrnili domov. — Ate, mama, bratje in sestre.

Dragi sestri Dragič, moju Jožetu in hčerkici Nevenki Springar, ki živijo v Kanadi, Selimo vse lepo za novoletje in ter obilo strošev in zadovoljstva. Tončko in društvo pa prisrčno pozdravljajo. — Sestra Stanica županje z družino in družino Grandovec in Vrba.

Dragi hčerkki Metki Zagari, sedaj v Švicari, na njen 19. rojstni dan vse najlepše — uže, mama, Tonci in Irene.

Iskreno se zahvaljujem zdravnikom Splošne bolnice-kirurgije v Novem mestu, medicinskom osebju in ostalem strednemu osebju, ki so s sočutjem in z vso oskrbo skrbili zame in mi lažali hude boleznine. Hvaljeni bolnik Ivan Siline iz Stranske vase.

dalje Naslov v upravi lista (1111/69).

ZARADI BOLEZNI po nizki očni prodam stabilni bencinski motor

— 4 KS, višak (kraft) za prešo,

trofazni elektromotor z vodno

crpkjo za hranilni vodovod, motor

milni za sadje, vago decimalna

(200 kg) in razne dele za stabilni motor TMZ. Jože Plut. Ročni doj. 7, Šentvid.

PRODAM nov betonski mešalac

znamke Lüscher (100 litrov)

na bencinski motor in priklopnik

za avto z gumijastimi kočami.

Cena po dogovoru. Ogled vseh

delov pri Frianu, Majde Šilo, n. h., Novo mesto.

PRODAM nov betonski mešalac

znamke Lüscher (100 litrov)

na bencinski motor in priklopnik

za avto z gumijastimi kočami.

Cena po dogovoru. Ogled vseh

delov pri Frianu, Majde Šilo, n. h., Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjeno GS ve-

spo. Plačam v dveh obrokih.

Naslov v upravi lista (1124/69).

UGODNO PRODAM gradbeno par-

cole v Brănuši. Naslov v upravi

lista (1133/69).

PRODAM HISI v bližini Novega

mesta z nekoj zemljo. Naslov v

upravi lista (1129/69).

PRODAM POSESTVO 2 ha 38 arov

z gospodarskim poslopjem, vo-

da na dvojcu, luc napeljana,

močna strnjena obdelava. Odda-

ljeno nekaj minut od avtobusne

postaje. Cena po dogovoru. Po-

jasnila dobite pri Amalija Vr-

banič, Stara vas 7, Brežice

PRUDAM dobro ohranjeno otroško

potočko. Olga Pečar, Glavni

trg 21, Novo mesto.

POCENI PRODAM zelo dobro

ohranjeno pohištvo za dnevno

sobo: omara, kavč, miza, šola.

Ogled vseh delov dan od 18.

ure dalje. Suln, Majde Šilo 2,

Novo mesto.

GUMI VOZ, 12 col. nov. prodam

za 2000 din. Goština Juvan, Pol-

šnik pri Litiji.

PRODAM peč — kaminok. Ivan

Zupančič, Česta horjov 45, No-

vo mesto.

POCENI PRODAM sono na rastilu.

Kalcic, Smiljevič 60, Novo mesto.

PRODAM vajudički streljnik in

litodelni kotel. Čankarjeva 33,

Novo mesto.

PRODAM nova okna in vrata (za-

steklenjena) in moped T-12. Fran-

Pucelj. Grmonev 18, Štocijan.

UGODNO PRODAM vpremo kosil-

nico z števico napravo. Bitjak,

Brajno 12, Rakka.

PRODAM Diesel motor Deutz 8 KS

z vodilnikom Ciril Kovačič, Hrib

pri Orešku, Stopice.

PRODAM obratnični zgrabilnik

Sonca 3, Potokar, Ručeje selo 5,

Trebnje.

PLETILNI STROJ Pix ugodno pro-

dam. Zdenko Pister, Zavetiška

ul. 4, Ljubljana-Vid.

PRODAM valcovača, dvajnik in

planško stilo. Ingmar Kujan,

Sentjernej 58, na Dolenjskem.

UGODNO Komforno stanovanje v

industrijsko turističnem kraju na

Gorenjskem sestavljam za enako

v Brežicah ali Števinci. Na-

nov dobiti v ureduštvu.

ISCEM pravno sobo v Novem me-

stu. Naslov v upravi lista (1110/69).

PRODAM karamboliran rat. 850.

FORD 12 M. letnik 1968. četver-

vo vrat, svetlosive barve, takoj

prodam. Ponudbe na upravo

Dolenjskega lista ali v popol-

nosti v uradu po telefonu

(068) 21-517.

PRODAM karamboliran rat. 850.

PRODAM karamboliran rat. 850.